

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Liikmesriikide üldkohtud

Liikmesriikide üldkohtud

Üldkohtud moodustavad liikmesriikide kohtusüsteemide keskme. Need kohtud toimetavad suuremat osa kohtumenetlustest. Nende pädevus erineb märkimisväärselt. Siit leiate teabe üldkohtute ja nende pädevuse kohta igas liikmesriigis.

Enamikus liikmesriikides tegelevad üldkohtud kaht peamist liiki menetlustega:

menetlused kriminaalasjades, s.t karistatavad (kuri)teod (nagu vargus, vandalism, pettus jne); need kohtud võivad määrata karistusi ja neid nimetatakse sageli **kriminaalkohtuteks**,

menetlused tsiviilasjades, s.t vaidlused kodanike ja/või ettevõtete vahel (nt probleemid üüri, teenuslepingu või lahutusega jne); neid kohtuid nimetatakse sageli **tsiviilkohtuteks**.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehetele autoriõiguste eeskirjade kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Belgia

Sellel lehel esitatakse ülevaade Belgia üldkohtutest.

Üldkohtud - sissejuhatus

Ülemkohus

Kassatsioonikohus: asukohaga Brüsselis on kõrgeim kohtuinstants ehk nn kohtute kohus.

Vandekohus

Kõigis Kümnes provintsis, samuti pealinn Brüsseli halduspiirkonnas on **üks vandekohus**. Vandekohus ei ole alaline kohus. See kutsutakse kokku iga kord, kui selle ette saadetakse süüdistatavad.

Apellatsioonikohtud

Apellatsioonikohtud: neid on Belgias 5.

Brüsseli apellatsioonikohus (Brabant Wallooni ja Brabant Flamandi provintsid, Brüssel ja selle lähiümbrus),

Liège (Liège'i, Namuri ja Luxembourg'i provintsid),

Mons (Hainaut' provintsid),

Gand (Lääne-FLandria ja Ida-Flandria provintsid),

Antwerpen (Antverpeni ja Limbourgi provintsid).

Töökohtud: neid on Belgias 5. Need kohtud spetsialiseeruvad tööõigusele. Need kohtud asuvad eespool nimetatud apellatsioonikohtute tööpiirkonnas.

Esimese astme kohtud

Esimese astme kohtud: neid on Belgias 13 (üks iga kohturingkonna kohta ja kaks Brüsseli halduspiirkonnas – üks hollandikeelne ja üks prantsuskeelne).

Töökohtud: neid on Belgias 9 (põhimõtteliselt üks iga apellatsioonikohtu piirkonna kohta, v.a Brüsseli apellatsioonikohtu piirkond, kus on olemas Leuveni, Nivelles'i ja Brüsseli töökohtud, lisaks on erandkorras töökohtu ka saksakeelses Eupeni piirkonnas).

Kaubanduskohtud: neid on Belgias 9 (põhimõtteliselt üks iga apellatsioonikohtu piirkonna kohta, v.a Brüsseli apellatsioonikohtu piirkond, kus on olemas Leuveni, Nivelles'i ja Brüsseli kaubanduskohtud, lisaks on erandkorras kaubanduskohtu ka saksakeelses Eupeni piirkonnas).

Alam- või kohalikud kohtud

Rahukohus: Belgias on 187 rahukohut (üks iga kantoni kohta).

Politseikohtud: neid on Belgias 15.

Kohtupädevus

Rahukohus

Rahukohtud tegelevad **tsiviil- ja kaubandusajadega**, mille nõude suurus ei ületa 1860 eurot. Rahukohtuniku pädevus hõlmab vaidlusi, mis on seotud üüri, naabritega tekkinud konfliktide, servituudi ja sundvõõrandamisega nõude suuruselt olenemata, ning ajutiste meetmete kehtestamist abikaasade vahelistes vaidlustes. Kui rahukohtuniku peab lahendama asja, mille väärtus on alla 1240 euro, võib tema otsuse peale esitada **kaebuse** esimese astme kohtusse või kaubanduskohtusse sõltuvalt sellest, kas tegemist on tsiviil- või kaubandusajaga.

Politseikohus

Politseikohtu puhul on tegemist **kriminaal- ja tsiviilkohtuga**, mis vaatab läbi väärtegude ning kriminaalõiguse ja eriseaduste (nt maaseadustik, metsaseadustik) rikkumise ja liiklusõnnetuses kantud kahju hüvitamise nõuetega või liikluseeskirjade rikkumisega seotud asju. Politseikohtu otsuseid asjades, mille väärtus ei ületa 1240 euro, saab **edasikaevata** esimese astme kohtusse, välja arvatud kohtumenetluse seadustikus loetletud asjad.

Esimese astme kohus

Esimese astme kohus on pädev lahendama kõiki kohtuasju, välja arvatud seadusega muude kohtute pädevusse määratud asjad. Seda nimetatakse **esimese astme kohtu** pädevuseks muudel juhtudel.

Esimese astme kohus koosneb kolmest osast: **tsiviilkohus**, **kriminaalkohus** ja **alaealiste asjade kohus**. Lisaks sellele moodustati 2007. aastal ja Antverpeni, Brüsseli, Gent'i, Liège'i ja Mons'i esimese astme kohtute juurde **kriminaalhoolduskohtud**.

Tsiviilkohus

Tsiviilkohus tegeleb **eraisikutega seotud asjadega** (nt abielulahutus, põlvnemine, lapsendamine). Tsiviilkohtu pädevusse kuuluvad ka vaidlused, mille nõue ületab 1860 eurot, samuti pärimis- ja autoriõigusega seotud vaidlused ning kaebused rahukohtuniku otsuste kohta.

Kriminaalkohus

Kriminaalkohus tegeleb kriminaalmenetlusega, mille eesmärk on määrata karistusi kõikide **väärtegude** eest ning selliste **õigusrikkumiste** eest nagu kelmus, pettus, tahtmatu tapmine, murdvargus ja röövimine. Ühtlasi saab kriminaalkohtusse esitada edasikaebusi politseikohtu tehtud otsuste kohta.

Kriminaalmenetluse võib algatada riigiprokuratuuri või eraisiku avalduse või kohtukolleegiumi korralduse põhjal ning eeluurimise käigus otsustatakse, kas süüdistatav tuleb saata kriminaalkohtusse.

Nõuandev kolleegium on vaid ühest esimese astme kohtu kohtunikust koosnev eeluurimiskohus, mis uurib, kas asja kriminaalkohtusse saatmine on põhjendatud, või otsustab süüdistatavat mitte kohtu alla anda (asja käiguta jätmine). Nõuandev kolleegium otsustab selle üle, kas jätta kahtlustatav tõkendina vahi alla kuni üheksa kuuks või raskemate kuritegude puhul kuni kolmeks kuuks, või ta teatavatel tingimustel vabastada.

Eelvangistus on julgeolekumeede, mille puhul vangistatakse õigusrikkumise või kuriteo toimepanemises kahtlustatav isik kuni kohtumenetluse alguseni. Seda meedet kasutatakse vältimaks võimalust, et kahtlustatav kaob enne, kui ta peab ilmuma kohtuniku ette, või paneb vahepeal toime muid õigusrikkumisi, üritab varjata kuriteo jälgi või võtab ühendust kolmandate isikutega (nt selleks, et mõjutada tunnistajaid või kaaskohtualuseid). Õigeksmõistetud kahtlustatav või kahtlustatav, kelle jälgimine on lõpetatud, võib nõuda justiitsministrilt hüvitist vanglas ebaõiglaselt viibitud aja eest: tegemist on hüvitisega kehtetu vangistuse eest. Kõnealuse hüvitise saamiseks peab olema täidetud kaks tingimust: eelvangistus peab olema kestnud üle kaheksa päeva ning vahi alla võtmine või kinnipidamine ei tohi olla tingitud kahtlustatava isiklikust käitumisest. Teise tingimuse täitmist hindab minister väga rangelt.

Nõuandva kolleegiumi otsuseid saab **edasi kaevata** süüdistuskolleegiumisse. Süüdistuskolleegium on apellatsioonikohtu pädevusega eeluurimiskohus.

Alaealiste asjade kohus

Alaealiste asjade kohus tegeleb peamiselt kohtuasjadega, mis on seotud alaealiste kaitset käsitleva 1965. aasta seaduse kohaldamisega, sealhulgas vanemlike õiguste äravõtmine, alaealiste kasuperekonda või kinnisesse asutusse paigutamise ja alaealiste kuritegevusega.

Kohtunik ei määra alaealistele kurjategijatele karistust, vaid võtab nende suhtes **meetmeid**. Praktikast tähendab see seda, et kohtunik võib teha alaealisele noomituse (kutsuda teda korrale), paigutada ta kasuperekonda või spetsiaalsesse asutusse, kus ta viibib koos teiste noortega kasvatajate kontrolli all, sundida teda tegema ühiskondlikult kasulikku tööd ning teatavatel erandjuhtudel saata ta eelvangistusse. Alaealiste asjade kohtunik võtab tarvitusele **vangistus-, kaitse- või õppemeetmeid**. Kui õigusrikkumise toime pannud alaealine on saanud 16-aastaseks, võib alaealiste asjade kohtunik teatavatel asjaoludel asja läbivaatamisest loobuda. Sellisel juhul viiakse alaealine alaealiste asjade kohtu erikolleegiumi, mis täidab kriminaalkohtu osa. Eriti raske õigusrikkumise, näiteks mõrva puhul suunatakse noor erandkorras vandekohtusse hoolimata sellest, et ta on alaealine. Lisaks sellele võib alaealiste asjade kohus võtta meetmeid vanemate suhtes, kes ei täida oma vanemlike kohustusi (vägivald lapse suhtes, võimu kuritarvitamine, viletsad elamistingimused jne). Teatavates kiiret reageerimist nõudvates olukordades saab võtta meetmeid lapse kaitseks väga kiiresti.

Esindajatekojas 2011. aasta juulis heakskiidu saanud ja senatisse edastatud seaduseelnõuga nähakse ette perekonnaasjade ja alaealiste asjade kolleegiumi loomine esimese astme kohtusse. Eelnõuga antakse rahukohtuniku pädevus üle esimese astme kohtute perekonnaasjade kolleegiumitele ja alaealiste asjade osakonna pädevused antakse üle perekonnaasjade kolleegiumitele.

Kriminaalhoolduskohtud

Kriminaalhoolduskohtud võtavad vastu otsuseid vabadusekaotusliku karistuse saanud isikute õigusliku seisundi kohta. Nad võtavad vastu otsuseid järgmiste tingimuste kohta: **piiratud vangistus, elektrooniline järelevalve, tingimisi vabastamine, ajutine vabastamine**, mis võib olla tingitud riigi territooriumilt väljasaatmisest või väljaandmisest. Nii prokuratuur kui ka süüdimõistetud võivad kriminaalhoolduskohtute otsuste kohta kassatsioonkaebusi esitada.

Edasikaebused esimese astme kohtu otsuste peale

Kui üks menetluspool või prokuratuur ei ole rahul esimese astme kohtu otsusega, võib ta esitada selle otsuse suhtes edasikaebuse tingimusel, et tegemist on esimese astme otsusega ehk mitte otsusega **edasikaebuse** suhtes, mis tehti politseikohtu või rahukohtuniku varem tehtud otsuse kohta, välja arvatud kriminaalhoolduskohtute otsused. Sel juhul uurib asja apellatsioonikohus sõltumatult sellest, kas see tuleb tsiviil-, kriminaal- või alaealiste asjade kohtust.

Töökohus

Töokohtu pädevusse kuuluvad **sotsiaalküsimused**: sotsiaalkindlustus (pensionid, töötus jne), töövaidlused (töölepingud, tööseadused jne) ja tööõnnetused. Töokohtul on pädevus teha otsuseid eraisikute esitatud **kollektiivsete kahjuhüvitamisnõuete** kohta.

Töökohus koosneb erinevatest **kolleegiumitest**. Kui tsiviilkohtumenetluse seadustik ei näe ette teisiti, kuuluvad kolleegiumi koosseisu elukutseline kohtunik, kes on kolleegiumi esimees, ning kaks sotsiaalkohtunikku. Olenevalt kohtus lahendatavast vaidlusest esindavad sotsiaalkohtunikud kas töötajaid, tööandjaid või sõltumatuid isikuid. Sotsiaalkohtuniku ametikohale esitavad kandidaate erinevate tööturu poolte (tööandjad, töötajad, töölised või sõltumatud isikud) organisatsioonid. Prokuratuur toimib tööalase kohtu ning prokurör tööalase kohtunikuna.

Töokohtu otsusega mitterõustumise korral võivad pooled esitada **edasikaebuse** kõrgemasse töökohtusse.

Kaubanduskohus

Kaubanduskohus tegeleb **ettevõtjate vaheliste vaidlustega**, millega seotud nõuded **ületavad 1860 eurot**, ning muude väga konkreetsete probleemidega, näiteks **pankrot** või **vaidlused ettevõtte aktsionäride vahel**. Samuti tegeleb kaubanduskohus edasikaebustega, mis on esitatud rahukohtuniku tehtud otsuste kohta kaubandusküsimustes.

Kaubanduskohtu kolleegiumid koosnevad kohtunikust (elukutseline kohtunik) ja kahest kaubanduskohtunikust. Neid mitteametlikke kohtunikke esitavad erinevad esinduslikud kaubandusvaldkonna ja tööstusalade ühendused. Viimased valivad oma kandidaate ärimeeste, ettevõtte juhatajate, audiitorite ja raamatupidajate seast. Prokuratuuri esindavad esimese astme kohtu riigiprokuratuuri liikmed.

Kui pooled soovivad kaubanduskohtu otsuse edasi kaevata, peavad nad **pöörduma** apellatsioonikohtusse. Otsus, mille suhtes esitati edasikaebus, peab igal juhul olema esimese astme kohtu otsus, seega ei tohi see olla otsus, mis on vastu võetud rahukohtuniku eelnevalt tehtud otsuse kohta.

Apellatsioonikohtud ja kõrgemad töökohtud

Apellatsioonikohus koosneb mitmest kolleegiumist.

Tsiviilkolleegiumid käsitlevad edasikaebusi, mis on esitatud esimese astme kohtute tsiviilkolleegiumide või kaubanduskohtute otsuste vastu.

Kriminaalkolleegiumid käsitlevad edasikaebusi, mis on esitatud kriminaalkohtute otsuste vastu.

Alaealiste asjade kolleegiumid käsitlevad edasikaebusi, mis on esitatud alaealiste asjade kohtute otsuste vastu.

Süüdistuskolleegium on eeluurimiskohus, mis käsitleb edasikaebusi nõuandva kolleegiumi otsuste kohta. Samuti suunab süüdistuskolleegium kahtlustatava vandekohtusse, kui teda kahtlustatakse kuriteo toimepanemises, ajakirjandusalases või poliitilises õigusrikkumises.

Sarnaselt töökohtule koosnevad kõrgema **töökohtu** kolleegiumid elukutselisest kohtunikust, keda nimetatakse nõunikeks, ja 2–4 sotsiaalõunikuks. Kõrgem töökohtus vaatab läbi töökohtu otsuste kohta esitatud edasikaebusi.

Vandekohus

Kuriteod

Kui **isikut** süüdistatakse **raskes kuriteos, mida ei saa lihtsustatud menetluse korras läbi vaadata või mida ei ole lihtsustatud menetluse korras läbi vaadatud**, kutsutakse ta vandekohtusse, kus tema üle mõistavad kohut **vandekohtunikud**.

Vandekohtu esimees on elukutseline kohtunik, keda aitavad kaks kohtukolleegiumi liiget, kes on samuti elukutselised kohtunikud. Nemad ei kuuluta välja kohtuotsust süüdistatava süü või süütuse kohta. Otsuse selle kohta, kas süüdistatav on sooritanud õigusrikkumise, teevad vandekohtunikud ehk

vandemehed. **Vandemehi** valitakse juhuslikult elanike hulgast. Vandemeheks võib kutsuda iga 28–65 aastase belglase, kel on õigusvõime ja poliitilised õigused, kes on kirjaoskaja, ei ole toime pannud süütegu, mille eest karistatakse rohkem kui nelja kuu pikkuse vangistusega või üle 60 tunni pikkuse üldkasuliku tööga.

Vandekohtumenetlus algab süüdistusakti (uurimise kokkuvõte, mis sisaldab juurdluse käigus kogutud põhielemente) lugemisega. Seejärel kuulatakse tunnistajaid ja juurdlusega seotud isikuid. Ülekuulamine peab võimaldama vandemeestel, kes ei ole kohtuasjaga tutvunud, kujundada välja oma arvamusi. Seejärel esitab prokuratuur süüdistuskõne, tsiviilhagejad võtavad sõna ja advokaadid esitavad kaitsekõne. Samuti kuulatakse süüdistatavat. Ta vastab esimehe küsimustele, selgitab asjaolusid ja võib kinnitada oma süütust. Arutelu lõpus lahkuvad **kaksteist vandemeest** kinniste uste taha. Nad **peavad kuulutama välja oma otsuse süüdistatava süü või süütuse kohta**. Nad langetavad otsuse hääletamise teel ning nende otsus võib olla nüansseeritud. Näiteks võivad nad süüdistatava süüdi mõista, võttes arvesse kergendavate asjaolude olemasolu. Kui süüdistatav mõistetakse süüdi, otsustavad elukutselised kohtunikud ja vandekohtunikud üheskoos kohaldatava karistuse üle. Selline otsus võetakse vastu absoluutse häälteenamusega. Otsus peab olema põhjendatud.

Vandekohtu otsust ei saa põhimõtteliselt edasi kaevata. Süüdimõistetud, tsiviilhageja ja prokuratuur võivad esitada kassatsioonkaebuse **kassatsioonikohtusse**. Kui kassatsioonikohus tühistab otsuse, saadetakse kohtuasi teise vandekohtusse, mis peab uuesti otsuse langetama.

Ajakirjandusalane ja poliitiline õigusrikkumine

Ajakirjandusalase rikkumisega on tegemist siis, kui kuritegelikke arvamusi väljendatakse tekstides, mida levitatakse tehnilise protsessi abil paljudes eksemplarides. Poliitiline õigusrikkumine on selline õigusrikkumine, mis sooritatakse poliitilistel põhjustel ja eesmärkidel. Vandekohus tegeleb ajakirjandusalaste ja poliitiliste õigusrikkumistega seotud kriminaalasjadega, v.a ksenofoobia ja rassismiga seotud ajakirjandusalased rikkumised.

Kassatsioonikohus

Kassatsioonikohtu ülesanne on **tagada, et kohtud järgiksid seadust**. Kohtu pädevusse kuulub kogu riik. Kassatsioonikohtu otsused ei põhine asjaoludel, vaid üksnes juriidilistel kaalutlustel. Kassatsioonikaebuse võib esitada vaid **juridilistest põhjustest lähtudes** ehk teisisõnu seaduse või õiguse üldpõhimõtte rikkumise korral. Kassatsioonikaebuse võib esitada üksnes viimase astme kohtu otsuse või määruse kohta ehk sellise otsuse kohta, mille suhtes ei ole enam võimalik apellatsioonikaebust esitada.

Kassatsioonikohus koosneb esimesest esimehest, üldesimehest, kolleegiumide esimeestest ja nõunistest. Prokuratuuri esindab kassatsioonikohtus peaprokurör või peaadvokaat. Kohus koosneb **kolmest kolleegiumist**: esimene kolleegium käsitleb tsiviil-, kaubandus-, maksu- ja distsiplinaarasju, teine kolleegium kriminaalasju ja kolmas kolleegium tööõiguse ja sotsiaalkindlustuse asju. Iga kolleegium koosneb ühest prantsuse ja ühest hollandi sektsioonist. Iga sektsiooni istungil osaleb viis nõunikku.

Enne otsuse väljakuulutamist kuulavad kassatsioonikohtu kohtunikud **prokuratuuri** järeldusi. Kassatsioonikohus võib otsustada lükata kassatsioonikaebus tagasi. Kui esitatud argumente vastu ei võeta, lükatakse kaebus tagasi ning kohtuotsus, mille suhtes esitati kaebus, muutub lõplikuks. Kui kassatsioonikohus leiab, et kohtuotsus, mille suhtes esitati kaebus, on tingitud seaduste mittetundmisest, tühistatakse asjaomane otsus kas täielikult või osaliselt kas tagasisaatmisega või ilma. Kui kohtuasi kuulub sisulisele ülevaatamisele, tühistatakse kohtuotsus ning saadetakse see tagasi kohtusse, mille pädevus on otsuse teinud kohtuga võrdväärne. Kohtuasja ei vaadata kunagi uuesti läbi samas kohtus.

Märkus

Apellatsioonikohtu kriminaalkolleegiumid, vandekohtud, esimese astme kohtu kriminaalkolleegiumid (kriminaalkohus) ja politseikohus (süüasjade arutamisel) võtavad tsiviilkohtute kõrval üldiselt ka vastu tsiviilhagejate (st süütegude ohvrite) esitatavaid tsiviilõiguslikke nõudeid (peamiselt kahjutasude ja viivisega seoses).

Õigusaktide andmebaasid

Täiendav teave kohtute kohta on kättesaadav [Belgia kohtuvõimu portaalis](#).

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lingid

Föderaalne justiitsministeerium

Viimati uuendatud: 17/09/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Bulgaaria

Käesolevas rubriigis leiate teavet Bulgaaria kohtusüsteemi kohta.

Õigusemõistmise korraldus – kohtusüsteem

Tsiviil- ja kriminaalasju arutavad esimese astme kohtud

Piirkondlikud kohtud

Peamine esimese astme kohus on piirkondlik kohus. Nimetatud kohus arutab tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju. Need hõlmavad perekonna- ja tööõiguse asju, ülalpidamis- ja lapsendamisnõudeid, kaubanduslikke vaidlusi ja tsiviilasju, mille puhul hagi hind ei ületa 50 000 Bulgaaria leevi (BGN) (<25 000 eurot) ning samuti kinnisvara jagamist.

Piirkondlikus kohtus töötavad kohtu esimees ja tema asetäitjad, haldussekretär, kohtusekretär, sekretär, kohtuametnik ja arhivaar.

Ringkonnakohtud

Esimese astme kohtuna arutab ringkonnakohtus järgmisi asju:

Tsiviilasjad – hagid põlvnemissuhte kindlakstelemiseks või ümberlõkkamiseks, lapsendamise lõpetamiseks, mis tahes keeldusid käsitlevad hagid ning samuti tsiviilasjad, mille puhul hagi hind ületab 50 000 Bulgaaria leevi (BGN) (>25 000 eurot).

Kriminaalasjad – vabariigi vastased kuriteod, mõrvad, röövimine raskendatud asjaoludel, narkootikumide omamine ja levitamine, inimrõöv ja ebaseaduslik vabadusevõtmine, tollirežiimivastased kuriteod, finants-, maksu- ja kindlustussüsteemide vastased kuriteod, ametialased kuriteod, altkäemaksu võtmine, surmaga lõppenud transpordiga seotud kuriteod jne.

Kaubandus- ja ärialased asjad – ringkonnakohtus on registreeritud mittetulunduslikud juriidilised isikud; kohus arutab samuti registriameti poolt äriregistri seaduse alusel tehtud registreerimisest keeldumise otsuste suhtes esitatud kaebusi. Ringkonnakohtus arutab samuti kaubanduslikke vaidlusi, mille puhul hagi hind ületab 25 000 Bulgaaria leevi (BGN), pankrotimenetlusi ning samuti menetlusi seoses täitevametnike tegevuse suhtes esitatud kaebustega.

Haldusasjad – haldusmenetlusseadustiku ülemineku- ja lõppsaatete kohaselt arutavad ringkonnakohtud enne 1. märtsi 2007 algatatud haldusasju.

Ringkonnakohtud asuvad ringkonnakeskustes. Iga ringkonnakohtu tööpiirkonnas on üks või mitu piirkondlikku kohtu.

Sofias asub linnakohus, millel on ringkonnakohtu volitused.

Tsiviil- ja kriminaalasjade apellatsioonikohas läbivaatamine

Ringkonnakohtud vaatavad **teise astme apellatsioonikohtuna läbi** tsiviil- ja kriminaalasju seadusega määratud kohas.

Teise astme apellatsioonikohtuna vaatab apellatsioonikohus läbi ringkonnakohtu lahendeid, mille kohta on esitatud kaebus, ning samuti teisi talle seadusega määratud ringkonnakohtu asju.

Tsiviil- ja kriminaalasjade kassatsioonikohas läbivaatamine

Kõrgem Kassatsioonikohus vaatab kolmanda ja viimase astme kohtuna läbi kõiki tsiviil- ja kriminaalasjades tehtud lahendeid.

Õigusandmebaas

Igal Bulgaaria kohtul on veebisait, mis vastab kodanike, juriidiliste isikute ja haldusametite vajadustele. Nendel veebisaitidel on teave kohtu ülesehituse ja tegevuse ning samuti teave menetlevate kohtuasjade ja juba lõpetatud kohtuasjade kohta.

Vastava andmebaasi nimi ja internetiaadress

📄 **Kõrgema Justiitsnõukogu** veebisaidil on esitatud üksikasjalik loetelu Bulgaaria kohtutest koos nende aadresside ja veebisaitidega (üksnes bulgaaria keeles).

Viimati uuendatud: 17/12/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Tšehhi

Tšehhi Vabariigi kohtusüsteem koosneb 89 maakohust, kaheksast piirkonnakohtust ja ülemkohtust.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtualluvus tsiviilasjades

Tsiviilasju arutavad maakohud, piirkonnakohtud, kõrgemad kohtud ja Tšehhi Vabariigi Ülemkohus.

Esimese astme kohtud

Maakohtud arutavad vaidlusi ja muid õigusküsimusi tsiviil-, töö-, perekonna ja äriõiguslikes asjades siis, kui ühelgi muul kohtul ei ole seaduse kohaselt sisulist pädevust nimetatud asjades.

Muid eraõiguse alt välja jäävaid küsimusi (näiteks vahekohtunike määramine ja ametist vabastamine, vahekohtu otsuse tühistamine jne) arutavad maakohud tsiviilmenetluse kohas seaduses ettenähtud juhtudel.

Maakohtu pädevusse kuuluvaid asju arutab tavaliselt kohtunik ainuisikuliselt.

Tööasju ja muid seadusega ettenähtud asju arutab kolmest kohtunikust ja kahest kaasistujast koosnev kohtukoosseis.

Piirkonnakohtus arutab esimeses astmes tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 9 lõikes 2 ja artiklis 9a määratud kohtuasju.

Piirkonnakohtus arutab kohtuasju esimeses astmes kohtunik ainuisikuliselt; seadusega ettenähtud juhtudel arutab kohtuasju esimeses astmes kohtu eesistujast ja kahest teisest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Ülemkohus arutab kohtuasju esimeses astmes seaduses nr 97/1963 (rahvusvahelise eraõiguse ja menetlusõiguse seadus) artiklis 67 ettenähtud juhtudel; vastavalt nimetatud seadusele kinnitab ülemkohus välisriikide kohtute otsuseid.

Ülemkohus arutab kohtuasju eri kolleegiumites või üldkogu istungil.

Teise astme kohus

Kui kohtuasja arutab esimeses astmes maakohus, on apellatsioonikohus (teise astme kohus) piirkonnakohtus.

Kui kohtuasja arutab esimeses astmes piirkonnakohtus, on apellatsioonikohus kõrgem kohus.

Kõrgem kohus arutab kohtuasju kohtu eesistujast ja veel kahest kohtunikust koosnevas kohtukoosseisus, kui eriseaduses ei ole teisiti sätestatud.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Tšehhi Vabariigi õigusaktid on kättesaadavad (ainult tšehhi keeles) 📄 [valitsuse ametlikus veebiportaalis \(Portál vlády ČR\)](#).

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasile on tasuta?

Jah; ainult selles portaalis pakutakse õigusaktidele tasuta juurdepääsu.

Kohtualluvus kriminaalasjades

Kriminaalasju arutavad maakohud, piirkonnakohtud, kõrgemad kohtud ja Tšehhi Vabariigi Ülemkohus.

Esimese astme kohtud

Kui seaduses nr 141/1961 kriminaalmenetluse kohta ei ole teisiti sätestatud, arutab kriminaalasju esimeses astmes maakohus.

Maakohtud arutavad õigusaktides sätestatud juhtudel asju mitmest kohtunikust koosnevas kohtukoosseisus, muudel juhtudel arutab asju kohtunik ainuisikuliselt. Mitmest kohtunikust koosnevasse kohtukoosseisu kuuluvad kohtu eesistuja ja veel kaks kohtunikku. Kohtunik ainuisikuliselt tähendab kohtunikku või kohtu eesistujat. Ainult elukutseline kohtunik võib olla kohtu eesistuja.

Kriminaalasju arutab esimeses astmes piirkonnakohtus, kui seadusega on ette nähtud vähemalt viieaastane vabadusekaotus või kui on lubatud määrata erikaristus. Kriminaalmenetluse seaduse paragrahvi 17 lõikes 1 sätestatud kuritegusid menetleb esimeses astmes piirkonnakohtus ka siis, kui vabadusekaotusliku karistuse miinimummäär on alla viie aasta.

Piirkonnakohtus arutab asju mitmest kohtunikust koosnevas kohtukoosseisus. Kohtunik arutab ainuisikuliselt kohtuasju, mis on kindlaks määratud kohtumenetlust käsitlevates konkreetsetes õigusaktides.

Piirkonnakohtu kohtukoosseisud:

- kohtu eesistuja ja kaks kaasistujat, kui kohus arutab kriminaalasju esimeses astmes;
- kohtu eesistuja ja veel kaks kohtunikku, kui kohus arutab muid asju.

Kohtunik ainuisikuliselt tähendab kohtunikku või kohtu eesistujat. Ainult elukutseline kohtunik võib olla eesistuja.

Teise astme kohus

Edasikaebusi maakohu otsuste peale arutab kõrgem piirkonnakohtus. Edasikaebusi piirkonnakohtu esimeses astmes tehtud otsuste peale arutab kõrgem kohus.

Kõrgem kohus arutab asju kohtu eesistujast ja veel kahest kohtunikust koosnevas kohtukoosseisus, kui eriseaduses ei ole teisiti sätestatud.

Kohtualluvus haldusasjades

Haldusõiguse ülesanne on kaitsta füüsiliste ja juriidiliste isikute konkreetseid (subjektiivseid) avalikke õigusi.

Seda ülesannet täidavad **halduskohtud**. Tegemist on erikolleegiumidega piirkonnakohtute süsteemis ning need toimivad esimese astme halduskohtutena.

Halduskohtute koosseis koosneb kohtu eesistujast, kohtu ase-eesistujatest ja teistest kohtunikust. Üksikjuhtumeid arutab kolmest kohtunikust koosnev kohus. Halduskohtute ülesanded:

- a) haldusastutuse (st täidesaatev asutus, geograafilise haldusüksuse omavalitsusasutus, füüsiline või juriidiline isik või muu asutus, kellele on tehtud ülesandeks füüsilise või juriidilise isiku õiguste ja kohustuste kindlaksmääramine avaliku halduse valdkonnas) poolt avaliku halduse valdkonnas tehtud otsuste peale esitatud kaebused;
- b) kaitse haldusastutuse tegevusetuse korral;
- c) kaitse haldusastutuse ebaseadusliku tegevuse korral;
- d) kohtualluvust käsitlevad kaebused;
- e) valimisi või kohalikke/piirkondlikke referendumeid käsitlevad kaebused;
- f) erakondi ja poliitilisi liikumisi käsitlevad kaebused;
- g) üldkohaldatavate meetmete osaline või täielik tühistamine ebaseaduslikkuse põhjendusel;
- h) kohtunike, kohtuametnike, prokuröride ja kohtutäiturite distsiplinaarvastutust käsitlevad asjad ja
- i) teatavaid elukutseid reguleerivaid õigusakte käsitlevad asjad.

Kõrgem halduskohus on viimase astme halduskohus ja selle koosseisu kuuluvad kõrgema halduskohtu eesistuja, ase-eesistuja ja kohtunikud.

Üksikjuhtumeid arutab tavaliselt kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Lisaks apellatsioonidele arutab kõrgem halduskohus erakondade ja poliitiliste liikumiste laialisaatmist, tegevuse peatamist ja jätkamist käsitlevaid asju, kohtualluvust käsitlevaid asju ja üldkohaldatavate meetmete osalist või täielikku tühistamist käsitlevaid asju. Täiendav pädevus on kõrgemale halduskohtule määratud eriseadustega.

Lisateavet leiab järgmiselt veebisaidilt: [Euroopa Justiitsvõrgustik tsiviil- ja kaubandusajades – kohtute süsteem Tšehhi Vabariigis](#) [[Evropský soudní atlas ve všech oběanských – Soustava soudů v České republice](#)].

Lisateavet leiate järgmiselt veebisaidilt: [Kõrgem halduskohus](#) [[Nejvyšší správní soud](#)].

Seonduvad lingid

[Kohtukorraldus](#)

[Kohtute süsteem](#)

Viimati uuendatud: 13/03/2013

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Taani

Selles osas esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Taanis.

Üldkohtud – sissejuhatus

Ülemkohus (Højesteret)

Ülemkohus on Taani viimase astme kohus ning asub Kopenhaagenis. Kohus vaatab läbi kohtuotsuseid ja määrusi, mille on esitanud:

Ida-Taani ringkonnakohus;

Lääne-Taani ringkonnakohus ning

Kopenhaageni merendus- ja kaubanduskohus.

Ülemkohus arutab nii tsiviil- kui ka kriminaalasju ning on viimase astme apellatsioonikohtuks (kolmas aste) pärand- ja abieluvara, pankrotti, täitmisele pööramist ja maa kinnistamist käsitlevate kohtuasjade puhul.

Ülemkohus ei käsitse süü- või süütuseküsimumust kriminaalasjades. Ülemkohtusse võib edasikaebuse (kolmas aste) esitada ainult erandkorras (vt altpoolt).

Ülemkohtu koosseis ei ole kohtukaasistujaid.

Ida-Taani ringkonnakohus (Østre Landsret) ja Lääne-Taani ringkonnakohus (Vestre Landsret)

Taanis on **kaks ringkonnakohut** – Lääne-Taani ringkonnakohus ja Ida-Taani ringkonnakohus. Ringkonnakohtud käsitlevad esimese astme kohtute otsuse peale esitatud edasikaebusi.

Tsiviil- ja kriminaalasju arutatakse esimese astme kohtus. Teatud tingimustel võib tsiviilasja suunata edasi ringkonnakohtusse.

Esimese astme kohtud (Byretterne)

Esimese astme kohtud käsitlevad tsiviil- ja kriminaalasju ning tingimisi karistamise ja pankrotiga seotud kohtuasju. Ka tõestamistoimingud kuuluvad esimese astme kohtute pädevusse. Mõned esimese astme kohtud jätkavad maa kinnistamist oma teatavates tööpiirkondades, kuni selle võtab üle maa kinnistamise kohus.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateabe saamiseks palume tutvuda [Taani kohtusüsteemi ülesehitust käsitleva skeemiga](#).

Viimati uuendatud: 03/06/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Saksamaa

Selles osas antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Saksamaal.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtualluvust tsiviilasjades

Esimese astme **jaoskonnakohtud** (*Amtsgerichte*) on pädevad menetlema tsiviilasju – peamiselt kohtuasju, mille puhul kohtuvaidluse väärtus ei ületa 5000 eurot. Jaoskonnakohtud on pädevad menetlema kohtuasju ka sõltumata kohtuvaidluse väärtusest, näiteks üürivaidlusi ning perekonna- ja ülalpidamisvaidlusi. Jaoskonnakohtutes võib kohtuasju menetleda üks kohtunik.

Liidumaade esimese astme **kohtud** (*Landgerichte*) – on pädevad menetlema tsiviilasju kõikides neis küsimustes, mida jaoskonnakohtutes ei menetleta. Need hõlmavad tavaliselt kohtuvaidlusi, mille väärtus on suurem kui 5000 eurot.

Põhimõtteliselt menetleb liidumaa kohtus kohtuasja üks kohtunik. Keerukamaid kohtuvaidlusi ja põhimõttelise tähtsusega kohtuasju menetletakse kodades; koda koosneb kolmest elukutselisest kohtunikust.

Liidumaa teise **astme** kohtutes menetletakse kohtuasju liidumaa kohtute tsiviilkolleegiumides. Need koosnevad tavaliselt kolmest kohtunikust, kes menetlevad jaoskonnakohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi.

Liidumaade kohtud võivad moodustada **kaubandusajade kodusid**. Neis menetletakse tavaliselt esimese või teise astme kohtute vaidlusi äri- või kaubandusküsimustes. Kaubandusajade koda koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaubandusküsimustes pädevast kohtukaasistujast. **Liidumaade ülemkohtud** (*Oberlandesgerichte*) on tavaliselt teise astme kohtud. Need kohtud menetlevad liidumaade kohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi tsiviilasjades ning jaoskonnakohtute otsuste peale esitatud edasikaebusi perekonnaasjades.

Liidumaade ülemkohtute kohtukolleegiumid koosnevad põhimõtteliselt kolmest elukutselisest kohtunikust. Lihtsamad tsiviilasu, mis ei oma põhimõttelist tähtsust, võib menetleda ka üks kohtunik.

Kõrgeim üldkohus on **liidu ülemkohus** (*Bundesgerichtshof*), mis on viimase instantsi kohus ning kus menetletakse üksnes edasikaebusi õiguslike asjaolude peale. Liidu ülemkohtu kolleegiumid koosnevad viiest elukutselisest kohtunikust.

Kohtualluvus kriminaalasjades

Esimese astme kohtud

Kohtute pädevus kriminaalasjades on sätestatud **kohtukorralduse seaduses** (*Gerichtsverfassungsgesetz*) (edaspidi GVG). Kriminaalasia menetleb esimese astme kohtuna jaoskonnakohus (*Amtsgericht*), juhul kui ei ole sätestatud, et kohtuvaidlus kuulub liidumaa kohtu või liidumaa ülemkohtu pädevusse (GVG paragrahvi 24 lõike 1 punktid 1–3). Põhimõtteliselt (GVG, paragrahv 25) langetab otsuse üks kriminaalkohtu kohtunik, juhul kui:

kohtuasi käsitleb väärtegu (*Vergehen*) või

on esitatud erasüüdistus, ja

ei ole ette nähtud karmimat karistust kui kahe aasta pikkune vangistus.

Kõigil ülejäänud juhtudel langetab otsuse kaasistujatega kriminaalkohus (GVG, paragrahv 28), mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast.

Kaasistujatega kriminaalkohtule suunatakse kohtuasjad, mis käsitlevad keskmise raskusastmega kuritegusid ning mida jaoskonnakohus on pädev menetlema (GVG, paragrahvi 24 lõike 1), kui neid ei ole määratud menetlemiseks kriminaalkohtu kohtunikule (GVG, paragrahv 25). Siia kuuluvad kohtuasjad, mille puhul on karistuseks kahe kuni nelja aasta pikkune vangistus. Lisaks võib nn laiendatud kaasistujatega kriminaalkohus menetleda kohtuasja riigiprokuratuuri taotlusel (GVG, paragrahvi 29 lõike 2) – juhul kui riigiprokuratuur ja kohus on arvamisel, et kohtuasja mahu tõttu on vaja täiendavalt konsulteerida teise elukutselise kohtunikuga.

Liidumaa esimese astme kohtu (*Landgericht*) pädevus on sätestatud kohtukorralduse seaduse paragrahvi 74 lõikes 1. Liidumaa kohus menetleb kõiki neid kuritegusid, mis ei kuulu jaoskonnakohtu ega liidumaa ülemkohtu pädevusse, nt juhul, kui karistuseks on ette nähtud pikem vangistus.

Tuleb märkida, et Saksamaa kriminaalõiguses eristatakse väärtegu (*Vergehen*) ja kuritegu (*Verbrechen*). Kuritegu määratletakse (vastavalt liitvabariigi karistusseadustikule) süüteo, mille eest nähakse seadusega ette vähemalt üheaastane miinimumkaristus. Seega on kuritegu kõige tõsisem õigusrikkumine.

Liidumaa kohus on samuti pädev menetlema kõiki neid kuritegusid, mille eest on ette nähtud pikem vangistus kui neli aastat (GVG, paragrahvi 74 lõike 1 teine lause, esimene kohtuasi). Liidumaa kohus on pädev arutama ka kohtuasju, mille suhtes prokuratuur on otsustanud süüdistuse esitada liidumaa kohtus asja erilise tähtsuse tõttu, kuigi asja võiks põhimõtteliselt menetleda ka jaoskonnakohus.

Liidumaa kohtus menetleb kohtuasja kriminaalkolleegium. Esimese astme kohtus langetab otsuse suur kriminaalkolleegium (*Große Strafkammer*), kuhu tavaliselt kuulub kolm elukutselist kohtunikku ja kaks kohtu kaasistujat. GVG paragrahvi 76 lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaselt võib suur kriminaalkolleegium kohtupidamise alguses otsustada, et kohtuasja hakkab menetlema vaid kaks elukutselist kohtunikku ja kaks kohtukaasistujat.

Liidumaa ülemkohus on esimese astme kohus GVG paragrahvi 120 lõigetes 1 ja 2 loetletud kuritegude ja väärtegude puhul, millest enamik on seotud Saksamaa Liitvabariigi julgeoleku/püsimisega. Liidu ülemkohtu kolleegiumis võib kohtuasja menetleda ka viis elukutselist kohtunikku, kellest üks on kolleegiumi eesistuja. Siiski võib kriminaalkolleegium õigusemõistmise alguses vastu võtta otsuse, et asja menetleb kolmest elukutselisest kohtunikust koosnev kolleegium, kellest üks on kolleegiumi eesistuja, juhul kui kohtuasja maht või keerukus ei nõua kahe täiendava elukutselise kohtuniku kaasamist (GVG, paragrahvi 122 lõike 2 esimene ja teine lause).

Edasikaebused

Jaoskonnakohtu otsuse peale saab edasikaebuse tavaliselt esitada **liidumaa kohtule**, (kriminaalmenetluse seadustiku [StPO] paragrahv 312), kus edasikaebust menetletakse nn väikeses kriminaalkolleegiumis (*kleine Strafkammer*). Väike kriminaalkolleegium koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. Kui edasikaebus on esitatud laiendatud koosseisuga jaoskonnakohtu otsuse peale, lisatakse edasikaebuse menetlemiseks veel üks elukutseline kohtunik. Lisaks sellele (StPO, paragrahv 335) saab esimese astme jaoskonnakohtu otsuse edasikaebamisel kasutada ka nn kaebestantsist ülehüppamist („*Sprungrevision*“), mille puhul langetab otsuse liidumaa ülemkohus.

Õiguslike asjaolude peale saab **edasikaebuse** (*Revision*) esitada esimese astme kohtute – nii liidumaa kohtute kui ka liidumaa kõrgemate kohtute – kõigi otsuste peale (StPO, paragrahv 333). **Liidu ülemkohus** on apellatsioonikohus (*Revisionsinstanz*) liidumaade ülemkohtute ja liidumaade kohtute suurte kriminaalkolleegiumide kõigi otsuste suhtes (GVG, paragrahvi 135 lõike 1). Liidu ülemkohtu kolleegiumis menetleb edasikaebust viis elukutselist kohtunikku, kellest üks on kolleegiumi eesistuja. Liidumaa kohtute (muude) otsuste peale esitatud edasikaebuste osas langetab otsuse liidumaa ülemkohus.

Seonduvad lingid

 Liidu ülemkohus

Viimati uuendatud: 09/09/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Eesti

Sellel lehel esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Eestis.

Üldkohtud – sissejuhatus

Esimese astme üldkohtud on **maakohtud**, mis arutavad esimese astmena kõiki tsiviil-, kriminaal- ja väärteoasju ning teevad muid toiminguid, mis on seadusega antud nende pädevusse. Menetlust maakohtus reguleerivad tsiviilasjades tsiviilkohtumenetluse seadustik, kriminaalasjades kriminaalmenetluse seadustik ning väärteoasjades väärteomenetluse seadustik.

Maakohtute juurde kuuluvad kinnistus- ja registriosakonnad, mis täidavad haldusfunktsiooni. Kinnistusosakonnas peetakse kinnistusraamatut ja abieluvararegistrit. Registriosakonnas peetakse äriregistrit, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrit, kommertsandiregistrit ja laevakinnistusraamatut. Pärnu Maakohtu alla kuulub maksekäsuosakond. Maksekäsuosakonnas menetletakse maksekäsu kiirmenetluse avaldusi.

Maakohtute otsuseid ja määrusi vaatavad nende peale esitatud kaebuste alusel läbi teise astme kohtutena **ringkonnakohtud**. Menetlust ringkonnakohtus reguleerivad samad seadused mis esimese astme kohtutes.

Esimese astme kohtud

Eestis on neli maakohut. Maakohud jagunevad kohtumajadeks.

Maakohtud:

Harju Maakohus:
Tallinna kohtumaja
Viru Maakohus:
Jõhvi kohtumaja
Narva kohtumaja
Rakvere kohtumaja
Pärnu Maakohus:
Pärnu kohtumaja
Haapsalu kohtumaja
Kuessaares kohtumaja
Rapla kohtumaja
Paide kohtumaja
Tartu Maakohus:
Tartu kohtumaja
Jõgeva kohtumaja
Viljandi kohtumaja
Valga kohtumaja
Võru kohtumaja

Teise astme kohtud

Eestis on kaks ringkonnakohtu.

Ringkonnakohtud:

Tallinna Ringkonnakohtu
Tartu Ringkonnakohtu

Õigusvaldkonna andmebaasid

Kohtute kontaktandmed on kättesaadavad [kohtute veebilehel](#). Juurdepääs kontaktandmetele on tasuta.

Viimati uuendatud: 08/08/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Iirimaa

Sellel lehel esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Iirimaa.

Üldkohtud

Iirimaa kohtusüsteemi alused on sätestatud 1922. aasta põhiseaduses, millega nähti ette uute kohtute loomine, et asendada nendega Briti ülemvõimu ajal väljakujunenud kohtud. Uued kohtud loodi 1924. aastal sama aasta kohtute seaduse alusel, millega kehtestati kohtusüsteemi õiguslik alus. Praegused kohtud loodi 1961. aasta kohtute seaduse (loomine ja koosseis) alusel vastavalt 1937. aastal irilaste vastu võetud põhiseaduse artiklile 34. Põhiseaduse artiklid 34–37 käsitlevad õigusemõistmist üldiselt. Artikli 34 lõikes 1 sätestatakse, et „õigust mõistavad seaduse alusel loodud kohtud”. Põhiseaduse kohaselt koosneb kohtusüsteem kõrgeima astme apellatsioonikohtust, milleks on ülemkohus, ning esimese astme kohtutest, mis hõlmavad kõrgemat kohtu, millel on täielik pädevus kõigis kriminaal- ja tsiviilasjades, ning piiratud kohtualluvusega kohtuid, milleks on piirkondlikul tasandil organiseeritud ringkonnakohtu ja piirkonnakohtu.

Tsiviilkohtud

Ülemkohus

[Ülemkohtu](#) on apellatsioonipädevus kõigi kõrgema kohtu otsuste suhtes. Ülemkohus on samuti pädev arutama kriminaalapellatsioonikohtu otsuste peale esitatud apellatsioone, kui kriminaalapellatsioonikohtu või riigi peaprokurör tõendab, et otsus on seotud üldsuse jaoks äärmiselt tähtsa õigusküsimusega ning et avaliku huvi seisukohast on soovitatav apellatsiooni esitamine ülemkohtule. Ülemkohus võib teha lahendi ka ringkonnakohtu poolt talle esitatud õigusküsimuses. Ülemkohus on pädev otsustama, kas seaduseelnõu (või selle mis tahes sätte või sätted), mille on vastu võtnud parlamendi (*Oireachtas*) mõlemad koad ja mis on esitatud enne seadusena jõustumist allkirjastamiseks Iirimaa presidendile, on vastuolus põhiseadusega, kui asja edastab kohtule arutamiseks Iirimaa president. Kui tõstatatakse presidendi püsiva teovõimetuse küsimus, kuulub selle kohta otsuse tegemine ülemkohtu pädevusse. Apellatsioone või muid küsimusi arutavad ja neis teevad otsuseid viis ülemkohtu kohtunikku, välja arvatud juhul, kui ülemkohtu esimees määrab, et mis tahes apellatsiooni või muud küsimust (välja arvatud põhiseadusküsimusi) peavad arutama ja neis otsuseid tegema kolm kohtunikku. Kohus võib samaaegselt tegutseda rohkem kui ühe kolleegiumina.

Kõrgem kohus

Põhiseaduse kohaselt on [kõrgemal kohtul](#) täielik algupärane pädevus ja otsustusõigus kõikides kohtuasjades ja küsimustes, olenemata sellest, kas tegemist on õigusküsimuse või asjaolusid käsitleva küsimusega tsiviil- või kriminaalasjades. Kõrgemal kohtul on erandlik pädevus lapsendamise seotud küsimustes ja seoses väljasaatmistootlustega. Kõrgem kohus on pädev hindama ka mis tahes seaduse (välja arvatud seaduse, mille Iirimaa president on juba suunanud ülemkohtule) vastavust põhiseadusele. Enamikus kõrgemas kohtus menetlevatest kohtuasjadest teeb otsuse üks kohtunik, kuigi seaduses on sätestatud, et teatavaid kohtuasju, mis on seotud näiteks laimamise, rünnaku või alusetu vangistusega, menetleb kohtunik koos vandekohtuga. Eriti tähtsaid kohtuasju võib menetleda kahest või enamast kohtunikust koosnev kohtukolleegium.

Tsiviilasjades toimib kõrgem kohus apellatsioonikohtuna ringkonnakohtu otsuste suhtes. Lisaks ringkonnakohtu tsiviilapellatsioonidega seotud apellatsioonipädevusele on kõrgem kohus samuti pädev vaatama läbi kõigi madalama astme tribunalide otsuseid, väljastades kohustamismääruseid (*mandamus*), keelumääruseid (*prohibition*) ja tühistamismääruseid (*certiorari*). Need määrused ei ole seotud madalama astme tribunalide tehtud otsuste asjaoludega, vaid küsimusega, kas on ületatud kohtu pädevust.

Kõrgem kohus võib teha lahendeid piirkonnakohtu poolt talle suunatud õigusküsimuses. Kohus menetleb ka kautsjonitaotluseid kohtuasjades, kus süüdistatavale on esitatud mõrvasüüdistus, või kui süüdistatav soovib, et tema suhtes kohaldataks piirkonnakohtu kehtestatud erinevaid tingimusi. Tavaliselt arutab kõrgem kohus algseid kohtuasju Dublinis. Samuti toimuvad kõrgema kohtu istungid mitmes provintsis, et arutada kahju hüvitamise hagisid seoses isikukahju ja surmaga lõppenud vigastuste tekitamisega. Kõrgem ringkonnakohtu arutab ringkonnakohtu otsuste peale esitatud apellatsioone provintsid.

Ringkonnakohus

 Ringkonnakohtu pädevus tsiviilasjades on piiratud, kuid kõigi kohtuasja poolte nõusolekul võib see pädevus olla piiramatult. Lepingute, järeelmaksuga müügi lepingute või krediidialusel müügi lepingute ja lepinguvälise kahju puhul on kohtu pädevus piiratud kohtuasjadega, kus nõude summa ei ületa 38 092,14 eurot.

Ringkonnakohus on pädev arutama pärandiküsimusi ning kinnisvara omandiõiguse või rendilepingutega seotud küsimusi, kui kinnisvara kinnistusraamatu andmetel põhinev rendihind ei ületa 253,95 eurot. Ringkonnakohus on pädev menetlema perekonnaõigusega seotud kohtuasju, sealhulgas kohtulikku lahusel, abielulahutust ja kehtetuks tunnistamist käsitlevaid kohtuasju ning piirkonnakohtu otsuse peale esitatud apellatsioonid.

Ringkonnakohtus teeb tsiviilasjades otsuseid üks kohtunik ilma vandekohtuta. Kohus toimib piirkonnakohtu otsuste peale esitatud apellatsioonide puhul apellatsioonikohtuna nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades. Apellatsiooni korral arutab ringkonnakohus asja uuesti ning ringkonnakohtu otsus on lõplik ja selle peale ei saa enam apellatsiooni esitada.

Ringkonnakohtul on pädevus ka kõigis neis kohtuasjades, mis käsitlevad taotlusi uue alkoholimüügilitsentsi saamiseks, ning apellatsioonipädevus seoses tribunali, näiteks võrdõiguslikkuse küsimuste uurimise direktori otsuste peale esitatud apellatsioonidega.

Piirkonnakohus

 Piirkonnakohtul on kohalik ja piiratud pädevus. Perekonnaõiguse küsimustes on piirkonnakohus pädev tegema otsuseid ülalpidamist, kodust lahkumise sundimist, eestkostet, suhtlusõigust ja põlvnemist käsitlevates asjades.

Piirkonnakohus on pädev arutama tsiviilasju, mis tulenevad lepingutest, järeelmaksuga müügi lepingutest või krediidialusel müügi lepingutest, lepinguvälisest kahjust ning rendi maksmata jätmisest või kauba ebaseaduslikust kinnipidamisest, kui nõude summa ei ületa 6348,69 eurot. Kohtul on pädevus ka seoses mis tahes kohtu poolt võlaküsimuses tehtud otsuste täitmisele pööramisega. Tal on pädevus mitmes litsentsimist käsitlevas küsimuses, näiteks seoses alkoholsete jookide müügi, ning pahatahtliku kahju hüvitamisega seotud taotluste puhul, kui nõude summa ei ületa 6348,69 eurot.

Piirkonnakohtu istungid toimuvad 24 piirkonnas üle kogu riigi. Üldiselt määratakse asja arutamise koht kindlaks selle põhjal, kus leping sõlmiti, või kostja /süüdistatava elu- või tegevuskoha põhjal. Litsentsimist käsitlevate kohtuasjade puhul on määravaks litsentsi taotleja asutuse asukoht.

Kriminaalkohtud

Ülemkohus

 Ülemkohus käsitleb kriminaalapelatsioonikohtu otsuste peale esitatud apellatsioone, mille raames on tõstatatud üldsuse jaoks eriti suurt tähtsust omavaid õigusküsimusi.

Kriminaalapelatsioonikohus

Kriminaalapelatsioonikohus menetleb nende isikute esitatud apellatsioone, kes on kriminaalasjas süüdi mõistetud ringkonnakohtu, keskkriminaalkohtu või kriminaalasjade erikohtu otsuse alusel.

Kriminaalasjade erikohus

 Kriminaalasjade erikohus loodi selliste kriminaalasjade menetlemiseks, mille puhul on kindlaks tehtud, et üldkohtud ei suuda tagada tõhusat õigusemõistmist ning avaliku korra ja julgeoleku säilimist. Kohus koosneb kolmest kohtunikust; vandekohtu ei kasutata.

Keskriminaalkohus

 Keskriminaalkohus on kõrgema kohtu kriminaalkolleegium, kus menetletakse muu hulgas järgmiste kuritegudega seotud kriminaalasju: mõrvad, vägistamised, riigireetmine, piraatlus ning 2002. aasta konkurentsiseaduse alusel algatatud kriminaalasjad. Kohus koosneb kohtunikust ja vandekohtust.

Kriminaalasjade ringkonnakohus

Kriminaalasjade ringkonnakohus menetleb kriminaalasju, mis ei kuulu keskkriminaalkohtu pädevusse. Kohus koosneb kohtunikust ja vandekohtust. Kohus menetleb piirkonnakohtu otsuste peale esitatud apellatsioone.

Piirkonnakohus

 Piirkonnakohus menetleb väärtegusid (enamasti seadusest tulenevat laadi) ja ka teatavaid selliseid õigusrikkumisi, mille eest saab esitada kriminaalsüüdistuse. Kohus koosneb ainult kohtunikust.

Viimati uuendatud: 28/03/2017

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Kreeka

Üldkohtud – sissejuhatus

Tsiviilkohtud

Tsiviilkohtutesse suunatakse kõik eravaidlused, sealhulgas vabatahtliku kohtualluvusega asjad, mis on sellistele kohtutele seadusega määratud.

Tsiviilkohtud on:

Tsiviil- ja Karistusõiguse Ülemkohus (*Αρειος Πάγος*) (kassatsioonikohus);

apelatsioonikohtud (*εφετεία*);

mitme kohtunikuga esimese astme kohtud (*πολυμελή πρωτοδικεία*);

ühe kohtunikuga esimese astme kohtud (*μονομελή πρωτοδικεία*);

rahukohtud (*ειρηνοδικεία*) (piirkondlikud tsiviilkohtud).

Kriminaalkohtud

Kriminaalkohtud menetlevad kriminaalasju.

Kriminaalkohtud on:

Tsiviil- ja Karistusõiguse Ülemkohus (*Αρειος Πάγος*) (kassatsioonikohus);

viieliikmelised apelatsioonikohtud (*πενταμελή εφετεία*);

kohtunikest ja vandemeestest koosnevad kohtud (*μεικτά ορκωτά δικαστήρια*);

kohtunikest ja vandemeestest koosnevad apelatsioonikohtud (*μεικτά ορκωτά εφετεία*);

kolmeliikmelised apelatsioonikohtud (*τριμελή εφετεία*);

kolmeliikmelised väärteokohtud (*τριμελή πλημμελειοδικεία*);

üheliikmelised väärteokohtud (*μονομελή πλημμελειοδικεία*);

väiksemaid õigusrikkumisi menetlevad kohtud (*πταισματοδικεία*) (piirkondlikud kriminaalkohtud);

alaealiste kohtud (*δικαστήρια ανηλίκων*).

Eriseaduste alusel mõistavad kriminaalasjades õigust:

sõjaväekohtud (*στρατοδικεία*);

mereväekohtud (*ναυτοδικεία*);

õhujõudude kohtud (*αεροδικεία*).

Nimetatud kohtud menetlevad kohtuasju erisuunitlusega kriminaalkohtutena.

Nad menetlevad kohtuasju, mis on seotud maa-, mere- või õhuväes teenivate sõjaväelaste toimepandud kuritegudega.

Halduskohtud

Halduskohtute poole pöördutakse riigi haldusorganite ja kodanike vaheliste haldusvaidluste lahendamiseks.

Üldised halduskohtud on esimese astme halduskohtud (*διοικητικά πρωτοδικεία*) ja teise astme halduskohtud (*διοικητικά εφετεία*).

Esimese astme halduskohtud on ühe- või kolmeliikmelised olenevalt vaidluse rahalisest väärtusest. Nad menetlevad maksuasju, lahendavad eraisikute ja sotsiaalkindlustusametite vahelisi vaidlusi ning kodanike ja riigi või kohalike omavalitsuste vahelisi haldusvaidlusi.

Kolmeliikmelised esimese astme halduskohtud menetlevad ka üheliikmeliste esimese astme halduskohtute otsuste peale esitatud kaebusi.

Teise astme halduskohtud menetlevad kolmeliikmeliste esimese astme halduskohtute otsuste peale esitatud kaebusi. Nad menetlevad ka esimese astme kohtutena riigiteenistujate töösuhtega seotud haldusaktide (vallandamine, ametisse nimetamata või edutamata jätmine jms) tühistamise avaldusi.

Avaliku halduse peavalinik kui institutsioon (*Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης*) kuulub üldiste halduskohtute raamistikku. Peavalinik vastutab eespool nimetatud halduskohtute halduskontrolli ning nende tehtud kohtuotsuste peale kaebuste esitamise eest.

Riiginõukogu (*Συμβούλιο της Επικρατείας*) menetleb järgmisi asju:

petitsioonid haldusaktide tühistamiseks seaduserikkumise, võimu kuritarvitamise, pädevuse puudumise või ametiasutuste tegevusetuse tõttu;

apellatsioonid, mille tsiviilametnikud, sõjaväelased, valitsusametnikud ja muu personal on esitanud töötajate nõukogude (*υπηρεσιακά συμβούλια*) otsuste peale, milles käsitletakse nende edutamist, vallandamist, degradeerimist jne;

petitsioonid halduskohtute otsuste läbivaatamiseks.

Õigusaktide andmebaasid

[Kreeka Tsiviil- ja Karistusõiguse Ülemkohtu](#) veebisait. Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

[Karistusregistri andmebaas](#) kreeklaste kohta, kelle sünnikoht on teadmata või kelle sünnikoht asub välisriigis, ning välismaalaste kohta.

Seonduvad lingid

[Tsiviil- ja Karistusõiguse Ülemkohus](#)

[Ateena Esimese Astme Kohus](#)

[Thessaloniki Esimese Astme Kohus](#)

[Pireuse Esimese Astme Kohus](#)

[Riiginõukogu](#)

[Kontrollikoda](#)

[Piirkonnakohtute prokuratuur](#)

[Ateena Esimese Astme Halduskohus](#)

Viimati uuendatud: 25/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Hispaania

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks jurisdiktsiooni ühtsus.

Sellest põhimõttest tulenevalt eksisteerib ainult üks jurisdiktsioon ja üksainus kohtunikukond.

Erinevate kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele – kohtuasi, hagi hind, isik, funktsioon ja territoorium –, kuna erinevate pädevustega erinevate kohtute olemasolu ei ole jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Üldkohtud – sissejuhatus

Hispaania 1978. aasta põhiseadus sätestab, et Hispaania on demokraatlik sotsiaalne õigusriik, mis peab oma õiguskorra ülimateks väärtusteks vabadust, õiglust, võrdsust ja poliitilist pluralismi.

Põhiseaduse VI peatükk on pühendatud kohtuvõimule ja selle paragrahvis 117 on sätestatud, et kohtute korralduse ja toimimise aluseks on jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõte (*unidad jurisdiccional*).

Hispaania kohtute korraldus tugineb kõigile neile põhimõtetele, millest tulenevalt on üks ühtne üldkohtutest koosnev kohtusüsteem.

Erinevate kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele – kohtuasi, hagi hind, isik, funktsioon ja territoorium –, kuna erinevate pädevustega erinevate kohtute olemasolu ei ole jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Selleks et kohtuorganit võiks lugeda üldkohtuks, peab see Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvi 122 kohaselt olema reguleeritud kohtuvõimu alusseadusega.

Tuleb eristada kolme põhiaspekti:

territoriaalne aspekt;

kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks;

pädevus.

Territoriaalne aspekt

Vastavalt 1. juuli 1985. aasta alusseadusele 6/1985, mis käsitleb kohtuvõimu, on riik kohtumõistmise eesmärkidel **territoriaalselt** jagatud linnadeks, ringkondadeks (*partidos*), provintsideks ja autonoomseteks piirkondadeks, kus kohtuvõimu teostavad rahukohtud (*Juzgados de Paz*), esimese astme ja eeluurimise kohtud (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), halduskohtud (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), töökohtud (*Juzgado de lo Social*), vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) ja noorsookohtud (*Juzgados de Menores*), provintsiakohtud (*Audiencias Provinciales*) ja autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud (*Tribunales Superiores de Justicia*).

Kogu riigi territooriumil teostavad kohtuvõimu riigikohus (*Audiencia Nacional*), ülemkohus (*Tribunal Supremo*), eeluurimise keskkriminaalkohtud (*Juzgados Centrales de Instrucción*) ja piirkonna halduskohtud (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*).

Kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks

Üks kohtunik on kõikides kohtutes, välja arvatud ülemkohus, riigikohus, autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud ja provintsiakohtud.

Ülemkohtu koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed (*presidentes de sala*) ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud (*magistrados*). Ülemkohtul on viis osakonda: tsiviil-, kriminaal-, haldus-, sotsiaalalaste- ja sõjaväeosakond.

Riigikohtu (*Audiencia Nacional*) koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale (apellatsiooni-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalalaste osakond) ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Autonoomsete piirkondade **kõrgema astme kohtud** (*Tribunales Superiores de Justicia*) koosnevad neljast osakonnast (tsiviil-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalasjade osakond). Kohtute koosseisu kuuluvad esimees, kes juhib ka tsiviil- ja kriminaalosakonda, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Provintsi kohtutesse (*Audiencias Provinciales*) kuuluvad esimees ja kaks või enam kõrgema astme kohtunikku. Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasju ning kohus võib olla jaotatud vastavateks osakondadeks.

Kohtuamet (Oficina Judicial)

Kohtuvõimu alusseaduses esitatud määratluse kohaselt on kohtuamet (*Oficina Judicial*) haldusorganisatsioon, kes abistab kohtunikke ja kohtuid nende igapäevases töös.

Kohtuamet loodi selleks, et parandada kohtumenetluste tõhusust, tulemuslikkust ja läbipaistvust, lihtsustada kohtuasjade lahendamist ning soodustada koostööd ja koordineerimist erinevate ametiasutuste vahel. Amet loodi seega vastusena püüdlusele tagada sellise kvaliteetse avaliku teenuse osutamine, mis arvestaks inimeste huvidega, vastaks põhiseaduslikele väärtustele ja lähtuks inimeste tegelikest vajadustest.

Tegemist on uue organisatsioonilise mudeliga, mille raames võetakse kasutusele moodsad juhtimismeetodid, mille aluseks on eri haldusüksuste kombinatsioon: kohtumenetluses otsust abid pakkuvad üksused, mis on sarnased kohtumajadega (*juzgados*), mis abistavad kohtunikke nende ametiülesannete täitmisel, ning ühised menetlustalitused, mille tööd juhivad kohtusekretärid (*Secretarios Judiciales*) ja kus täidetakse kõik tööülesanded ja tehakse kõik otsused, mis ei ole otseselt seotud õigusemõistmisega, nagu dokumentide vastuvõtmine, kohtukutsete esitamine, kohtuotsuste täitmisele pööramine, kohtuvälised menetlused, taotlus menetluse alustamiseks, poolte teavitamine, menetlusega seotud probleemide lahendamine jne.

Ühiseid menetlustalitusi on kolm liiki:

ühine üldtalitus;

ühine kohtuasjade haldamise talitus;

ühine kohtuotsuste täitmisele pööramise talitus.

Uus organisatsiooniline mudel võeti esmakordselt kasutusele 2010. aasta novembris Burgoses ja Murcias. Veebruaris 2011 loodi kohtuametid Cácereses ja Ciudad Realis ning 2011. aasta juunis Leonis, Cuencas ja Méridas. Samuti loodi kõnealune amet 2013. aastal Ceutas ja Melillas. Kohtuametid eksisteerivad kõrvuti varem loodud kohtumajadega (*juzgados* ja *tribunals*), mis asuvad kõikjal Hispaanias.

Kohtute pädevus

Lisaks territoriaalsele aspektile on kohtutel erinev pädevus vastavalt kohtuasjadele, mida nad arutavad, ja selle järgi **jagunevad kohtud neljaks**.

Tsiviilkohtud arutavad asju, mis ei ole selgesõnaliselt määratud mõnele teisele kohtule. Seetõttu võib neid nimetada üldkohtuteks.

Kriminaalkohtud arutavad kriminaalasju. Hispaania õigusele on iseloomulik, et kriminaalkuriteost tulenevat tsiviilhagi võib arutada koos kriminaalasjaga.

Sellisel juhul otsustab kriminaalkohus süüteo või õigusrikkumisega tekitatud kahjude hüvitamise.

Halduskohtud tegelevad riigiasutuste tegevuse õiguspärasuse kontrollimisega ja nende vastu esitatud rahaliste nõuetega.

Töökohtud arutavad sotsiaalse valdkonna küsimusi, nagu töölepingust tulenevad individuaalsed töövaidlused töötaja ja tööandja vahel, kollektiivläbirääkimised, sotsiaalkaitsega seotud kaebused ja riigi vastu esitatud kaebused, kui riik on töösuhet käsitlevate õigusaktide kohaselt vastutav.

Lisaks nimetatud neljale kohtuühikule tegutsevad Hispaanias sõjaväekohtud.

Sõjaväekohtud moodustavad erandi jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõtet.

 Põhiseaduses on sätestatud kohtute tegevust reguleerivad põhimõtted ja nende seas riigi kohtuvõimu ühtsuse põhimõtte. Seejuures on erandiks sõjaväekohtud, mille tegevus piirub ainult sõjaväega ja võimaliku piiramislokkorraga, järgides igal juhul põhiseaduslike põhimõtteid vastavalt põhiseaduse paragrahvi 117 lõikele 5.

Rahu ajal piirub sõjaväekohtu pädevus ainult militaarvaldkonnaga ja ta arutab kohtuasju, mis on seotud sõjaväe kriminaalkoodeksis määratletud kuritegudega, ning tema pädevus laieneb igasugustele kuritegudele, kui sõjavägi viiakse väljapoole Hispaania territooriumi. Sõja ajaks näeb sõjaväekohtude pädevuse ja korralduse alusseadus nr 4/1987 selles osas ette muudatuse, kuid otsuse peab tegema parlament (*Cortes Generales*) või vajalike volituste olemasolu korral valitsus.

Sõjaväekohtu koosseisu kuuluvad elukutselised sõjaväelased, relvajõudude liikmed ja kaitseministeeriumi esindajad

Sõjaväekohtude süsteem koosneb järgmistest kohtutest: piirkondlikud sõjaväekohtud (*Juzgados Togados Territoriales*), sõjaväe keskkohud (*Juzgados Togados Centrales*), kõrgemad piirkondlikud sõjaväekohtud (*Tribunales Militares Territoriales*) ja sõjaväe keskkohus (*Tribunal Militar Central*). Sõjaväekohtud alluvad ülemkohtu 5. osakonnale.

Ülemkohtusse sellise sõjaväeosakonna loomine, mille kord ja liikmete staatus alluvad samadele normidele kui teised osakonnad, tähendab, et tipus kohtuvõimu mõlemad harud ühinevad. See, et ülemkohtu sõjaväeosakonna tegutsemise kord ja liikmete staatus allub samadele eeskirjadele kui teised osakonnad, osutab, et tipus kohtuvõimu mõlemad harud ühinevad.

Nimetatud osakond koosneb nii üldkohtute kui ka sõjaväekohtute koosseisu kuuluvatest kõrgema astme kohtunistest, tagades nii kõrgeima kohtumõistmise tasakaalustatuse, ning tegeleb tavaliselt apellatsioon- ja kassatsioonkaebustega, samuti võivad tema pädevusse kuuluda teatavad kohtuasjad, mis on seotud kõrgete sõjaväelastega.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, kuid kohtusüsteemi raames on loodud spetsialiseeritud kohtuid, kes tegelevad teatavate kohtuasjadega, nagu naistevastase vägivaldaga seotud kohtuasjadega tegelevad kohtud, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud ja noorsookohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud vastavalt valdkonnale. Lisateavet leiata Hispaania erikohtute teema all.

Järgnevalt analüüsitakse nelja olemasolevat õigusvaldkonda ja erinevate kohtute pädevust nendes valdkondades.

Tsiviilkohtud

Tsiviiliasju arutavad ülemkohtu I osakond (*Sala I del Tribunal Supremo*), kõrgema astme kohtute tsiviil- ja kriminaalosakonnad (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), provintsi kohtute tsiviilosakonnad (*las Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), esimese astme kohtud (*los Juzgados de Primera Instancia*) ja rahukohtud (*los Juzgados de Paz*) ning teatavad erikohtud (perekonnakohtud (*Juzgados de Familia*), kaubanduskohtud (*Juzgados Mercantiles*), ühenduse kaubamärgi kohtud (*Juzgados de Marca Comunitaria*), naistevastase vägivalda kohtud (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*)).

Kaubanduskohtutest, ühenduse kaubamärgi kohtutest ja naistevastase vägivalda kohtutest on juttu Hispaania erikohtute teema all.

Kriminaalkohtud

Kriminaalasju arutavad ülemkohtu 2. osakond (*la Sala 2ª del Tribunal del Supremo*), riigikohtu kriminaalosakond (*la Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute tsiviil- ja kriminaalosakonnad (*la Sala Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), provintsi kohtute kriminaalosakonnad (*las Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), kriminaalkohtud (*los Juzgados de lo Penal*), eeluurimiskohtud (*los Juzgados de Instrucción*), noorsookohtud (*Juzgados de Menores*), vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), naistevastase vägivalda kohtud (*Juzgados de Violencia contra la Mujer*) ja rahukohtud (*Juzgados de Paz*).

Noorsookohtutest, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevatest kohtutest ja naistevastase vägivalda kohtutest on juttu Hispaania erikohtute teema all.

Halduskohtud

Haldusvaidlustega tegelevad ülemkohtu 3. osakond (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), riigikohtu haldusosakond (*Sala Contencioso-Administrativa de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute haldusosakonnad (*la Sala Contencioso-Administrativa de los Tribunales Superiores de Justicia*) ja halduskohtud (*los Juzgados de lo Contencioso Administrativo*).

Töökohtud

Sotsiaalasjadega tegelevad ülemkohtu 4. osakond (*la Sala 4ª del Tribunal Supremo*), riigikohtu sotsiaalasjade osakond (*la Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute sotsiaalasjade osakonnad (*la Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) ja töökohtud.

Kõigi nimetatud kohtute pädevus on sätestatud [kohtuvõimu alusseaduses](#).

Seonduvad lingid

[HISPAANIA KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU](#)

[KOHTUVÕIMU ALUSSEADUS](#)

Viimati uuendatud: 12/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Prantsusmaa

Selles jaotises esitatakse ülevaade Prantsusmaa üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Esimese astme kohtud

Tsiviilkohtud

1. Kõrgema astme kohus (*tribunal de grande instance*)

Kõrgema astme kohus (*tribunal de grande instance*) arutab eraisikute vahelisi vaidlusi (**tsiviilasjad**), mille puhul hagi hõlmab **üle 10 000 euro suurust nõuet**.

Selle kohtu pädevusse kuuluvad **olenemata** nõude **suurusest** ka järgmistesse valdkondadesse kuuluvad kohtuasjad:

perekonnaõigus: abielu, põlvnemine, adopteerimine, avaldused isiku kadumise kohta (*déclarations d'absence*);

perekonnaseisu käsitlevate andmete parandamine (*état civil*; sünnid, abielud, surmad jne);

pärimine;

riigiametnikele (*officiers d'état civil*) määratud trahvid (*amendes civiles*);

kinnisasjaga seotud nõudeid hõlmavad hagid (*actions immobilières*);

ühingute laialisaatmine;

kaitse võlausaldajate (*sauvegarde*) eest, ümberkorraldamine kohtu järelevalve all (*redressement judiciaire*) ja likvideerimine kohtumääruse alusel (*liquidation judiciaire*), kui võlgnik ei ole kaupleja ega kaupmeeste ja käsitöölise registris registreeritud isik (*répertoire des métiers*);

põllumajandussektoris töötavate füüsilisest isikust ettevõtjate õnnetus- ja kutsehaiguskindlustus;

registreerimistasud (*droits d'enregistrement*), tasu katastrisse kandmise eest (*taxes de publicité foncière*), maksumärgid (*droits de timbre*) ja kaudsed

maksud ning muud nende lõivude, tasude või maksudega samaväärsed maksud;

äriskinnisvara rentimine (*baux commerciaux*), välja arvatud vaidlused, mis on seotud rendi kindlaksmääramisega rendilepingu läbivaatamisel või pikendamisel, kutsetegevuse ja käsitöölise tegevusega seotud vara rendilepingud (*baux professionnels*) ning tähtajalised äriotstarbelised lepingud (*conventions d'occupation précaire en matière commerciale*);

tõendatud dokumentide (*actes authentiques*) võltsimisega seoses esitatud nõuded (*inscription en faux*);

tsiviilhagid seoses laimamise (*diffamation*) või solvamisega (*injure*), olenemata sellest, kas seda tehti avalikult või mitteavalikult ning suuliselt või kirjalikult.

Paranduskohus (*tribunal correctionnel*) on kõrgema astme kohtu kriminaalkolleegium, mille pädevusse kuulub **keskmise raskusastmega õigusrikkumiste** (*délits*, vt allpool) arutamine.

Kõrgema astme kohus koosneb kutselistest kohtunikest (*magistrats*): esimehest, aseesimeestest, tavakohtunikest, riigiprokurörist (*procureur de la République*), aseprokuröridest (*viceprocureurs*) ja prokuröri abidest (*substituts*).

Samuti töötavad kõrgema astme kohtutes erikohtunikud, näiteks:

alaealistega seotud juhtumeid lahendaval kohtunikul ehk laste kohtunikul (*juge des enfants*) on õigus võtta meetmeid ohus olevate alaealiste kaitsmiseks ning mõista kohut alaealiste üle, keda süüdistatakse väiksemate ja keskmise raskusastmega õigusrikkumiste (*contraventions, délits*) toimepanemises. Kui kohtunik teeb otsuse kinnisel kohtuistungil, võib ta teha määruse ainult meetmete kohta, mille eesmärk on alaealist paremini kasvatada (*mesures éducatives*). Kui kohtunik juhib alaealiste kohtu tööd (*tribunal pour enfants*), tegutseb ta koos kahe kaasistujaga (*assesseurs*), kes ei ole kutselised kohtunikud, ning kohtul on õigus teha määrus selliste meetmete kohta, millega soovitakse vastavalt vajadusele tagada alaealise parem kasvatamine või määrata kriminaalkaristus;

kohtuotsuste täideviimise eest vastutav kohtunik (*juge de l'application des peines*) määrab kindlaks selle, mil viisil pööratakse täitmisele vabadusekaotust hõlmav karistus. Kui süüdimõistetule on määratud vangistus, võib kohtunik määrata selliste meetmete võtmise, millega kergendatakse karistust (näiteks paigutamine mujale kui vanglasse, osaline vabadusekaotus, tingimuslik vabastamine või vabastamine elektroonilise järelevalve kohaldamisega). Kui süüdimõistetule ei määrata vangistust, teeb kohtunik järelevalvet karistuse kandmise üle, näiteks kui süüdimõistetule on määratud tingimisi karistus katseajaga (*emprisonnement avec sursis et mise à l'épreuve*), üldkasulik töö (*travail d'intérêt général*) või sotsiaal-kohtulik järelevalve (*sui soci-judiciaire*); **uurimiskohtunik** (*juge d'instruction*) annab aru apellatsioonikohtu uurimiskolleegiumile (*chambre de l'instruction de la cour d'appel*). Eeluurimise käigus peab uurimiskohtunik võtma kõik vajalikud meetmed tõe väljaselgitamiseks. Uurimiskohtunik kogub kokku kõik tõendid olenemata sellest, kas need tõendid on kahtlustatava vastu või tema poolt. Kui kohtunik on seisukohal, et eeluurimine on lõpetatud, võib ta anda korralduse kahtlustatava vabastamiseks (*ordonnance de nonlieu*) või määrata, et uurimisel isiku üle hakkab kohut mõistma paranduskohus või vandekohus (*cour d'assises*). Uurimiskohtunikud ei saa asju omal algatusel menetlusse võtta. Juhtumi peab neile uurimiseks suunama riigiprokurör (*procureur de la République*) või kahju kannatanud isik, kes esitab kaebuse, milles ta väidab, et toime on pandud kuritegu, ja palub, et teda käsitataks kriminaalmenetluses tsiviilõigusliku menetlusosalisena (*constitution de partie civile*).

Kõrgema astme kohus asub tavaliselt oma departemangu (*département*) tähtsaimas linnas, kuid võib asuda ka mujal. 1. jaanuaril 2013. aastal oli Prantsusmaal 161 kõrgema astme kohut.

2. [Alama astme kohtud](#)

Alama astme kohus (*tribunal d'instance*) arutab eraisikute vahelisi vaidlusi (**tsiviilasjad**), mille puhul hagi hõlmab **kuni 10 000 euro suurust nõuet**.

Kohtule on **delegeeritud pädevus konkreetsetes valdkondades**, näiteks korraldused töötasu arestimiseks (*saisies des rémunérations du travail*), eluaegsed rendised (*rentes viagères*), valimistega seotud vaidlused ja eluaseme üürilepingud (*baux d'habitation*). Alama astme kohtul on mõnes valdkonnas ka **halduspädevus**: näiteks väljastab alama astme kohtu kohtusekretär (*greffier en chef*) kodakondsustõendeid.

Alama astme kohtu kriminaalkolleegium on **politseikohus** (*tribunal de police*), kes on pädev mõistma kohut viiendasse õigusrikkumiste kategooriasse kuuluvate **väikeste õigusrikkumiste** (*contraventions de la cinquième classe*, vt allpool) puhul.

Peale selle arutab alama astme kohtu kohtunik ka **eestkosteküsimusi**, kuigi mitte alaealisi käsitlevate juhtumite puhul, mis 12. mai 2009. aasta seaduse kohaselt kuuluvad nüüd kõrgema astme kohtu perekonnaküsimusi menetleva kohtuniku pädevusse: alama astme kohtu kohtunik kaitseb ebasoodsas olukorras olevaid täiskasvanuid, tehes järelevalvet nende ressursside haldamise üle.

Alama astme kohtusse kuulub üks kohtunik või mitu kohtunikku, kuid kohtuasja arutab alati üks kohtunik.

Alama astme kohus asub tavaliselt alldepartemangu (*arrondissement*) tähtsaimas linnas. 1. jaanuaril 2013. aastal oli Prantsusmaal 307 alama astme kohtu.

3. Kohalikul kohtul

Kohalik kohus (*jurisdiction de proximité*) arutab erasikute vahelisi tsiviilvaidlusi, mille puhul hagi hõlmab **alla 4000 euro suurust nõuet**.

Kohalikud kohtud arutavad ka esimesse nelja õigusrikkumiste kategooriasse kuuluvaid **väiksemaid õigusrikkumisi**.

Kohalikus kohtus ei pea prokuratuuri (*ministère public*, mis esitab algselt süüdistuse) esindama prokuratuuri enda õigusametnik, vaid seda võib teha ka näiteks politseikomissar (*commissaire de police*).

4. Kaubandusküsimusi käsitlevad kohtud

Kaubandusküsimusi käsitlev kohus (*tribunal de commerce*) arutab **kauplejate** või krediidasutuste **vahelisi lepinguid** või kauplejate ja krediidasutuste vahelisi lepinguid käsitlevaid vaidlusi ning vaidlusi, mis on seotud ettevõtetega või mis tahes poolte vaheliste äritehingutega. Peale selle tegeleb kaubandusküsimusi käsitlev kohus **raskustes olevate ettevõtjatega seotud menetlustega**.

Kaubandusküsimusi käsitlevate kohtute kohtunikud ei ole kutselised kohtunikud, vaid sellesse ametisse valitud kaupmehed. Nad valib kaheks või neljaks aastaks ametisse valimiskogu, mis koosneb kaubandusküsimusi käsitlevate kohtute ametis olevatest ja endistest kohtunikest ning kauplejate esindajatest (*délégués consulaires*), kes on ise kauplejad ja kes on ametisse valitud kohtu tööpiirkonnast.

1. jaanuaril 2013. aastal oli Prantsusmaal 134 kaubandusküsimusi käsitlevat kohtu.

5. Töövaidluskohtud

Töövaidluskohus (*conseil de prud'hommes*) lahendab **tööandjate ja töövõtjate vahelisi individuaalseid vaidlusi**, mis on seotud töö- või praktikalepinguga.

Töövaidluskohtud koosnevad valitud kohtunikest, kellest pooled esindavad tööandjaid ja pooled töövõtjaid. Töövaidluskohus on jaotatud viieks erikolleegiumiks, mis käsitlevad järgmisi valdkondi: juhtimine, tootmine, jae- ja hulgikaubandus ja äriteenused, põllumajandus ning muud tegevused. Kui asja arutava nelja liikme hääled jagunevad võrdselt, juhivad kohtu tegevust alama astme kohtu kohtunik.

Igas departemangus (*département*) võib olla üks töövaidluskohus või mitu töövaidluskohut ning iga kõrgema astme kohtu tööpiirkonnas on vähemalt üks töövaidluskohus.

Töövaidluskohtuid on 210.

6. Sotsiaalkindlustuskohtud

Sotsiaalkindlustuskohus (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) lahendab **sotsiaalkindlustusfondide** (*caisses de sécurité sociale*) ja nende kasutajate vahelisi vaidlusi, mis on seotud näiteks fondi liikmesusega või hüvitiste määramise ja väljamaksmisega.

Sotsiaalkindlustuskohus koosneb esimehest, kelleks on kõrgema astme kohtu kohtunik, ja kaasistujatest, kes ei ole kutselised kohtunikud ja kelle nimetab kolmeks aastaks ametisse apellatsioonikohtu peakohtunik nimekirjast, mille on konkreetse kohtu tööpiirkonda kuuluva piirkonna jaoks koostanud noorte-, spordi- ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ameti piirkondlik direktor kõige enam esindatud tegevus- ja kutsealaorganisatsioonide ettepanekute põhjal. Oma arvamuse esitab ka sotsiaalkindlustuskohtu esimees.

Sotsiaalkindlustuskohtuid on 115.

7. Puuetega seotud vaidluste kohtud

Puuetega seotud vaidluste kohus (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) lahendab vaidlusi, mis käsitlevad sotsiaalkindlustusega kaetud isiku invaliidsust või töövõimetust, s.t. invaliidsust või invaliidsusastet, mille on põhjustanud kutse- või muu haigus või õnnetus.

Puuetega seotud vaidluste kohus koosneb esimehest, kes on aukohtunik (*juge honoraire*) või kvalifitseeritud isik (*personne qualifiée*), töötajaid esindavast kaasistujast ning tööandjaid või füüsilisest isikust ettevõtjaid esindavast kaasistujast. Mõlemad kaasistujad nimetab kolmeks aastaks piirkonna apellatsioonikohtu peakohtunik nimekirjast, mille on koostanud noorte-, spordi- ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ameti piirkondlik direktor kõige enam esindatud tegevus- ja kutsealaorganisatsioonide ettepanekute põhjal.

Puuetega seotud vaidluste kohtuid on 26.

Puuetega seotud vaidluste kohtu otsuste peale on võimalik esitada apellatsioon riiklikule puuete ja tööõnnetuste kindlustusmäärade kohtule (*Cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*), mis toimib ka esimese ja viimase astme kohtuna tööõnnetustega seotud kindlustusmäärade üle toimuvate vaidluste puhul.

8. Põllumajandusmaaga seotud küsimusi käsitlev kohus

Põllumajandusmaaga seotud küsimusi käsitlev kohus (*tribunal paritaire des baux ruraux*) arutab **põllumajandusmaa omanike ja rentnike** vahelisi vaidlusi, mis on seotud eri liiki rentimise või rendilepingutega ja maa kasutamisega (*fermage, métayage, baux à cheptel, baux à domaine congéable, baux à complants, baux emphytéotiques, or contrats d'exploitation de terres à vocation pastorale*).

Kohtu esimees on alama astme kohtunik. Lisaks esimehele kuulub kolleegiumisse neli mitte-kutselist kohtukaasistujat: kaks neist on maaomanikud ja kaks rentnikud ning nad valitakse kuueks aastaks teiste kaasistujate poolt nimekirjade alusel, mille on koostanud prefekt valimisnimekirjade koostamise eest vastutava komisjoni ettepanekute põhjal.

Kriminaalkohtud

1. Vandekohtud

Vandekohus (*cour d'assises*) menetleb **rasked õigusrikkumisi** (*crimes*), mis hõlmavad kõige raskemasse kategooriasse kuuluvaid õigusrikkumisi ja mille eest on karistuseks ette nähtud vähemalt 10 aasta pikkune ja maksimaalselt eluaegne vangistus.

Vandekohus on olemas **igas departemangus**, kuid tegemist ei ole alalise kohtuga. Vandekohtu avaistungil kuupäevad määratakse kindlaks vastavalt vajadusele. Suurimates departemangudes tegutseb vandekohus siiski peaaegu alalisel.

Kohus koosneb kolmest kutselisest kohtunikust – esimehest, kelleks on apellatsioonikohtu kolleegiumi esimees või üldkohtunik, ja kahest kaasistujast, kes on apellatsioonikohtu üldkohtunikud või departemangu kõrgema astme kohtu kohtunikud – ja kuuest juhuslikult valitud kodanikust. Kui kohus arutab alaealiste toime pandud rasked õigusrikkumisi, nimetatakse seda kohut alaealiste vandekohtuks (*cour d'assises des mineurs*). Sel juhul on kaheks kaasistujaks alaealiste kohtu kohtunikud.

Teatavate terrorismialaste õigusaktide või militaarõiguse reguleerimisalasse kuuluvate kuritegude või uimastikaubandusega seotud kuritegude üle õiguse mõistmisel koosneb vandekohus ainult kutselistest kohtunikest.

Prokuratuuri esindab kohtujurist (*avocat général*).

2. Paranduskohtud

Paranduskohtus (*tribunal correctionnel*) on pädev menetlema **keskmise raskusastmega õigusrikkumisi** (*délits*), mille eest on karistuseks ette nähtud kuni 10 aasta pikkune vangistus või vähemalt 3750 euro suurune rahaträhv. Paranduskohtus kuulub kõrgema astme kohtu alluvusse. Reeglina koosneb paranduskohtus kolmest kutselisest kohtunikest, kuid ette on nähtud ka, et teatavaid õigusrikkumisi menetleb üks kohtunik.

Prokuratuuri esindab riigiprokurör (*procureur de la République*) või üks prokuröri abidest (*substituts*).

3. Politseikohtud

Politseikohtus (*tribunal de police*) arutab viiendasse õigusrikkumiste kategooriasse kuuluvaid väiksemaid õigusrikkumisi (*contraventions de cinquième classe*). Politseikohtus asub kõrgema astme kohtu juures. Tegemist on ühest kohtunikest koosneva kohtuga, kusjuures kohtunikuks on kõrgema astme kohtunik.

Prokuratuuri esindab riigiprokurör (*procureur de la République*) või üks prokuröri abidest (*substituts*).

4. Kohalikud kohtud

Kohalik kohus (*juridiction de proximité*) arutab esimesse nelja kategooriasse kuuluvaid väiksemaid õigusrikkumisi (*contraventions de la première à la quatrième classe*). Kohalik kohus asub kõrgema astme kohtu juures. Kohtunikuks on kohaliku kohtu kohtunik, kes mõistab kohut üksi.

Prokuröri ülesandeid täidab üldjuhul politseiülem.

5. Spetsialiseerunud kriminaalkohtud

On olemas ka spetsialiseerunud kohtud, mis arutavad konkreetseid kriminaalasju, näiteks merekaubanduskohtud (*tribunaux maritimes commerciaux*), mida praegu on 14 ja mis menetlevad teatavaid merendusvaldkonnaga seotud õigusrikkumisi.

Teise astme kohtud

Apellatsioonikohtud (*cours d'appel*) arutavad faktiliste ja õigusküsimustega seotud apellatsioone (*appels*), mis on esitatud esimese astme kohtute **juba tehtud kohtuotsuste peale**.

Apellatsioonikohtus koosneb vaid kutselistest kohtunikest: peakohtunikust (*premier président*), kolleegiumide esimeestest (*présidents de chambre*) ja apellatsioonikohtu üldkohtunikest (*conseillers*) (see ei kehti vandekohtunikest koosneva apellatsioonikohtu puhul; vt allpool).

Igal kohtul on erikolleegiumid, mis arutavad tsiviil-, sotsiaal-, kaubandus- või kriminaalasju ning koosnevad igaüks kolmest kutselisest kohtunikest, s.t esimehest ja kahest kohtunikest.

Vandekohtu otsuste peale esitatud apellatsioonikohtu menetleb **vandekohtunikest koosnev apellatsioonikohtus** (*cours d'assise d'appel*), mille liikmed nimetab kassatsioonikohtu kriminaalkolleegium. Vandekohtunikest koosnevas apellatsioonikohtus on üheksa vandekohtunikku.

Puuetega seotud vaidlustes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonikohtu menetleb **riiklik puute ja tööõnnetuste kindlustusmäärade kohtus** (*cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*).

Prokuratuuri esindab riigiprokurör (*procureur général*) või prokuröri esimene abi (*substitut général*).

Kassatsioonikohtus

Kassatsioonikohtus (*Cour de cassation*) on üldkohtute struktuuris **ülemkohus**. Kassatsioonikohtus asub Pariisis. Kohtu ülesanne on kontrollida, et madalama astme kohtute otsused ei ole vastuolus mõne õigusnormiga, s.t kassatsioonikohtus ei hinda uuesti asjaolusid. Kassatsioonikohtu ei käsitata kolmanda astme kohtuna, vaid kõnealune kohus tagab **kohtupraktika ühtsuse ning toimib õiguse ja õiguspärasuse järgimise reguleerijana**.

Kassatsioonikohtus teeb otsuse juhul, kui isik, kelle suhtes on tehtud kohtuotsus, või riigiprokuratuur esitab **apellatsiooni õigusküsimustes** (*pourvoi en cassation*).

Kui kassatsioonikohtus on seisukohal, et vaidlustatud kohtuotsus ei ole kooskõlas õigusnormidega, siis ta **tühistab kohtuotsuse** (*casse la décision*). Seejärel saadab kassatsioonikohtus kohtuasja teisele kohtule uuesti arutamiseks.

Muul juhul jätab kassatsioonikohtus apellatsiooni rahuldumata ning vaidlustatud kohtuotsus on lõplik.

Erandkorras võib juhtuda, et kohtuotsuse tühistamise korral ei pea asja sisu uuesti läbi vaatama, ning sellisel juhul võib kassatsioonikohtus kohtuotsuse tühistada, saatmata seda teise kohtusse uuesti arutamiseks (*casser sans renvoi*). Kassatsioonikohtus võib kohtuotsuse ka tühistada ja mitte saata seda teise kohtusse uuesti arutamiseks ning teha kohtuasjas ise otsuse, kui ta on suuteline kohaldama õiget õigusnormi, võttes arvesse asjaolusid, mille on tuvastanud asja sisuliselt menetlenu kohus (kelle järeldusi ja asjaoludele antud hinnangut kassatsioonikohtus uuesti läbi ei vaata).

Kassatsioonikohtus on jaotatud kolleegiumiteks (*chambres*) – kolm tsiviilkolleegiumi, üks kaubandusasjade kolleegium, üks sotsiaalajade kolleegium ja üks kriminaalkolleegium –, mis kõik koosnevad esimehest ja kutselistest kohtunikest. Olenevalt arutatava asja laadist võib kohus menetleda asja ka ühiskolleegiumina (*chambre mixte*, mis koosneb vähemalt kolme kolleegiumi esindajatest) või plenaarkohtuna (*assemblée plénière*, mis koosneb peakohtunikest, kodade esimeestest ja üldkohtunikest).

Prokuratuuri esindavad peaprokurör ja kohtujuristid.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Õigusvaldkonna andmebaasid on Prantsusmaal kättesaadavad interneti vahendusel pakutava avaliku teenusena. Veebisait [Légifrance](#) sisaldab kassatsioonikohtu ja apellatsioonikohtute otsuseid:

andmebaas CASS sisaldab kassatsioonikohtu avaldatud otsuseid;

andmebaas INCA sisaldab avaldamata kohtuotsuseid ning

andmebaas CAPP sisaldab apellatsioonikohtute otsuseid.

Kas juurdepääs neile andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasidele on **tasuta**.

Sisu lühikirjeldus

Kohtuotsused on kättesaadavad prantsuse keeles. Mõned kohtuotsused on kättesaadavad ka inglise, araabia või hiina keelde tõlgituna.

Andmebaas CASS sisaldab 120 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse 2100 uut kohtuotsust.

Andmebaas INCA sisaldab 246 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse 10 000 uut kohtuotsust.

Andmebaas CAPP sisaldab 19 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse 20 000 uut kohtuotsust.

Seonduvad lingid

[Kohute pädevus – Prantsusmaa](#)

Viimati uuendatud: 27/09/2013

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Itaalia

Sellel lehel antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Itaalias.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtute pädevus jaguneb järgmiselt.

Tsiviiliasjade lahendamise pädevus, mille eesmärk on õiguste kaitsmine eraisikute vahelistes suhetes või eraisikute ja riigiasutuste vahelistes suhetes, kui riigiasutus piirab oma ülesannete täitmisel eraisiku õigusi.

Kriminaalasjade lahendamise pädevus, mille puhul peavad kohtunikud otsustama, kas prokurööri poolt asjaomase eraisiku suhtes algatatud kriminaalmenetlus on piisavalt põhjendatud.

Tsiviil- ja kriminaalmenetlusi reguleerivad kaks eraldiseisvat menetlusnormide kogumit: **tsiviilkohtumenetluse seadustik** (*codice di procedura civile*) ja **kriminaalmenetluse seadustik** (*codice di procedura penale*).

Kriminaalmenetluse algatab prokurööri kohustusi täitev üldkohtu liige (*pubblico ministero*, vt põhiseaduse artikli 107 viimane lõik).

Tsiviilmenetluse võib subjekti suhtes, kelle vastu hagi on suunatud (*il convenuto*, **kostja**), algatada mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik isik (*l'attore*, **hageja**).

Tsiviilkohtud

Rahukohtunikud (*giudici di pace*) on aukohtunikud või mittealalised kohtunikud (*giudici onorari*), kes on pädevad lahendama **vähem tähtsaid asju**.

Madalama astme kohtud (*tribunali*) on **esimese astme kohtud** kõikides muudes asjades ja **apellatsioonikohtud**, kes lahendavad rahukohtunike otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi.

Alaealiste kohtud (*tribunali per i minorenni*) ja **apellatsioonikohtute alaealiste üksused** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) on kohtud, kellele on antud pädevus alaealisi hõlmavates asjades, mis ei kuulu üldkohtute pädevusse.

Kohtute ja appellatsioonikohtute **üksused** (*sezioni*), mis on **spetsialiseerunud tööga seotud asjadele**.

Apellatsioonikohtud (*corti di appello*) on **teise astme** kohtud.

Kassatsioonikohus (*Corte di Cassazione* või *Corte Suprema di Cassazione*) on Roomas asuv Itaalia kõrgeim kohus, kes on pädev otsustama, kas muude kohtute tehtud otsused on seadusega kooskõlas.

Kriminaalkohtud

Rahukohtunikud on pädevad lahendama väiksemaid süütegusid käsitlevaid asju.

Madalama astme kohtud on esimese astme kohtud kõigi kriminaalasjade lahendamiseks, mis jäävad rahukohtunike või assiiaside kohtu pädevusest välja; on ühtlasi ka appellatsioonikohtuteks, mis lahendavad rahukohtunike otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi.

Alaealiste kohtud ja **apellatsioonikohtute alaealiste üksused** on esimese ja teise astme kohtud, kus lahendatakse kõiki alaealiste poolt toime pandud süütegudega seotud asju.

Assiiaside kohtud (*corti di assise*) – esimese astme kohtud, mis on pädevad lahendama kõige raskemate kuritegudega seotud asju.

Apellatsioonikohtud on teise astme kohtud.

Teise astme assiiaside kohtud (*corti di assise di appello*) on teise astme kohtud, mis lahendavad assiiaside kohtute otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi. Järelevalvele spetsialiseerunud kohus (*tribunali di sorveglianza*) ja järelevalveamet (*uffici di sorveglianza*) tegelevad **vangistuste ja trahvide** täitmisele pööramisega ning karistusõiguse rakendamisega.

Kassatsioonikohus otsustab, kas muude kohtute otsused on tehtud kooskõlas seadusega. See kohus on pädev lahendama kõigi kohtute poolt nii tsiviil- kui kriminaalasjades tehtud otsuste peale esitatud kaebusi või isikuvabaduse piiramisega seotud kaebusi ning mõningatel juhtudel saab kassatsioonikohtu poole pöörduda otse.

Kassatsioonikohus on kõrgeim kohus kohtusüsteemis. Vastavalt 30. jaanuari 1941. aasta kohtute alusseaduse nr 12 (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*) artiklile 65 lasub sellel kohtul muude peamiste ülesannete hulgas kohustus „tagada seaduste nõuetekohane kohaldamine ja ühetaoline tõlgendamine ning siseriikliku subjektiivse õiguse ühtsus ja eri kohtute pädevuspiiridest kinnipidamine”. Seega on tema üheks peamiseks ülesandeks tagada õiguse ühetaolisus, s.t tagada õiguskindlus.

Asjade lahendamise puhul kolmandas astmes annavad olemasolevad õigusnormid kassatsioonikohtule võimaluse uurida kohtuasja faktilisi asjaolusid ainult juhul, kui neid on varasemas menetluses juba käsitletud, ning ulatuses, mis on vajalik, et hinnata kassatsioonikohtule esitatava kaebuse lubatavust.

Viimati uuendatud: 18/06/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Küpros

Küprose Vabariigis on kaheastmeline kohtusüsteem, mis koosneb järgmistest kohtutest: ülemkohus (Ανώτατο Δικαστήριο), kes on pädev menetlema kõiki esimese astme kohtute otsuste peale esitatud kaebusi, ja järgmised esimese astme kohtud:

Piirkonnakohtud (Επαρχιακά Δικαστήρια)

Kriminaalkohtud (Κακουργιοδικεία)

Perekonnakohus (Οικογενειακό Δικαστήριο)

Üürilepingute kohus (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

Töövaidluste kohus (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)

Sõjaväekohus (Στρατοδικείο).

Üldkohtud - sissejuhatus

Ülemkohus

Ülemkohus koosneb 13 kohtunikust, kellest üks on ülemkohtu esimees. Ülemkohus on pädev järgmistes küsimustes:

Apellatsioonikohus

Ülemkohus menetleb kõiki madalama astme kohtute esitatud kaebusi nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades. Kaebust menetleb kolmest kohtunikust koosnev kolleegium. Kaebuse menetlemise aluseks on madalama astme kohtu menetlusprotokoll (ülemkohus võtab uusi tõendeid arvesse ainult erilistel ja väga harvadel juhtudel). Ülemkohus võib jätta jõusse kohtuotsuse, mis edasi kaevati, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada või anda korralduse kohtuasja uueks läbivaatamiseks.

Revisjonikohus

Ülemkohtul on ainupädevus menetlema kõiki kaebusi, mis esitatakse haldusametuste või nende ametnike otsuste, dokumentide või tegevusetuse peale.

Ülemkohus võib tühistada iga haldusakti, mis ei ole põhjendatud või millega kuritarvitatakse võimu või mis on mõne seaduse või põhiseadusega vastuolus.

Prerogatiivsed määrused

Ülemkohtul on ainupädevus väljastada prerogatiivseid määrusi nagu kinnipidamise seaduslikkuse kontrolli määrused (*habeas corpus*), käskkirjad (*mandamus*), kohtuasja kõigi materjalide ülemkohtule edastamise korraldused (*certiorari*), seadusliku aluse kontrolli määrused (*quo warranto*) ja kinnitused, et kohus ei ole oma pädevust kuritarvitanud (*prohibition*).

Mereõigus

Ülemkohus on mereõigusega seotud kohtuasjade puhul pädev nii esimese kui ka teise astme kohtuna. Esimeses astmes menetleb asja üks kohtunik ja teises astmes kohtunike täiskogu.

Valimiskaebused

Valimiskohtuna on ülemkohtul ainupädevus menetleda kaebusi, mis käsitlevad valimisseaduste tõlgendamist ja kohaldamist.

Põhiseaduslikud küsimused

Ülemkohtul on pädevus teha otsuseid seaduste põhiseadusele vastavuse kohta ja lahendada riigiasutuste vaidlusi võimupiiride ja kompetentsi küsimustes. Ülemkohus teeb ka otsuseid nende seaduste põhiseadusele vastavuse kohta, millega Küprose Vabariigi president (Πρόεδρος της Δημοκρατίας) kasutab oma regressiõigust.

Piirkonnakohtud

Piirkonnakohtud on pädevad esimese astme kohtutena lahendada kõiki tsiviilasju (välja arvatud mereõigusega seotud kohtuasju) ja kõiki kriminaalasju, mille puhul on karistusena ette nähtud kuni viieaastane vangistus. Igas Küprose haldusüksuses on olemas piirkonnakohus. Kohtuasju menetleb üks kohtunik ja vandemehi ei ole.

Kriminaalkohus

Kriminaalkohus menetleb ainult kriminaalasju. Kriminaalkohtu pädevusse kuuluvad ainult kohtuasjad, mis on seotud kõige raskemate kuritegudega, mille eest on karistusena ette nähtud rohkem kui viieaastane vangistus. Iga kriminaalkohus koosneb kolmest kohtunikust. Otsused tehakse hääletenamusega, vandemehi ei ole.

Kohtute andmebaasid

Ametlik kohtute andmebaas puudub. Olemas on mitmeid eraveebisaiite, millest osa saab kasutada tasu eest ja osadele on juurdepääs tasuta. Andmebaasid sisaldavad teavet kohtuotsuste ja esmase õiguse aktide kohta.

Seonduvad lingid

Küprose Ülemkohus

Viimati uuendatud: 25/06/2013

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Läti

Selles osas esitatakse teavet Läti üldkohtute süsteemi kohta.

Üldkohtud - sissejuhatus

Lätis teostavad kohtuvõimu piirkondlikud ja linnakohtud, ringkonnakohtud ja ülemkohus.

Tsiviil- ja kriminaalasjadega tegeleb Lätis kokku 40 kohut, mis jagunevad **kolmele tasandile**: 34 piirkondlikku ja linnakohut (*rajonu vai pilsētu tiesas*), viis ringkonnakohut (*apgabaltiesas*) ja ülemkohus (*Augstākā tiesa*).

Läti piirkondlikud ja linnakohtud on järgmised.

Kurzeme ringkonnakohtu piirkonnas (*Kurzemes apgabaltiesa*):

Kuldīga piirkondlik kohus (*Kuldīgas rajona tiesa*);

Liepāja kohus (*Liepājas tiesa*);

Salduse piirkondlik kohus (*Saldus rajona tiesa*);

Talsi piirkondlik kohus (*Talsu rajona tiesa*);

Ventspils kohus (*Ventspils tiesa*);

Latgale ringkonnakohtu piirkonnas (*Latgales apgabaltiesa*):

Balvi piirkondlik kohus (*Balvu rajona tiesa*);

Daugavpils kohus (*Daugavpils tiesa*);

Krāslava piirkondlik kohus (*Krāslavas rajona tiesa*);

Ludza piirkondlik kohus (*Ludzas rajona tiesa*);

Preiļi piirkondlik kohus (*Preiļu rajona tiesa*);

Rēzekne kohus (*Rēzeknes tiesa*);

Riia ringkonnakohtu piirkonnas (*Rīgas apgabaltiesa*):

Jūrmala kohus (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);

Ogre piirkondlik kohus (*Ogres rajona tiesa*);

Riia kesklinna kohus (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);

Riia Kurzeme piirkonna kohus (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);

Riia Latgale piirkonna kohus (*Rīgas pilsētas Latgales rajona tiesa*);

Riia Vidzeme piirkonna kohus (*Rīgas pilsētas Vidzemes rajona tiesa*);

Riia Zemgale piirkonna kohus (*Rīgas pilsētas Zemgales rajona tiesa*);

Riia põhjapiirkonna kohus (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);

Riia piirkondlik kohus (*Rīgas rajona tiesa*);

Sigulda kohus (*Siguldas tiesa*);

Vidzeme ringkonnakohtu piirkonnas (*Vidzemes apgabaltiesa*):

Alūksne piirkondlik kohus (*Alūksnes rajona tiesa*);

Cēsis piirkondlik kohus (*Cēsu rajona tiesa*);

Gulbene piirkondlik kohus (*Gulbenes rajona tiesa*);

Limbaži piirkondlik kohus (*Limbažu rajona tiesa*);

Madona piirkondlik kohus (*Madonas rajona tiesa*);
Valka piirkondlik kohus (*Valkas rajona tiesa*);
Valmiera piirkondlik kohus (*Valmieras rajona tiesa*).

Zemgale ringkonnakohtu piirkonnas (*Zemgales apgabaltiesa*):

Aizkraukle piirkondlik kohus (*Aizkraukles rajona tiesa*);
Bauska piirkondlik kohus (*Bauskas rajona tiesa*);
Dobele piirkondlik kohus (*Dobeles rajona tiesa*);
Jelgava kohus (*Jelgavas tiesa*);
Jēkabpils piirkondlik kohus (*Jēkabpils rajona tiesa*);
Tukumsi piirkondlik kohus (*Tukuma rajona tiesa*).

Haldusmenetlustega tegelevad:

piirkondlik halduskohus (*Administratīvā rajona tiesa*);
ringkonnahalduskohus (*Administratīvā apgabaltiesa*);
ülemkohtu senati haldusajade osakond (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

Piirkondliku halduskohtu ja ringkonnahalduskohtu tööpiirkond hõlmab kogu Läti haldusterritooriumi. Piirkondlikul halduskohtul on viis kohtumaja – üks igas kohtupiirkonnas –, seega Riias, Jelgavas, Rēzeknes, Valmieras ja Liepājas.

Kohtute pädevus

Vastavalt [Läti kriminaalmenetluse seadusele](#) arutab piirkondlik või linnakohus kõiki kriminaalasju esimeses astmes. Riia Vidzeme piirkondlikul kohtul on esimeses astmes pädevus arutada riigisaladust hõlmavaid kriminaalasju. Piirkondliku või linnakohtu otsuse peale esitatud täiemahulisi apellatsioonkaebusi (*apelācija*) menetleb teises astmes ringkonnakohus. Iga alama astme kohtu otsuse peale esitatud kassatsioonkaebusi (*kasācija*) lahendab ülemkohtu senat. Piirkondlikes või linnakohtutes menetleb kriminaalasju kohtunik ainuisikuliselt. Kui kriminaalasi on eriti keeruline, võib esimese astme kohtu peakohtunik sätetada, et seda menetleb kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis. Nii apellatsioon- kui ka kassatsioonkaebusi menetleb kriminaalajades mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Vastavalt [Läti tsiviilmenetluse seadusele](#) menetleb asju esimeses astmes piirkondlik või linnakohus, välja arvatud seadusega ringkonnakohtute pädevusse antud asjad. Vaidlustamata täitmisele pööramise asjades (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) ja kohtuteadete alusel täitmisele pööramise asjades (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*) teeb otsuse vastava piirkondliku või linnakohtu kinnistusosakond. Ringkonnakohtud menetlevad esimese astme kohtuna järgmisi asju:

kinnisarvaga omandiõigusega seotud vaidlused, välja arvatud abieluvara jagamine;
lepinguõigusest tulenevad kohtuasjad, kui nõude summa on suurem kui 150 000 Läti latti;
kohtuasjad, mis käsitlevad patendiõigust, kaubamärgiõigust ja kaitstud geograafilist tähist;
krediidiastutuste maksejõuetuse ja likvideerimisega seotud kohtuasjad.

Tsiviilmenetluse seaduse alusel menetleb ringkonnakohus neid asju, mis koosnevad erinevatest nõuetest, millest osa kuulub piirkondliku või linnakohtu pädevusse ja teine osa ringkonnakohtu pädevusse, või mille puhul piirkondlik või linnakohus on andnud käigu vastuhagile, mis kuulub ringkonnakohtu pädevusse. Riia ringkonnakohtul on seaduse alusel esimese astme kohtuna eripädevus riigisaladust hõlmavates kohtuasjades. Esimese astme kohtus menetleb haldusajade kohtunik ainuisikuliselt, edasikaebusi (apellatsioonkaebusi või kassatsioonkaebusi) menetleb mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Haldusõigusrikkumisi menetletakse tsiviil- ja kriminaalajades pädevates piirkondlikes või linnakohtutes ja ringkonnahalduskohtus. Vastavalt [Läti haldusõigusrikkumiste seadustikule](#) võib kõrgema ametiasutuse tehtud otsuse vaidlustada piirkondlikus või linnakohtus. Piirkondliku või linnakohtu kohtuniku otsuse peale võib esitada edasikaebuse ringkonnakohtule siis, kui Läti haldusõigusrikkumiste seadustikus on see sõnasegelt lubatud. Haldusõigusrikkumise kohta apellatsiooniastmes tehtud otsust ei saa edasi kaevata ja see jõustub otsuse tegemise hetkest.

Vastavalt [Läti haldusmenetluse seadusele](#) menetleb haldusajade esimeses astmes piirkondlik halduskohus, kui seaduses ei ole teisiti sätetatud. Kui haldusajade menetleb esimeses astmes piirkondlik halduskohus ja kui asjaomane kohus peab kontrollima riigisaladust hõlmavate teavete, menetleb haldusajade Riia piirkondlik halduskohus. Kui seaduses on ette nähtud, et haldusajade peab esimeses astmes piirkondliku halduskohtu asemel menetlema ringkonnahalduskohus või ülemkohtu senati haldusajade osakond, tuleb asjakohane avaldus esitada vastavalt asjaoludele kas ringkonnahalduskohtule või ülemkohtu senatile. Haldusajade osaline võib esitada apellatsioonkaebuse esimese astme kohtu otsuse või täiendava otsuse peale, välja arvatud juhul kui otsuse edasikaebamine on seadusega keelatud või kui seadusega on lubatud esitada ainult kassatsioonkaebus. Veel jõustumata piirkondliku halduskohtu otsuse võib edasi kaevata ringkonnahalduskohtusse. Haldusajade osaline võib esitada kassatsioonkaebuse apellatsioonikohtu otsuse või täiendava otsuse peale, kui kohus on rikkunud sisulisi või menetlusnorme või ületanud menetluse käigus pädevuse piire. Esimese astme kohtus menetleb haldusajade kohtunik ainuisikuliselt või mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis, kõrgemas kohtus menetleb edasikaebusi (apellatsioonkaebusi või kassatsioonkaebusi) mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Vastavalt [Läti patendiseadusele](#) menetleb Riia ringkonnakohus esimese astme tsiviilkohtuna kohtuasju, mis käsitlevad järgmisi leiutiste õiguskaitsega seotud küsimusi:

patendiõiguse taaskatsetamisega seotud kohtuasjad;
patendi kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;
varemkasutusõigusega seotud kohtuasjad;
patendi ebaseadusliku kasutamise seotud kohtuasjad;
mitterikkumise kindlakstegemise seotud kohtuasjad;
liitsentsi andmise, liitsentsilepinguga või täitmisega seotud kohtuasjad;
õigusega hüvitisele võimatu teostada leiutist avalikult seotud kohtuasjad.

Vastavalt [Läti tööstusdisainilahenduste seadusele](#) menetleb Riia ringkonnakohus esimese astme kohtuna kohtuasju, mis käsitlevad järgmisi tööstusdisainilahenduste õiguskaitsega seotud teemasid:

tööstusdisainilahenduse õiguse tunnistamisega seotud kohtuasjad;
tööstusdisainilahenduse registreerimise kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;
tööstusdisainilahenduse ebaseadusliku kasutamise (tööstusdisainilahendusega seotud rikkumine) seotud kohtuasjad;
liitsentsi andmise, liitsentsilepinguga või täitmisega seotud kohtuasjad.

Ülemkohtu koosseisu kuulub **senat**, mis koosneb kolmest osakonnast (tsiviilajade osakond, kriminaalajade osakond, haldusajade osakond), ja kaks **kolleegiumi** (tsiviilkolleegium ja kriminaalkolleegium). Kolleegiumid on apellatsioonikohtud kohtuasjades, mida on esimeses astmes menetlenud ringkonnakohtud. Ülemkohtu senat tegutseb kassatsioonikohtuna kohtuasjades, mida on menetlenud piirkondlikud või linnakohtud ja ringkonnakohtud ja on

esimese astme kohus kohtuasjades, mis on seotud riigikontrolli seaduse paragrahvi 55 alusel riigikontrolli (*Valsts kontroles padome*) poolt vastuvõetud otsustega. Kolleegiumides menetleb kohtuasju kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis. Riigikohtu senatis menetleb kohtuasju kolmest riigikohtunikust koosnev kohtukoosseis ja teatavaid õigusaktides ettenähtud asju ka suurem kohtukoosseis.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

[Riigi kohtute portaal](#)

[Ülemkohus](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

Riigi kohtute portaal sisaldab valikut üldkohtute otsustest tsiviilasjades ja kriminaalasjades ning kõiki halduskohtute otsuseid. Täiendava teabe saamiseks palume tutvuda kohtuotsuseid (*Tiesu nolēmumi*) ja e-teenuseid (*E-Pakalpojumi*) käsitlevate rubriikidega.

Ülemkohtu portaal sisaldab kohtupraktika aluseks olevate otsuse arhiivi, mis hõlmab nii senati tehtud otsuseid kui ka kohtupraktika kogumit. Täiendava teabe saamiseks palume tutvuda kohtuteavet (*Tiesu informācija*) käsitleva rubriigiga.

Tausteteave

Riigi kohtute portaalis esitatud teave ning ülemkohtu portaalis avaldatud senati otsused ja kohtupraktika kogum on praegu kättesaadavad ainult läti keeles
Viimati uuendatud: 29/05/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Leedu

Sellel lehel esitatakse teave Leedu üldkohtute kohta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Leedus on 56 üldkohut:

Leedu Ülemkohus (*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*);

Leedu Apellatsioonikohus (*Lietuvos apeliacinis teismas*);

5 ringkonnakohut (*apygardos teismai*);

49 piirkonnakohut (*apylinkės teismai*).

Leedu Ülemkohus

Leedu Ülemkohus on ainus **kassatsioonikohus** (viimane võimalus) üldkohtute jõustunud kohtuotsuste, korralduste ja määruste läbivaatamiseks.

Ülemkohus on kujundanud ühtset kohtupraktikat seaduste ja teiste õigusaktide tõlgendamiseks ning kohaldamiseks.

Rohkem teavet leiata Ülemkohtu veebisaidilt.

Leedu Apellatsioonikohus

Apellatsioonikohtule on õigus esitada kaebus esimese astme kohtuna tegutseva ringkonnakohtu otsuse peale. Seal arutatakse ka avaldusi välisriikide või rahvusvaheliste kohtute otsuste tunnustamise kohta ja välisriikide või rahvusvaheliste vahekohtute otsuseid ning nende täitmist Leedu Vabariigis. Samuti täidab see kohus teisi kohtu pädevusse seadusega antud ülesandeid.

Apellatsioonikohtu **eesistuja** korraldab ja kontrollib piirkonnakohtute ning nende kohtunike haldustegevust seaduses sätestatud korras.

Rohkem teavet leiata Apellatsioonikohtu veebisaidilt.

Ringkonnakohtud

Ringkonnakohus on esimese astme kohus, kus arutatakse seadusega selle pädevusse määratud kriminaal- ja tsiviilasju. Samuti arutatakse seal apellatsiooni korras piirkonnakohtu otsuseid, korraldusi ja määrusi.

Ringkonnakohtu **eesistuja** korraldab ja kontrollib piirkonnakohtute ning nende kohtunike haldustegevust oma tööpiirkonnas seaduses sätestatud korras.

Piirkonnakohtud

Piirkonnakohus on esimese astme kohus järgmist liiki asjade jaoks:

kriminaalasjad;

tsiviilasjad;

väärteoasjad (seadusega selle pädevusse määratud),

hüpoteegikohtunike pädevusse määratud asjad,

kohtulahendite ja -otsuste täitmisega seotud asjad.

Piirkonnakohtu kohtunik täidab kohtueelses menetluses osaleva kohtuniku ja täitevkohtuniku ülesandeid, samuti muid piirkonnakohtule seadusega antud ülesandeid.

Viimati uuendatud: 18/02/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Luksemburg

Sellel lehel esitatakse ülevaade Luksemburgi üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Põhiseadusega on tehtud kohtute ülesandeks kohtuvõimu rakendamine ning üksnes seadustega koosõlas olevate üldiste ja kohaliku tasandi õigusnormide ja eeskirjade kohaldamine.

Üldkohtud

Ülemkohus

Üldkohtute hierarhia tipus asub ülemkohus (*Cour Supérieure de Justice*), mis koosneb **kassatsioonikohtust** (*Cour de Cassation*), **apellatsioonikohtust** (*Cour d'Appel*) ja **peaprokuratuurist** (*Parquet Général*).

Viie kohtunikust koosneva kolleegiumina otsuseid tegev **kassatsioonikohus** menetleb peamiselt juhtumeid, millega taotletakse appellatsioonikohtu eri kolleegiumide otsuste ning lõplike kohtuotsuste **muutmist või tühistamist**. Advokaadi kasutamine on kohustuslik.

Apellatsioonikohtus on kümme kolmest kohtunikust koosnev kolleegiumi. Apellatsioonikohus arutab tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasju ning riigi mõlema kohturingkonna tööstuskohtute otsuste peale esitatud apellatsioone. Advokaadi kasutamine on kohustuslik, välja arvatud kriminaalasjades ja ajutiste meetmete kohaldamisega seotud asjades (*référé*). Apellatsioonikohtu kriminaalkolleegium arutab ringkonnakohtu kriminaalkolleegiumi otsuste peale esitatud apellatsioone. See kolleegium koosneb viiest kohtunikust.

Ringkonnakohtud

Riik on jaotatud **kaheks kohturingkonnaks** (*arrondissements judiciaires*) ning mõlemas tegutseb ringkonnakohus (*Tribunal d'Arrondissement*), üks Luxembourgis ja teine Diekirchis.

Mõlemad ringkonnakohtud on jaotatud kolmest kohtunikust koosnevateks kolleegiumideks, igal ringkonnakohtul on oma **prokuratuur**, mis koosneb riigiprokurörist (*Procureur d'Etat*) ja prokuröri asetäitjatest (*substituts*). **Ringkonnakohtute juures tegutsevate eeluurimiskohtunike** (*juges d'instruction*) ülesanne on toimetada eeluurimisi raskemate õigusrikkumiste puhul (*affaires criminelles* ja *affaires correctionnelles*).

Tsiviil- ja kaubandusajades on ringkonnakohtul n-õ **pädevus muudel juhtudel**: ta menetleb kõiki selliseid asju, mis ei kuulu liigist või nõude suurusest tulenevalt otseselt mõne muu kohtu pädevusse.

Ringkonnakohtu **pädevusse kuuluvad** *ratione valoris* kõik üle 10 000 euro suurused nõuded.

Ringkonnakohus on **ainupädev** arutama kohtuasju, mis on nende liigist tulenevalt antud seadusega sõnaselgelt tema pädevusse. Vaid ringkonnakohus võib arutada välisriigi kohtuotsuste ning välisriigi ametnike kinnitatud aktide täitmisele pööramisega seotud taotlusi. Samuti kuuluvad ringkonnakohtute pädevusse hagita menetlused, näiteks lapsendamise, eestkoste, teovõime omandamise jms küsimustes.

Ringkonnakohus arutab tema ringkonnas esimese astme kohtutena tegutsevate rahukohtute otsuste peale esitatud **apellatsioone**.

Üldjuhul algatatakse ringkonnakohtu menetlus kohtukutsega (*assignation*), mille edastab kostjale või süüdistatavale kohtutäitur.

Ringkonnakohtute esimehed või neid asendavad kohtunikud arutavad ajutiste meetmete kohaldamist tsiviil- ja kaubandusõigusega seotud kiireloomuliste asjade puhul.

Ringkonnakohtuid, kes on pädevad arutama kriminaalasju, nimetatakse **kriminaalkohtuteks** (*tribunaux correctionnels et criminels*). Neil on pädevus arutada keskmise raskusastmega õigusrikkumisi (*délits*) ja kõige raskemaid õigusrikkumisi (*crimes*), mille puhul saadab asja ringkonnakohtule arutamiseks eeluurimiskohus (*Chambre du Conseil*) või apellatsioonikohtu eeluurimiskohus. Süüdistatavad peavad kohale tulema isiklikult, välja arvatud juhul, kui õigusrikkumise eest karistatakse vaid rahatrahviga – sellisel juhul võib neid kohtus esindada advokaat.

Üldiselt on advokaadi kasutamine ringkonnakohtus kohustuslik, kuigi seadusega on lubatud teatavad erandid, näiteks kaubandusajades puhul ja ajutiste meetmete kohaldamise taotluste korral, kus menetlusosalised võivad ise ennast esindada.

Rahukohtud

Riigis on **kolm rahukohtu** (*justices de paix*), millest üks tegutseb Luxembourgis, teine Esch-sur-Alzette'is (Luxembourgi kohturingkonnas) ja kolmas Diekirchis (Diekirchi kohturingkonnas).

Tsiviil- ja kaubandusajades arutavad rahukohtunikud kõiki asju, mille menetlemiseks nad on uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku või muude õigusnormide kohaselt pädevad; nad võivad vastu võtta **lõplikke kohtuotsuseid** kuni 2000 euro suuruste nõuete puhul ning nad on pädevad lahendama kuni 10 000 euro suuruseid nõudeid, kuid selliste otsustega seoses **säilib apellatsioonioõigus**.

Rahukohtunikud arutavad teatavaid küsimusi, näiteks töötasu, pensionide ja toetuste arestimist, ning teevad otsuseid arestitud summade jaotamise kohta, olenemata võlanõude suurusest.

Üldiselt algatatakse rahukohtu menetlus kohtutäituri edastatud kohtukutsega (*citation*). Osa menetlusi algatatakse hagiavalduse esitamisega kohtukantseleisse. Menetlusosalised ilmuvad rahukohtuniku ette isiklikult või teeb seda nende esindaja. Esindajaks võib olla advokaat, abikaasa, otseses liinis sugulane või hõimlane, kuni kolmanda astme kaudses liinis sugulane või hõimlane ning ühe poole või tema ettevõtte teenistuses olev isik.

Kriminaalmenetluses täidab rahukohus ka **politseikohtu** (*tribunal de police*) ülesandeid. Neid ülesandeid täites mõistab ta kohut seoses väiksemate õigusrikkumistega (*contraventions* või *infractions*), mille eest karistatakse 25–250 euro suuruse rahatrahviga, ning seoses keskmise raskusastmega õigusrikkumistega (*délits*), mille puhul edastab asja politseikohtule eeluurimiskohus (*Chambre du Conseil*).

Samuti mõistab ta kohut seoses nende väiksemate õigusrikkumistega, mille eest mõistetakse karistust määravast karistustmääradest suurem, kuid mille menetlemine on antud seadusega tema pädevusse. Politseikohtute otsuseid võib alati edasi kaevata. **Apellatsiooni** peab esitama 40 päeva jooksul alates kohtuotsuse väljakuulutamistest või juhul, kui tegemist on tagaseljaotsusega, alates otsuse isikule kätetoimetamisest või tema elukohta toimetamisest. Apellatsiooni arutab kriminaalkohus (*Tribunal Correctionnel*).

Kõik rahukohtud on pädevad arutama tööstusküsimustega seotud vaidlusi ning neil on õigus teha otsuseid töö- ja praktikalepingutega seotud vaidlustes.

Nende asjadega seotud apellatsioonid esitatakse ülemkohtule.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

Palun külastage [üldkohtuid](#) käsitlevat veebisaiti.

Palun külastage [halduskohtuid](#) käsitlevat veebisaiti.

Seonduvad lingid

[Justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 20/12/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Ungari

Selles osas antakse teavet üldkohtute korralduse kohta Ungaris.

Üldkohtud – sissejuhatus

Tsiviilkohtusüsteem

Esimese astme kohtud

Piirkonnakohtud ja üldkohtud

Kõik menetlused, mis ei kuulu õiguse kohaselt arutamisele üldkohtutes, kuuluvad **piirkonnakohtute** (*járásbírószékek*) pädevusse.

Üldkohtud (*törvényszékek*) on esimese astme kohtud järgmiste kohtuasjade puhul:

omandiõigusega seotud hagid, kui nõude väärtus on üle 30 miljoni Ungari forint (umbes 106 000 eurot), välja arvatud juhul, kui menetlus on algatatud abielulahutuse avaldusega;

autoriõiguste ja kaasnevate õiguste ning tööstusomandi kaitsega seotud menetlused;

menetlused sellise kahju hüvitamiseks, mille põhjustasid ametliku menetluse käigus oma haldusülesandeid täitvad isikud;

rahvusvaheliste kaubaveo- või ekspedeerimislepingutega seotud menetlused;

menetlused kodanikuõigustega seotud selliste nõuete täitmisele pööramiseks, mis tulenevad mittevaraliste õiguste rikkumisest, sealhulgas menetlused selliste rikkumiste korral hüvitise saamiseks, kui viimati nimetatud menetlused on algatatud koos eespool nimetatud menetlustega või selliste menetluste raames;

väärtpaberitega seotud menetlused;

laimamise vastu esitatud hagid;

teatavad seadusega kindlaksmääratud äriühinguõigusega seotud vaidlused:

menetlused, mille raames taotletakse registreerimiskohtu tehtud registreerimisotsuse kehtetuks tunnistamist;

menetlused, mille raames taotletakse deklaratiivset otsust äriühingu asutamisdokumendi või põhikirja olemasolu, kehtetuse või jõustumise kohta;

menetlused, mis on seotud äriühingute otsuste õiguspärasuse kontrollimisega;

liikmesusel põhinevad menetlused liikmete (endiste liikmete) ja äriühingute vahel ning liikmete (endiste liikmete) endi vahel;

olulise osaluse omandamisega seotud menetlused;

menetlused, mis on seotud piiratud vastutusega aktsionäride või osanike vastutust käsitlevate eeskirjade muutmiselega;

teatavad menetlused, mis on seotud registreeritud ühendustega, mis pole äriühingud:

menetlused, mis on selliste organisatsioonide vastu algatanud nende järelevalveorganid;

liikmesusel põhinevad menetlused liikmete (endiste liikmete) ja äriühingute vahel ning liikmete (endiste liikmete) endi vahel;

tervishoiuteenuste osutajatega sõlmitud rahastamislepingutega seotud menetlused;

menetlused, mille raames soovitakse tuvastada asjaolusid seoses juhtumitega, mille puhul ületaks menetluse eseme väärtus eespool nimetatud väärtust;

ebaõiglase lepinguliste tingimustega seotud menetlused;

hüvitamist käsitlevad menetlused, mis algatatakse seoses poolte õigusega asja õiglasele kohtulikule arutamisele ning eesmärgiga viia kohtumenetlus lõpule mõistliku aja jooksul;

menetlused, mis kuuluvad õiguse kohaselt arutamisele üldkohtutes.

Kui vähemalt üks kaashagejatest kuulub üldkohtu jurisdiktsiooni alla, kuulub asja arutamine selle kohtu pädevusse.

Teise astme kohtud

Üldkohtud (törvényszékek): esimese astme kohtutena tegutsevate piirkonnakohtute pädevusse kuuluvate kohtuasjade, samuti haldus- ja töökohtutes menetletavate kohtuasjade puhul.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud (főeljárólábírák): esimese astme kohtutena tegutsevate üldkohtute pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul.

Ungari ülemkohus (Kúria): piirkondlike apellatsioonikohtute edastatud kohtuasjade puhul. Samuti selliste asjade puhul, kus otsuse tegi esimese astme kohtuna tegutsenud üldkohus ning kus pooled taotlevad õigusesindajate kaudu ühiselt, et nende asjas langetaks otsuse *Kúria* – juhul kui apellatsiooni aluseks on materiaalõiguse rikkumine. *Kúriale* saab esitada taotluse asjaõigusel põhineva vaidluse arutamiseks ainult juhul, kui vaidlusasi käsitleb üle 500 000 Ungari forint (umbes 1840 eurot) suurust summat.

Kúria teeb otsuseid ka teistmisavalduste kohta.

Kohtute koosseis

Esimese astme kohus koosneb tavaliselt **ühest kohtunikust**, kuid seaduses määratletud juhtudel on **kohtu kolleegium kolmeliikmeline** – sinna kuulub **üks elukutseline kohtunik ja kaks kohtukaasistajat**. Kohtumenetluses on kohtukaasistujatel elukutselise kohtunikuga samad õigused ja kohustused. Ainuisikuliselt võib kohtuasjades otsuseid teha ja kolleegiumi esimeheks võib olla üksnes elukutseline kohtunik.

Teise astme kohtud (üldkohtud ja piirkondlikud apellatsioonikohtud) **tegutsevad kolmest elukutselisest kohtunikust koosnevate kolleegiumidena**.

Kohtuliku läbivaatuse raames **arutab Kúrias asja kolm** (või konkreetsete juhtumite puhul – kui see on põhjendatud asja keerukusega – **viis**) **elukutselist kohtunikku**.

Kohtualluvus

Üldine kohtualluvus. Üldiselt on asja pädev arutama see kohus, kelle tööpiirkonnas asub kostja alaline elu- või asukoht, kui asjas ei ole erandlikku pädevust ühelgi muul kohtul. Täiendavad kohtualluvust käsitlevad eeskirjad on sätestatud ka õigusnormides (nt kui alalise elu- või asukoha aadress puudub, määratakse kohtualluvus kindlaks kostja elukoha alusel).

Seadusega nähakse lisaks üldisele kohtualluvusele ette ka kohtualluvuse erijuhud (valikuline kohtualluvus, erandlik kohtualluvus).

Valikulise kohtualluvuse korral, kui ei ole ette nähtud erandlikku kohtualluvust, võib hageja algatada menetluse üldise pädevusega kohtu asemel muus enda valitud kohtus, kui nii on õigusnormidega ette nähtud (nt lapse eestkostet käsitleva menetluse algatamiseks võib pöörduda ka kohtusse, kelle tööpiirkonda jääb lapse alaline elukoht; kahju hüvitamise hagi võib esitada ka kahju tekkimise koha kohtule jne).

Erandliku kohtualluvuse korral võib menetluse algatada üksnes konkreetsetes kohtus.

Kriminaalkohtusüsteem

Esimese astme kohtud

Reeglina kuuluvad kriminaalmenetlused **piirkonnakohtute** pädevusse.

Üldkohtud võivad siiski menetleda kohtuasju, kui on tegemist järgmistest kuritegudega:

- kuriteod, mille eest on õigusnormidega ette nähtud kuni 15aastane või eluaegne vangistus, ning
- riigivastased kuriteod (karistusseadustiku X peatükk);
- inimsusvastased kuriteod (karistusseadustiku XI peatükk);
- tahtliku tapmise kavatsus, surma põhjustamine ettevaatamatusest (karistusseadustiku artikli 166 lõiked 3 ja 4), kirehoos sooritatud mõrv (karistusseadustiku artikkel 167), füüsiliste vigastuste tekitamine, kui sellega kaasneb tõsine oht elule (või surm) (karistusseadustiku artikli 170 lõige 6 ja artikli 170 lõikes 7 esitatud kolmas võimalus), inimrööv (karistusseadustiku artikkel 175/A), inimkaubandus (karistusseadustiku artikkel 175/B), arstlikku sekkumist ja meditsiiniuuringute tegemist käsitlevate eeskirjade ning patsiendi enesemääramise õiguse rikkumine (karistusseadustiku XII peatüki II jaotis);
- valimiskorra, rahvahääletuse ja kodanikualgatuse ja Euroopa kodanikualgatuse vastased kuriteod (karistusseadustiku artikkel 211), kvalifitseeritud andmete väärkasutamine (karistusseadustiku XV peatüki III jaotis), ametiseisundi kuritarvitamine (karistusseadustiku XV peatüki IV jaotis), rahvusvahelise kaitse alla võetud isiku vastane rünne (karistusseadustiku artikkel 232), massirahutused kinnipidamiskohas (karistusseadustiku artikkel 246), õigusemõistmise takistamine rahvusvahelises kohtus (karistusseadustiku artikkel 294/B), avaliku (rahvusvahelise) õiguse vastased kuriteod (karistusseadustiku XV peatüki VII ja VIII jaotis);

- f) terroriaktid (karistusseadustiku artikkel 261), rahvusvaheliste majanduspiirangute rikkumine (karistusseadustiku artikkel 261/A), reisijateveoks kasutatavate õhusõidukite, raudteesõidukite, merelaevade ja maanteeõidukite või suuremahuliseks kaubaveoks sobivate sõidukite hõivamine (karistusseadustiku artikkel 262), kuritegelikus organisatsioonis osalemine (karistusseadustiku artikkel 263/C);
- g) sõjaväekaupade ja -teenuste ning kahesuguse kasutusega kaupade väärkasutamine (karistusseadustiku artikkel 263/B), siseringitehingud (karistusseadustiku artikkel 299/A), investeerimiskelmused (karistusseadustiku artikkel 299/B), püramiidskeemide organiseerimine (karistusseadustiku artikkel 299/C), rahapesu (karistusseadustiku artikkel 303);
- h) avaliku korra ohustamine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 259 lõike 2 punkt b); kommunaalvõrkude töö häirimine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 260 lõiked 3 ja 4); arvutivõrkude ja andmete vastased kuriteod, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 300/C lõike 4 punktid b ja c); maksupettused ja nendega seotud järelevalve või auditeerimiskohutuse täitmata jätmine, mille tagajärjel jääb saamata oluline või märkimisväärne osa tulust (karistusseadustiku artikli 310 lõike 4 punkt a, lõike 5 punkt a ja lõige 6 ning artikkel 310/A); sularaha asendajate väärkasutamine, millega tekitatakse olulist või suurt kahju (karistusseadustiku artikli 313/C lõike 5 punkt a ning lõige 6); väärtuslike või eriti väärtuslike esemete vargus (karistusseadustiku artikli 316 lõike 6 punkt a ning artikli 316 lõige 7) ja omastamine (karistusseadustiku artikli 317 lõike 6 punkt a ning lõige 7); pettus, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 318 lõike 6 punkt a ning lõige 7); vahendite ebaseaduslik omastamine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 319 lõike 3 punktid c ja d); väärtuslike vahendite hoolimatu juhtimine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 320 lõige 2), röövimine (karistusseadustiku artikli 321 lõike 4 punkt b) ning rüüstamine (karistusseadustiku artikli 322 lõike 3 punkt a); vandalism, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 324 lõiked 5 ja 6); väärtuslike või eriti väärtuslike varastatud esemete vastuvõtmine (karistusseadustiku artikli 326 lõike 5 punkt a ning lõige 6); autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste rikkumine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 329/A lõige 3), ning tööstusomandi seadusega kaitstud õiguste rikkumine (karistusseadustiku artikli 329/D lõige 3);
- i) militaarõiguse alusel karistatavad kuriteod;
- j) kommunistikuriteod ja rahvusvahelise õiguse kohaselt aegumatud kuriteod, mis on sätestatud inimsusvastastes kuritegudes kriminaalvastutusele võtmist ja selliste kuritegude suhtes aegumistähtaegade mittekohtaldamist ning teatavate kommunistliku korra ajal toime pandud kuritegude eest kohtu alla andmist käsitlevas seaduses.

Kohtualluvus määratakse üldiselt kindlaks selle alusel, kus **kuritegu toime pandi**.

Kui süüdistatav on toime pannud kuriteod, mis kuuluvad erinevate kohtute pädevusse, on kohtuasja pädev arutama **üldkohus**.

Teise astme kohtud

Üldkohtud: esimese astme kohtuna tegutseva piirkonnakohtu pädevusse kuuluvate asjade puhul.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud: esimese astme kohtuna tegutseva üldkohtu pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul.

Kúria: piirkondliku apellatsioonikohtu pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul, kui kohtuotsuse peale saab esitada apellatsiooni.

Kolmanda astme kohtud

Piirkondlikud apellatsioonikohtud: kohtuasjade puhul, milles langetab otsuse teise astme kohtuna tegutsev üldkohus.

Kúria: kohtuasjade puhul, milles teeb otsuse teise astme kohtuna tegutsev piirkondlik apellatsioonikohtu.

Kohtute koosseis

Kui asjaomane kuritegu on karistatav kaheksa-aastase või pikema vangistusega, **arutab piirkonnakohtus asja kohtukollegium, mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast**. Muudel juhtudel **arutab kohtunik asja ainuisikuliselt**.

Esimese astme kohtuna tegutsev üldkohus arutab samuti asju **kohtukollegiumina, mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast**.

Teise või kolmanda astme kohtuna tegutsev kohus arutab asju **kohtukollegiumina, mis koosneb kolmest elukutselisest kohtunikust**. **Kúria** arutab asju **kohtukollegiumina, mis koosneb kolmest või viiest elukutselisest kohtunikust**.

Seonduvad lingid

[Ungari kohtute ametlik veebisait](#)

Viimati uuendatud: 04/07/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Malta

Selles osas esitatakse teavet üldkohtute korralduse kohta Maltal.

Üldkohtud – sissejuhatus

Tabelites on esitatud teave Malta tsiviil- ja kriminaalkohtute kohta.

Tsiviilkohtud

Apellatsioonikohus	Teine aste Apellatsioon	Apellatsioonikohus vaatab läbi nii madalama kui ka kõrgema astme tsiviilkohtute otsuste peale esitatud kaebusi. i) See kohus vaatab läbi tsiviilkohtu esimese kolleegiumi ja tsiviilkohtu perekonnaasjade osakonna otsuste peale esitatud kaebusi. ii) Samuti vaatab apellatsioonikohus läbi kaebusi, mis on esitatud magistraadikohtu (tsiviilpädevuses), väiksemate kohtuvaidluste kohta ja halduskohtute otsuste peale.	i) Koosseisu kuulub kolm kohtunikku ii) Koosseisu kuulub üks kohtunik
Tsiviilkohus Tsiviilkohtu esimene kolleegium Tsiviilkohtu hagita asjade osakond	Esimene aste	Tsiviilkohtu esimene kolleegium menetleb kõiki tsiviil- ja/või kaubandusasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust. Samuti vaatab see kohus põhiseadusest tuleneva pädevuse alusel läbi asju, mis on seotud põhiseadusega tagatud ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste rikkumisega. Tsiviilkohtu hagita asjade osakond vastutab psüühikahäiretega isikute tegevuse tõkestamise või nende teovõimetuks tunnistamise , sellistele isikutele	Eesistujaks on kohtunik Eesistujaks on kohtunik

Tsiviilkohtu perekonnaasjade osakond		juhendajate määramise, pärandi avamise ning testamenditajate kinnitamise eest. Samuti on see osakond salajaste testamentide hoiulevõtja. See kohus menetleb kõiki perekonnaasju , näiteks abielu kehtetuks tunnistamine, lahuselul, lahutus, ülalpidamine ja laste eestkoste.	Eesistujaks on kohtunik
Magistraadikohus	Esimene aste	Tsiviilkohtuna tegutsev magistraadikohus on üksnes madalama pädevusega esimese astme kohus, kus hagi suurus ei ületa üldjuhul 15 000 eurot.	Eesistujaks on magistraat
Gozo magistraadikohus	Esimene aste	Tsiviilõiguse valdkonnas on Gozo magistraadikohtul kahesugune pädevus : madalama astme pädevus, mis on võrreldav Malta magistraadikohtu vastava pädevusega, ja kõrgema astme pädevus, mis on võrreldav tsiviilkohtu esimese kolleegiumi pädevusega (välja arvatud põhiseaduslike küsimuste menetlemine) ja tsiviilkohtu hagita asjade osakonna pädevusega.	Eesistujaks on magistraat
Väiksemate kohtuvaidluste kohus	Esimene aste	See kohus teeb erapooletuse ja seaduslikkuse põhimõttel kiireloomulisi otsuseid kohtuasjades, kus hagi suurus on väiksem kui 5 000 eurot.	Eesistujaks on kohtunik

Kriminaalkohtud

Kriminaalpellatsioonikohus	Teine aste	See kohus vaatab kõrgema astme pädevuses läbi kriminaalkohtus süüdi mõistetud isikute kaebusi . Madalama astme pädevuses vaatab see kohus läbi kaebusi , mis on esitatud kriminaalkohtuna tegutseva magistraadikohtu otsuste peale.	Kolm kohtunikku Üks kohtunik
Kriminaalkohus	Esimene aste	See kohus vaatab läbi kriminaalasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust.	Eesistujaks on kohtunik, keda abistavad üheksa vandekohtunikku.
Magistraadikohus	Esimene aste	Kriminaalõiguse vallas on magistraadikohtul kahesugune pädevus: ta tegutseb kriminaalkohtuna tema pädevusse kuuluvates asjades ja kriminaaluurimiskohtuna kriminaalkohtu pädevusse kuuluvate kuritegude puhul. i) Kriminaalkohtuna on kohtu pädevuses menetleda kõiki kuritegusid, mille eest on ette nähtud kuni kuue kuu pikkune vanglakaristus. ii) Eeluurimiskohtuna viib kohus läbi õigusrikkumiste eeluurimist ning edastab vastavad toimikud peaprokurörile. Kui süüdistatav vastuväiteid ei esita, võib peaprokurör kohtuasjad, mille eest on ette nähtud kuni kümne aasta pikkune vanglakaristus, saata arutamiseks ja otsuse tegemiseks tagasi magistraadikohtule.	Eesistujaks on magistraat
Gozo magistraadikohus	Esimene aste	Kriminaalõiguse vallas on Gozo magistraadikohtul samasugune pädevus kui magistraadikohtul kriminaalkohtuna ja kriminaaluurimiskohtuna.	Eesistujaks on magistraat
Noortekohus	Esimene aste	Noortekohus vaatab läbi alaealiste vastu esitatud süüdistusi ja viib läbi muid menetlusi seoses alaealistega vanuses kuni 16 aastat ning võib samuti anda hoolekandekorraldusi.	Eesistujaks on magistraat, keda abistavad kaks kaasistujat

Õigusvaldkonna andmebaasid

Palun vaadake Malta kohta veebilehte „**Kohtukorraldus liikmesriikides – Malta**”, kus on esitatud üksikasjalik teave asjaomaste andmebaaside kohta ja lingid nendele.

Seonduvad lingid

- [Justiits-, kultuuri- ja kohaliku omavalitsuse ministeerium](#)
- [Kohtuteenused](#)
- [Kohtuteenused – Kohtuotsuste andmebaas](#)
- [Kohtuteenused – Kohtumenetlused](#)
- [Kohtuteenused – Saalide kasutamine](#)
- [Kohtuteenused – Statistika](#)
- [Kohtuteenused - Sundenampakkumine](#)
- [Kohtuteenused – Tsiviilmenetluses kasutatavad vormid \(malta keeles\)](#)
- [Kohtueksperdid](#)
- [Õigusteelused \(Malta seadused\)](#)

Viimati uuendatud: 22/12/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Holland

Selles osas esitatakse teave Madalmaade üldkohtute korralduse kohta.

Üldkohtud

Järgnevalt on esitatud Madalmaade kohtute nimed:

ringkonnakohus (*Rechtbank*): esimese astme kohus kõikide tsiviil- ja kriminaalajade jaoks;

apellatsioonikohus (*Gerechthof*): apellatsioonikohus kõikide tsiviil- ja kriminaalajade jaoks;

ülemkohus (*Hoge Raad*): kõrgeima astme kohus kõikide tsiviil- ja kriminaalajade jaoks.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Teavet leiab [Madalmaade kohtusüsteemi](#) käsitlevalt veebisaidilt.

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Seonduvad lingid

[Madalmaade kohtusüsteem ja Madalmaade ülemkohus](#)

Viiimati uuendatud: 29/11/2012

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Üldkohtud - Austria

Sellel lehel esitatakse teavet Austria üldkohtute kohta tsiviil- ja kriminaalajades.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtutel on neli tasandit. Praegu (2014. aasta novembri seisuga) vastutavad **kohtuasjade lahendamise** eest järgmised kohtud:

116 ringkonnakohut (*Bezirksgerichte*);

20 maakohut (*Landesgerichte*);

4 apellatsioonikohut (*Oberlandesgerichte*) ning

ülemkohus (*Oberster Gerichtshof*).

Alates 2013. aasta algusest on ühendatud mitu Ülem-Austria, Alam-Austria ja Steiermarki liidumaa ringkonnakohut ning ringkonnakohtute arv on vähenenud järk-järgult 116-ni (1. juuli 2014. aasta seisuga). 1. juuliks 2016 on kavandatud veel üks ühinemine ning alates sellest kuupäevast on ringkonnakohtute arv 115.

Avalikke huve kaitsevad järgmised prokuratuurid:

16 prokuratuuri (*Staatsanwaltschaften*);

keskprokuratuur (*zentrale Staatsanwaltschaft*), kes tegeleb majanduskuritegude ja korruptsiooniajajadega;

4 peaprokuratuuri (*Oberstaatsanwaltschaften*) ning

riigiprokuratuur (*Generalprokuratur*).

Vabadusekaotuslikke kohtuotsuseid viivad täide 27 vanglat (*Justizanstalten*).

A. Kohtukorraldus: tsiviil- ja kriminaalkohtud

Vaidlusi lahendatakse esimeses astmes kas ringkonna- või maakohutes. Kohtualluvus määratakse tsiviilajade korral kindlaks vaidlusküsimuse laadi järgi (*Eigenzuständigkeit*) ja kõigi muude asjade korral lagi väärtuse järgi (*Wertzuständigkeit*). Vaidlusküsimuse laadi peetakse tähtsamaks kriteeriumiks kui lagi väärtust.

Kriminaalajade korral on kohtualluvuse kindlaksmääramise kriteeriumiks kuritoe eest ettenähtud karistuse määr.

Ringkonnakohtud (esimene tasand)

Ringkonnakohtud on esimese astme kohtud, kes:

lahendavad tsiviilõiguslikke vaidlusi, mille raames **hagetav summa (hagi väärtus) on väiksem kui 15 000 eurot**;

menetlevad sõltumata hagetava summa suuruselt teatavat liiki kohtuasju (vaidlusküsimuse laad), peamiselt **perekonnaasju, üürilõigusega seotud asju ning täiteasju**;

võtavad vastu otsuseid **kriminaalõiguslikes kohtuasjades** selliste kuritegude puhul, mille eest võidakse karistada kas ainult rahaträhvi, rahaträhvi ja kuni üheaastase vabadusekaotusega või siis ainult kuni üheaastase vabadusekaotusega (näiteks kergem kehavigastus või vargus).

Maakohtud või esimese astme kohtud (*Gerichtshöfe erster Instanz*) (teine tasand)

Maakohtud (kriminaalajades) või esimese astme kohtud (tsiviilajades) on pädevad:

esimese astme kohtutena võtma vastu otsuseid õigusküsimustes, mis ei ole reserveeritud ringkonnakohtutele. Lisaks sellele on nende kui esimese astme kohtute pädevuses asjad, mis hõlmavad vastutust tuumaküsimustes, riigiasutuste vastutust, andmekaitset, konkurentsi või autoriõigusi;

teise astme kohtutena võtma vastu otsuseid ringkonnakohtu otsuste peale esitatud apellatsioonikaebuste kohta.

Apellatsioonikohtud või teise astme kohtud (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*) (kolmas tasand)

Need kohtud on loodud kolmandal tasandil ja asuvad vastavalt Viinis (hõlmates Viini, Alam-Austria ja Burgenlandi liidumaad), Grazis (hõlmates Steiermarki ja Kärnteni liidumaad), Linzis (hõlmates Ülem-Austria ja Salzburgi liidumaad) ja Innsbruckis (hõlmates Tirooli ja Vorarlbergi liidumaad).

Need kohtud on **apellatsioonikohtud kõikides tsiviil- ja kriminaalajades** (teine aste).

Lisaks on neil kohtutel eriline roll **kohtusüsteemi haldamisel**. Apellatsioonikohtu või teise astme kohtu president vastutab kõikide oma kohturingkonnas asuvate kohtute haldamise eest. Selles rollis on tema ainus otsene ülemus föderaalne justiitsminister.

Ülemkohus (neljas tasand)

Viinis asuv ülemkohus on **kõrgeim instants tsiviil- ja kriminaalajades**. Koos põhiseaduskohtu ja halduskohtuga viidatakse ülemkohtule kui kõrgeima astme kohtule. See tähendab, et ülemkohtu otsuseid ei ole võimalik (siseriiklikult) edasi kaevata.

Ülemkohus annab olulise panuse **seaduste ühetaolisse kohaldamisse** kogu riigi territooriumil.

Kuigi ülemkohtu otsused ei ole madalama astme kohtute jaoks seaduse alusel siduvad, järgivad madalama astme kohtud üldreeglina kõrgeima astme kohtu praktikat.

B. Tsviilkohtute pädevus

Tsviilkohtute pädevusse kuuluvad tavalised tsviilkohtumenetlused, töökohtu menetlused, kaubandusasjadega seotud menetlused ja õigusvaidlust mittehõlmavad menetlused.

Tavalise tsviilkohtumenetluse raames lahendatakse selliseid eraõiguslikke vaidlusi, mida kaubandus- või töökohtutes ei menetleta või mille suhtes kohaldatakse õigusvaidlust mittehõlmavat menetlust.

C. Kohtumenetluse etapid

C.1. Kohtumenetluse etapid tsviilasjades

Tavalistel tsviilkohtumenetlustel on põhimõtteliselt kaks erinevat etappi, millest kummalgi võib olla kolm astet. Esimeses astmes lahendavad vaidlusi kas ringkonna- või maakohtud.

Juhul kui esimesel tasandil teeb otsuse ringkonnakohtu, tuleb apellatsioonikaebusega pöörduda esimese astme kohtusse. Seal võtab otsuse apellatsioonikaebuse kohta vastu apellatsioonikomisjon.

Kui otsuse on esimesel tasandil teinud esimese astme kohtu, käsitleb esitatud apellatsioonikaebusi teise astme kohtu, kus teeb teise astme instantsina otsuse apellatsioonikomisjon.

Teise astme kohtud vaatavad esimese astme kohtute otsused ainult läbi. Nad teevad oma otsuse seega põhimõtteliselt ainult esimese astme kohtu lõpetatud suulise menetluse käigus esitatud asjasse puutuvate taotluste ja menetluse lõpetamise ajaks kogunenud tuvastatud asjaolude põhjal. Teise astme kohtud võivad teha otsuseid ka kohtuasja enda kohta (otsust kinnitada või seda muuta). Selleks võivad nad menetluse esimese astme kohtule esitatud taotluste ja esildiste raames kas täielikult või osaliselt uuesti korraldada või seda täiendada, esimese astme kohtu otsuse tühistada ja anda korralduse uue otsuse tegemiseks või siis apellatsioonikaebuse tagasi lükata.

Juhul kui tegemist on kohtuasjaga, mille puhul tuleb otsus vastu võtta olulise tähtsusega õigusküsimustes, on võimalik esitada apellatsioonikaebus edasi ülemkohtule.

Ülemkohtu teeb otsuseid eelkõige õiguslikes küsimustes ja tugineb seetõttu eelnevate menetluste raames tuvastatud asjaoludele. Ta otsustab eelnevate kohtuotsuste õiguspärasuse üle, osutades puudujääkidele või piiratud määral ka seniste menetluste vigadele. Ülemkohtu mitte ainult ei tunnista kehtetuks eelnevates instantsides tehtud otsuseid, vaid võib ka teha otsuseid kohtuasja enda kohta (otsust kinnitada või seda muuta), senised otsused tühistada ja anda esimese või teise astme kohtule korralduse uue otsuse tegemiseks, samuti võib ta apellatsioonikaebuse tagasi lükata.

Esimeses astmes teeb enamikul juhtudel otsuse üks kohtunik (vaid juhul, kui hagi väärtus on üle 100 000 euro, teeb ühe poole avalduse korral otsuse kolmest kohtunikust koosnev koosseis). Teises astmes teeb otsuse kolmest kohtunikust koosnev ja ülemkohtus viiest kohtunikust koosnev koosseis. Juhul kui tegemist on olulise tähtsusega õigusküsimusega (näiteks soovitakse muuta väljakujunenud kohtupraktikat), teeb ülemkohtus otsuse nn tugevdatud koosseis, mis koosneb üheteistkümnest kohtunikust.

C.2. Kohtumenetluse etapid kriminaalasjades

Kriminaalasjades on kohtumenetlusel kaks etappi.

Kui ringkonnakohtu võtab vastu otsuse esimese astme kohtuna, võib esitada:

kohtuotsuse tühistamise avalduse;

apellatsioonikaebuse süü ulatuse ja karistusemäära kohta.

Maakohtu kui kõrgema tasandi kohtu võtab selle kohta otsuse vastu kolmest kohtunikust koosnev koosseis.

Kui maakohtu üks kohtunik võtab otsuse vastu esimese astme kohtuna (kõikide õigusrikkumiste ja kuritegude kohta, mille puhul võib maksimaalne vabadusekaotus olla viis aastat, näiteks kohtu valetunnistuse andmine), võib kõrgemasse apellatsioonikohtusse esitada:

kohtuotsuse tühistamise avalduse;

apellatsioonikaebuse süü ulatuse ja karistusemäära kohta.

Apellatsioonikohtu kui kõrgema tasandi kohtu võtab selle kohta otsuse vastu kolmest kohtunikust koosnev koosseis.

Kui maakohtu kohtukaasistujate koosseis või vandemeeste kogu on vastutav esimese astme kohtuna, peab otsuse tühistamise avalduse esitama ülemkohtule. Kui see apellatsioonikaebus käsitleb ainult karistusemäära, võtab otsuse vastu apellatsioonikohtu kui kõrgema tasandi kohtu.

D. Kohtuotsuse edasikaebamine

Tavalise tsviilkohtumenetluse korral võib esimese astme kohtu otsuse edasi kaevata. Apellatsioonikaebuse põhjuseks võib alati olla otsuse tühisus või vaidlusküsimuse ebaõige kohtulik hindamine, ent teatavat liiki vaidluste korral või igal juhul siis, kui haigetava summa suurus on vähemalt 2700 eurot, ka menetlusvead või faktide ebaõige tuvastamine.

Teise astme kohtu otsuse peale võib esitada kassatsioonikaebuse. Selline ülemkohtule esitav kaebus on aga sõltuvalt vaidlusküsimuse laadist mõneti piiratud. Ülemkohtu teeb põhimõtteliselt otsuseid eelkõige olulise tähtsusega õigusküsimustes. Seega on olulise tähtsusega õigusküsimuse olemasolu kassatsioonikaebuse vastuvõtmise eelduseks. Teatavate vaidluste korral, kui haigetav summa on väiksem kui 5000 eurot, on teise astme kohtu otsus lõplik ja vaieldamatu, ning juhul kui haigetav summa ei ületa 30 000 eurot, on ülemkohtule kassatsioonikaebuse esitamiseks vajalik teise astme kohtu nõusolek (mis antakse kas otse või uue taotluse alusel).

E. Õigusvaldkonna andmebaasid

Austria justiitsministeeriumi veebisaidil (<http://www.justiz.gv.at/>) esitatakse üldteave Austria kohtusüsteemi kohta.

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs Austria justiitsministeeriumi veebisaidile on tasuta.

Seonduvad lingid

[Kohtute pädevus – Austria](#)

Viimati uuendatud: 18/12/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Poola

Selles jaotises esitatakse teavet üldkohtute korralduse kohta Poolas.

Üldkohtud

Poola üldkohtute süsteem hõlmab **apellatsiooni-** (sądy apelacyjne), **piirkonna-** (sądy okręgowe) ja **kohalikke kohtuid** (sądy rejonowe). Nimetatud kohtud lahendavad muu hulgas kriminaal-, tsviil, perekonna-, alaealiste, äriõiguse, tööhõive ja sotsiaalkindlustuse asju – välja arvatud asju, mida lahendatakse muudes erikohtutes, nt sõjaväekohtutes.

Üldkohtute juures asuvad ka **kinnistus- ja hüpoteegiregistrid**, lisaks pandiregister, riiklik kohturegister ja riiklik karistusregister.

Tsviilkohtud

Igas **apellatsioon-, piirkonna- ja kohalikus kohtus** on tsiviilasjadega tegelev üksus (wydział cywilny).

Kriminaalkohtud

Igas **apellatsioon-, piirkonna- ja kohalikus kohtus** on kriminaalasjadega tegelev üksus (wydział karny).

Õigusaktide andmebaasid

 Poola valitsuse veebisait sisaldab alates 1918. aastast avaldatud seaduste nimekirja.

Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Viimati uuendatud: 10/12/2012

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Portugal

Sellel lehel antakse teavet Portugali üldkohtute korralduse kohta.

Üldkohtute korraldus

Peale konstitutsioonikohtu, mille pädevusse kuulub spetsiaalselt põhiseaduslikkuse järelevalve, on Portugalis järgmised kohtute kategooriad:

- a) ülemkohus ning esimese ja teise astme kohtud;
- b) kõrgem halduskohus ning muud haldus- ja maksukohtud;
- c) kontrollikoda.

Samuti on võimalikud mere-, vahe- ja magistraadikohtud.

Seaduses on sätestatud, milliste kohtuasjadega seoses ja millises koosseisus võivad eespool nimetatud kohtud eraldi või koos moodustada kohtualluvuskohtu (*Tribunal dos Conflitos* – kohus, mis lahendab kohtualluvuskonflikte).

Ilma et see piiraks sõjaseisukorra tingimustes loodavaid sõjakohtuid (*tribunais militares*) käsitlevate sätete kohaldamist, on keelatud sellised erandliku pädevusega kohtud, mis teevad otsuseid teatavaid kuriteokategooriaid käsitlevates kriminaalasjades.

Kohtud

Ülemkohus

Ülemkohus on kohtute hierarhia kõrgeim organ, mille tegevus ei mõjuta konstitutsioonikohtu pädevust. Ülemkohus koosneb tsiviil-, kriminaal- ja sotsiaalkolleegiumist.

Kohus asub Lissabonis ja selle tööpiirkond hõlmab kogu Portugali territooriumi.

Ülemkohus tegutseb esimehe (kohtu eesistuja) juhtimisel kas täiskoguna (kuhu kuuluvad kõigi kolleegiumide kohtunikud), erikolleegiumidena või kolleegiumidena.

Ülemkohus arutab ainult õigusküsimusi, välja arvatud õigusaktidega ette nähtud erandite korral.

Apellatsioonikohtud

Apellatsioonikohtud (*tribunais da relação*) on reeglina teise astme kohtud.

Praegu asuvad appellatsioonikohtud Lissabonis, Portos, Coimbras, Évoras ja Guimarãesis. Need kohtud tegutsevad täiskoguna või kolleegiumidena esimehe (kohtu eesistuja) juhtimisel.

Apellatsioonikohtud koosnevad tsiviil-, kriminaal- ja sotsiaalkolleegiumist.

Esimese astme kohtud

Esimese astme kohtud on tavaliselt piirkonnakohtud (*tribunais de comarca*).

Reeglina hõlmab kohtu tööpiirkond ühte piirkonda, kuid võib olla ka kohtuid, mille tööpiirkond hõlmab ühte või mitut seaduses sätestatud konkreetset piirkonda või ala.

Kohtutel on üldine pädevus tsiviil- ja kriminaalasjades ning nende pädevusse kuuluvad ka kõik kohtuasjad, mille arutamine ei kuulu teiste kohtute pädevusse.

Esimeses astmes võivad eksisteerida konkreetse pädevusega kohtud (mis arutavad konkreetseid kohtuasju, mis on kindlaks määratud kohaldatava menetluse liigi alusel) ja erikohtud, mille pädevusse kuulub otsuste tegemise teatavates asjades (olenemata kohaldatavast menetluse liigist).

Kohtud võivad olla jaotatud (üld-, eri- või konkreetse pädevusega) kohtukoosseisudeks või konkreetse pädevusega kolleegiumideks, kui seda tingib kohtu töömaht ja juhtumi keerukus.

Igas kohtus, kohtukoosseisus või kolleegiumis menetleb asja vähemalt üks kohtunik.

Haldus- ja maksukohtud

Haldus- ja maksukohtud on pädevad menetlema hagisid ja appellatsioone, mis on seotud õigussuhtest tulenevate vaidluste lahendamisega haldus- ja maksuküsimustes.

Kõrgem halduskohus

Kõrgem halduskohus on haldus- ja maksukohtute hierarhia kõrgeim organ, kelle tegevus ei piira konstitutsioonikohtu pädevust.

Kohus asub Lissabonis ja selle tööpiirkond hõlmab kogu Portugali territooriumi.

Kõrgem halduskohus koosneb haldusvaidlusi lahendavast kolleegiumist ja maksuvaidlusi lahendavast kolleegiumist. Kohtu põhipädevus on teha otsuseid kesksete halduskohtute otsuste peale esitatud appellatsioonides.

Kõrgema halduskohtu tegevust juhib esimees (kohtu eesistuja), keda abistab kolm aseesimeest.

Kohtuasja sisust olenevalt töötab kohus kas täiskoguna, iga kolleegiumi täiskoguna või kolleegiumidena. Õigusküsimusi võib kohus läbi vaadata ainult täiskoguna või iga kolleegiumi täiskoguna.

Kesksed halduskohtud

Kesksed halduskohtud on reeglina teise astme kohtud. Portugalis on praegu kaks kesket halduskohtu (Põhja piirkonna ja Lõuna piirkonna keskne halduskohus).

Nende peamine ülesanne on vaadata läbi ringkonna halduskohtute (*tribunais de círculo*) ja maksukohtute otsuste peale esitatud appellatsioone.

Iga keskne halduskohus koosneb haldusvaidlusi lahendavast kolleegiumist ja maksuvaidlusi lahendavast kolleegiumist.

Keskse halduskohtu tegevust juhib esimees (kohtu eesistuja), keda abistab kolm aseesimeest.

Kesksed halduskohtud vaatavad läbi nii asjaolusid kui ka õigusküsimusi.

Ringkonna haldus- ja maksukohtud

Ringkonna haldus- ja maksukohtud on esimese astme kohtud, mille põhiülesanne on lahendada haldus- ja maksuvaidlusi. Nad võivad tegutseda eraldiseisvalt ringkonna halduskohtu või maksukohtuna (*tribunal tributário*) või ühiselt ühe haldus- ja maksukohtuna (*tribunal administrativo e fiscal*).

Iga ringkonna haldus- ja maksukohtu tegevust juhib esimees, kelle nimetab viieks aastaks ametisse haldus- ja maksukohtute kõrgeim nõukogu (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*).

Üldjuhul arutab neis kohtutes asja üks kohtunik, kuid õigusaktides on sätestatud, et teatavate kohtuasjade puhul on kohtu koosseis erinev.

Rahukohtud (*Julgados de Paz*)

Rahukohtud on kohtuvälised organid, kellel on oma töömeetodid ja töökorraldus ning oma vahendusteenistus ja kes on pädevad vaatama läbi esimese astme kohtute pädevusse kuuluvaid hagsid ja tegema nende kohta otsuseid.

Viimati uuendatud: 18/11/2013

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Rumeenia

Sellel lehel esitatakse teavet Rumeenia üldkohtute kohta.

Rumeenia kohtusüsteemi tutvustus

Rumeenia kohtusüsteem on ehitatud üles järgmiselt:

Kohtud ja prokuratuurid

1. tasand

Ringkonnakohtud (176)

Prokuratuurid

2. tasand

Üldkohtud (42)

Erikohtud (3)

Laste- ja perekonnaasjade kohus (1)

Prokuratuurid

3. tasand

Apellatsioonikohtud (15)

Prokuratuurid

4. tasand

Kõrgem Kassatsioonikohus

Prokuratuur

Rumeenia kohtusüsteem koosneb Kõrgemast Kassatsioonikohtust ja muudest kohtutest.

Kohtud

Kõrgem Kassatsioonikohus

Rumeenia kõrgeima kohtuna on Kõrgem Kassatsioonikohus ainus kohtuasutus, millel on õiguse tagada **õiguse ühtne tõlgendamine ja kohaldamine teistes kohtutes**. Põhimenetlus selle saavutamiseks on **õigusküsimustega piirduv kohtuotsuste läbivaatamine**.

Kõrgem Kassatsioonikohus koosneb neljast osakonnast, millest igaühel on oma pädevus:

tsiviilasjade I osakond,

tsiviilasjade II osakond,

kriminaalasjade osakond,

haldus- ja maksuvaidluste osakond.

Lisaks on kassatsioonikohtul veel **neli viieliikmelist kohtukoosseisu ja osakondade ühisistungid, samuti kohtuotsuste õigusküsimustega piirduva läbivaatamise koosseis ning teatavate õigusasjade selgitamise koosseis**, millest igaühel on oma pädevus.

Kõrgema Kassatsioonikohtu **tsiviilasjade I ja II osakond ning haldus- ja maksuvaidluste osakond** lahendavad seaduses sätestatud juhtudel apellatsioonikohtute otsuste ja muude otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi, samuti mittelõplike kohtuotsuste või mis tahes muud laadi kohtudokumentide peale esitatud kassatsioonkaebusi, mida ei saa kaevata edasi muul moel, ning juhul, kui apellatsioonikohtu menetlus on katkestatud.

Esimese astme kohtuna lahendab kriminaalosakond kohtuasju ja taotlusi, mis kuuluvad seaduse alusel Kõrgema Kassatsioonikohtu pädevusse.

Kõrgema Kassatsioonikohtu kriminaalosakond lahendab järgmisi kohtuasju:

esimese astme kohtuna:

senati, saadikutekojade ja Euroopa Parlamendi liikmete õigusrikkumisi;

valitsuse liikmete õigusrikkumisi;

konstitutsioonikohtu kohtunike õigusrikkumisi;

kõrgema kohtunike nõukogu liikmete õigusrikkumisi;

Kõrgema Kassatsioonikohtu kohtunike või selle kohtu juurde kuuluva prokuratuuri prokuröride õigusrikkumisi;

marssalite, admiralide, kindralite ja kvestorite õigusrikkumisi;

muid seaduse kohaselt tema pädevusse kuuluvaid asju;

kassatsioonikohtuna:

kriminaalasjades apellatsioonikohtute ja sõjaväeapellatsioonikohtu poolt esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi;

kriminaalasjades apellatsioonikohtute ja sõjaväeapellatsioonikohtu poolt apellatsiooni korras tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi;

kriminaalasjades kõrgema kassatsioonikohtu kriminaalosakonna poolt esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi ja muid seaduses sätestatud juhtumeid.

Üheksaliikmeline kohtukoosseis

Üheksaliikmelise kohtukoosseisu ülesanded anti seadusega nr 202/2010 (mis käsitleb vaidluste lahendamise kiirendamiseks võetavaid teatavaid meetmeid) üle viieliikmelisele kohtukoosseisule.

Üheksaliikmelises kohtukoosseisus menetletud pooleliolevate kohtuasjade lahendamist jätkatakse viieliikmelises kohtukoosseisus.

Viieliikmeline kohtukoosseis

Muudetud kujul uuesti avaldatud seaduse nr 304/2004 artikli 24 kohaselt arutab viieliikmeline kohtukoosseis kassatsioonkaebusi ja muid kaebusi kohtuasjades, mida esimeses kohtuastmes arutas kõrgema kassatsioonikohtu kriminaalosakond, ja muid seaduse kohaselt tema pädevusse kuuluvaid kohtuasju. Samuti tegutsetakse distsiplinaarkohtuna.

Uuesti avaldatud seaduse nr 317/2004 artikli 51 lõike 3 kohaselt lahendab viieliikmeline kohtukoosseis kassatsioonkaebusi, mis on esitatud kõrgema kohtunike nõukogu poolt distsiplinaarküsimustes tehtud otsuste peale.

Kõrgema Kassatsioonikohtu **ühisistung** korraldatakse järgmistel eesmärkidel:

lahendada taotlusi, millega soovitakse muuta Kõrgema Kassatsioonikohtu praktikat;

pidada nõu konstitutsioonikohtuga seaduseelnõude põhiseaduslikkuse üle enne seaduste väljakuulutamist.

Apellatsioonikohtud

Rumeenia **apellatsioonikohtud** juhib esimees, keda abistab üks või kaks aseesimeest.

Apellatsioonikohtu osakonnad ja erikohtukoosseisud lahendavad:

tsiviilasju;

kriminaalasju;

alaealistega seotud ja perekonnaasju;

haldus- ja maksuvaidlustega seotud asju;

töövaidluste ja sotsiaalkindlustusega, ettevõtlusega, äriregistriga, maksejõuetusega, ebaausa konkurentsi jms seotud asju;

mere- ja siseveeteedega seotud asju.

Juriidilise isiku staatus on 15 apellatsioonikohtul ning iga kohus tegutseb mitme üldkohtu (umbes 3) tööpiirkonnas.

Apellatsioonikohtud arutavad järgmisi tsiviilasju:

esimese astme kohtuna ja kooskõlas konkreetsete erisätetega taotlusi, mis on seotud haldus- ja maksuvaidlustega;

apellatsioonikohtuna esimese astme kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi;

kassatsioonikohtuna seaduste kohaselt nende pädevusse kuuluvaid asju.

Apellatsioonikohtud arutavad järgmisi kriminaalasju:

esimese astme kohtuna:

kriminaalkodeksi artiklites 155–173 nimetatud õigusrikkumisi (nt riigireetmine, spionaaž, vandenõu, samuti riigivõimu õõnestamine või riigi majanduse kahjustamine) ja eriseadustes nimetatud süütegusid, mis on suunatud riikliku julgeoleku vastu;

kriminaalkodeksi artikli 253 lõikes 1 (huvide konfliktid), artiklites 273–276 (teatavad raudteehutusega seotud kuriteod) raudteeõnnetuste käigus toime pandud ja artiklites 356–361 (rahu- ja inimsusevastased kuriteod) nimetatud õigusrikkumisi;

õigusrikkumisi, mille on toime pannud ringkonna- ja üldkohtute kohtunikud ning kõnealuste kohtute juurde kuuluvate prokuratuuride prokurörid, samuti advokaadid, notarid, kohtutäiturid ja kontrollikoja finantskontrolörid;

seaduslikult asutatud usuühenduste juhtide ja muude kõrgema vaimulikkonna esindajate (kes on vähemalt piiskopi või sellega samaväärsel ametiasemel) õigusrikkumisi;

Kõrgema Kassatsioonikohtu kohtunikuabide, apellatsioonikohtute kohtunike ja sõjaväeapellatsioonikohtu kohtunike ning nimetatud kohtute juures tegutsevate prokuratuuride prokuröride toime pandud õigusrikkumisi;

riigikontrolli liikmete, seadusandliku nõukogu esimehe ja ombudsmeni õigusrikkumisi;

muid eriseaduste alusel selle kohtu pädevuses olevaid õigusrikkumisi;

apellatsioonikohtuna lahendatakse apellatsioonkaebusi, mis on esitatud esimese astme kohtu kriminaalasjades tehtud otsuste peale.

Kassatsioonikohtuna lahendatakse kriminaalasjades ringkonnakohtute esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi (v.a kohtute pädevuses olevad kaebused) ja muid seadusega sätestatud küsimusi.

Apellatsioonikohtud lahendavad ka **kohtualluvusvaidlusi** oma tööpiirkonna üldkohtute vahel või ringkonnakohtute ja üldkohtute vahel, samuti selliste ringkonnakohtute vahel, mis kuuluvad apellatsioonikohtu tööpiirkonna eri üldkohtute tööpiirkonda.

Apellatsioonikohtud arutavad ka süüdimõistetud isikute **väljaandmise** või välismaale saatmise taotlusi.

Üldkohtud

Maakondades tegutsevad üldkohtud on 42 ja neil on juriidilise isiku staatus. Iga üldkohtu tööpiirkond hõlmab kõiki selle maakonna ringkonnakohtuid, kus üldkohus asub.

Üldkohtud koosnevad eri osakondadest või koosseisudest, kes lahendavad:

tsiviilasju;

kriminaalasju;

alaealistega seotud ja perekonnaasju;

haldus- ja maksuvaidlustega seotud asju;

töövaidluste ja sotsiaalkindlustusega, ettevõtlusega, äriregistriga, maksejõuetusega, ebaausa konkurentsi jms seotud asju;

mere ja siseveeteedega seotud asju.

Tsiviilasjades lahendavad üldkohtud järgmisi asju:

esimese astme kohtuna arutatakse kõiki kaebusi, mis ei kuulu seaduse kohaselt muude kohtute pädevusse;

apellatsioonikohtuna arutatakse ringkonnakohtute esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi;

kassatsioonikohtuna arutatakse seaduste kohaselt nende pädevusse kuuluvaid asju.

Kriminaalasjades arutavad üldkohtud järgmisi asju:

esimese astme kohtuna:

elu-, füüsilise puutumatus ja tervisevastased süüteod, isikuvabaduse, seksuaalse enesemääramise ja varavastased süüteod, töökohas toimepandud või töökohaga seotud süüteod, õigusemõistmist takistavad süüteod, teatavate seadusega reguleeritud tegevusvaldkondade korralduse vastased süüteod, rahvatervise vastased süüteod, salakaubandusega seotud süüteod (kui on tegemist relvade, laskemoona või lõhke- või radioaktiivsete ainetega);

surma või enesetapuga lõppenud tahtlikud süüteod;

narkootikumidega kauplemist ja narkootiliste ainete tarbimist hõlmavad süüteod;

rahapesu ja maksudest kõrvalehoidmist hõlmavad süüteod;

pettusega seotud pankrot, kui süütegu on seotud pangandussüsteemiga;

muud seaduse kohaselt tema pädevusse kuuluvad õigusrikkumised;

kassatsioonikohtuna lahendatakse kassatsioonkaebusi, mis on esitatud ringkonnakohtute otsuste peale kohtuasjades, mis on algatatud kannatanud poole esialgse kaebuse põhjal, samuti kassatsioonkaebusi, mis on esitatud kriminaalasjades ringkonnakohtu poolt ennetava või ajutise meetmena või ettevaatusabinõuna tehtud otsuste peale, kassatsioonkaebusi kriminaalotsuse või rehabilitatsiooni jõustamiseks tehtud otsuste peale ning muid seaduse kohaselt tema pädevusse kuuluvaid õigusrikkumisi.

Üldkohtud lahendavad oma tööpiirkonna ringkonnakohtute vahelisi kohtualluvusvaidlusi, samuti muid seaduse kohaselt nende pädevusse kuuluvaid asju.

Ringkonnakohtud

Ringkonnakohtud ei ole juriidilised isikud ning asuvad maakondades ja Bukarestis.

Ringkonnakohtud lahendavad üldiselt järgmisi tsiviilasju:

kaebused, mis kuuluvad tsiviilseadustiku järgi hooldusõiguse ja perekonnaasjade kohtu jurisdiktsiooni alla, v.a juhul, kui seaduses sätestatakse selgesõnaliselt teisiti;

perekonnaseisuregistriga seotud kaebused vastavalt seadusele;
ühismajade, ühismaja korterite või mitme isiku ainuomandis olevate ruumide haldamisega või koduomanike ühenduste poolt füüsiliste või juriidiliste isikutega sõlmitud õigussuhetega seotud kaebused;
avaldused väljatõstmiseks;
kaebused, mis käsitlevad järgmist: ühisseinad või -kraavid, ehitiste või rajatiste vaheline kaugus, läbipääsuõigus või mis tahes takistused või piirangud seadusega sätestatud omandiõigusele, mis on poolte vahel kokku lepitud või kohtu määratud;
kaebused seoses piiride muutmise või mahamärkimisega;
avaldused vara kaitsmiseks;
kaebused, mis on seotud kohustusega viia ellu teatav tegevus või mitte ellu viia teatavat tegevust, kui kohustus ei ole rahas mõõdetav, sõltumata asjaolust, kas sõlmitud on leping või mitte, v.a tegevus, mis kuulub seaduse kohaselt muude kohtute jurisdiktsiooni alla;
avaldused kohtulikuks jagamiseks, olenemata objekti väärtusest;
mis tahes muud rahas väljendatavad kaebused, mille objekti väärtus on kuni 200 000 leud, olenemata sellest, kas pooled on asjaga erialaselt seotud.
Ringkonnakohtud lahendavad ka kohaliku mõjuga riigiasutuste ja muude sama õigusjõuga organite otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi seaduses sätestatud juhtudel.

Ringkonnakohtud lahendavad järgmisi kriminaalasju:

üldiselt igasugused õigusrikkumised, v.a sellised õigusrikkumised, mida on seaduse kohaselt kohustatud esimeses kohtuastmes lahendama üldkohtud, apellatsioonikohtud või Kõrgem Kassatsioonikohus.

Rohkem teavet kohtute kohta leiab [Rumeenia justiitsministeeriumi hallatavas kohtute portaalis](#).

Õigusaktide andmebaasid

Internetis on kättesaadavad järgmised õigusaktide andmebaasid:

Kõrgem Kassatsioonikohus avaldab oma kohtupraktika kohtu enda [veebilehel](#);

kohtuotsuste kokkuvõtted avaldatakse kohtuportaalis. Vt nt [Bukaresti apellatsioonikohtu otsuste kokkuvõtted](#);

Rumeenia **seadusandliku nõukogu** õigusandmebaas: [Kohtute pädevus – Rumeenia](#).

Viimati uuendatud: 03/02/2014

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Sloveenia

Sellel lehel esitatakse teave Sloveenia üldkohtute korralduse kohta.

Üldkohtud

Kooskõlas kohtuid reguleeriva seaduse artikliga 98 hõlmavad Sloveenia üldkohtud:

kohalikke kohtuid (*Okrajno sodišče*),

ringkonnakohtuid (*Okrožno sodišče*),

kõrgemaid kohtuid (*Višje sodišče*),

Sloveenia Vabariigi Ülemkohut (*Vrhovno sodišče*) (edaspidi ülemkohus).

Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, peab eriseadusega loodud erikohtutel olema:

ringkonnakohtu staatus: esimese astme kohtud, kelle apellatsioonikohtuks on eripädevusega kõrgem kohus;

kõrgema kohtu staatus: teise astme kohtud, mis teevad otsuseid esimese astme eripädevusega kohtu otsuste peale tehtud kaebuste osas;

kõrgema kohtu staatus: esimese astme kohtud, kelle apellatsioonikohtuks on Ülemkohus.

Kohalike kohtute pädevus

Kooskõlas kohtuid reguleeriva seaduse artikliga 99 on Sloveenia kohalikel kohtutel pädevus järgmistes asjades.

Kriminaalasjad

Lahendada esimese astme kohtuna kuritegusid, mida karistatakse trahviga või kuni kolmeaastase vangistusega, välja arvatud juhul, kui tegemist on kuriteoga au ja väärikuse suhtes, mille pani toime ajakirjandus raadio, televisiooni või muu avaliku teabevahendi kaudu.

Uurida eelkirjeldatud kuritegusid.

Täita muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Tsiiviilasjad

Lahendada tsiiviilasju või teha neis otsus esimese astme kohtuna järgmistel juhtudel:

tsiviilasjad kooskõlas tsiivilkohtumenetluse seadustikuga;

pärimisasjad, hagita asjad ning kinnistusregistriga seotud asjad;

nõuete täitmise ja tagamise asjad, juhul kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Muud asjad

Lahendada muid asju ja teha neis otsuseid vastavalt seaduses sätestatule.

Õigusabi

Menetleda asju, millesse on kaasatud õigusabi ja milles muudel kohtutel ei ole seadusega määratud pädevust.

Ringkonnakohtute pädevus

Kooskõlas kohtuid reguleeriva seaduse artikliga 101 on Sloveenia ringkonnakohtutel pädevus järgmistes küsimustes:

Kriminaalasjad

Lahendada esimese astme kohtuna kuritegusid, mis ei kuulu kohalike kohtute pädevusse.

Korraldada uurimine või uurimistegevusi kuritegude korral (nagu kirjeldatud punktis 1).

Viia läbi eelmenetlusi ja lahendada esimese astme kohtuna alaealiste toime pandud kuritegusid.

Esimese astme kohtuna langetata otsus välisriigi kohtus kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse täitmise kohta.

Pöörata täitmisele kriminaalasjas tehtud kohtuotsuseid (tulenevad punktidest 1,3 ja 4) ning pöörata täitmisele kriminaalasjades tehtud kohalike kohtute otsuseid.

Teha otsuseid lubada rikkuda inimõigusi ja põhivabadusi.

Teha otsuseid kohtukoosseisu väliselt (ka kohalike kohtute pädevusse kuuluvate kuritegude suhtes).

Täita muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Teha järelevalvet süüdimõistetute seadusliku ja korrektse kohtlemise üle ning kinnipeetute üle.

Ringkonnakohtute eriosakonnad tegelevad punktides 1, 2, 3, 6, 7 ja 8 nimetatud küsimustega keerulisemate juhtumite korral, mis on seotud organiseeritud kuritegevuse ja majanduskuritegude, terrorismi, korruptsiooni ja muude selliste kuritegudega.

Tsiviilasjad

Lahendada tsiviilasju ja teha neis otsuseid esimeses astme kohtuna järgmistel juhtudel:

tsiviilasjad vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule;

välisriikide kohtuotsuste tunnustamine;

sundvõõrandamine, pankrot ja likvideerimine, kui see kuulub kohtu pädevusse, ning asjaga seotud vaidlused;

intellektuaalomandi õigusi käsitlevad vaidlused;

enne vaidluse alustamist esitatud ettepanekud võtta ajutised meetmed, mille puhul kohus peab tegema otsuse kooskõlas majandusvaidluste eeskirjadega, või küsimused, milles on vahekohtu pädevus kokkulepitud.

hagita asjad, mille pooled on äriettevõtted, äriettevõtete organite liikmed ja partnerid või aktsionärid, kelle suhtes tuleb kohaldada äriõigust.

Ringkonnakohtutel on pädevus samuti järgmistes küsimustes:

äriregistri pidamine;

muude küsimuste lahendamine või otsustamine, kui see on seaduses ette nähtud;

õigusabiküsimustega tegelemine punktides 1, 2, 3 ja 4 nimetatud asjades;

rahvusvahelise õigusabi osutamine.

Kõrgemad kohtud

Kooskõlas kohtute seaduse artikliga 104 on kõrgematel kohtutel pädevus:

lahendada teise astme kohtuna nende territooriumil asuva kohaliku kohtu ja ringkonnakohtu otsuste peale esitatud apellatsioonikaebusi või teha nende kaebuste suhtes otsuseid;

teha otsuseid vaidlustes, mis käsitlevad pädevust nende territooriumil asuvate kohalike ja ringkonnakohtute vahel, ning pädevuse üleminemisel teisele kohalikule või ringkonnakohtule nende territooriumil;

täita muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

[Sloveenia Vabariigi õigus](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

[Sloveenia Vabariigi õiguse andmebaas](#) võimaldab juurdepääsu mitmele andmebaasile, näiteks:

Sloveenia Vabariigi kohtusüsteem;

kohtute haldamine;

avalikud registrid (kinnistusregister, kohturegister).

Seonduvad lingid

[kohtuorganid](#)

Viimati uuendatud: 02/11/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Üldkohtud - Slovakkia

Selles osas esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Slovakkias.

Üldkohtud – sissejuhatus

Ringkonnakohtud (*okresné súdy*) tegutsevad **esimese astme kohtuna tsiviil- ja kriminaalasjades**, kui kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades ei ole sätestatud teisiti. Nad lahendavad ka valimistega seotud kohtuasju, kui nii on ette nähtud eriseaduses.

Piirkonnakohtud (*krajské súdy*) tegutsevad **teise astme kohtuna** neis tsiviil- ja kriminaalasjades, mida on arutanud ringkonnakohus esimese astme kohtuna.

Piirkonnakohtud tegutsevad esimese astme kohtuna haldusasjades, kui eriseaduses ei ole sätestatud teisiti. Piirkonnakohtud arutavad ka muid kohtuasju, kui nii on sätestatud eriseaduses (näiteks seadus kaitse kohta side pealtkuulamise eest).

Slovaki Vabariigi ülemkohus (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*) arutab **tavalisi edasikaebusi**, mis on esitatud piirkonnakohtute ja kriminaalkohtu otsuste kohta, kui nii on ette nähtud seaduses.

Slovaki Vabariigi ülemkohus arutab ka erakorralisi edasikaebusi, mis on esitatud ringkonna- ja piirkonnakohtute, kriminaalkohtu ning ülemkohtu otsuste kohta, kui nii on ette nähtud seaduses. Slovaki Vabariigi ülemkohus lahendab kohtute ja riiklike haldusorganite vahelisi pädevusvaidlusi.

Slovaki Vabariigi [ülemkohus](#) võib anda kohtuasja edasi pädeva kohtu asemel mõnele teisele kohtule, kui seaduses ja kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades on nii sätestatud.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateavet võite leida [Slovakkia justiitsministeeriumi](#) veebisaidilt.

Üldkohtute korraldus

Slovakkia kohtusüsteem

Slovakkia kohtusüsteem koosneb järgmistest kohtutest:

ringkonnakohtud;

piirkonnakohtud;

kriminaalkohus;

Slovaki Vabariigi ülemkohus.

Kohtute pädevus

Ringkonnakohtud

Ringkonnakohtud tegutsevad esimese astme kohtuna tsiviil- ja kriminaalasjades, kui kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades ei ole sätestatud teisiti.

Ringkonnakohtud lahendavad ka valimistega seotud kohtuasju, kui nii on ette nähtud eriseaduses.

Piirkonnakohtud

Piirkonnakohtud tegutsevad teise astme kohtuna neis tsiviil- ja kriminaalasjades, mida on arutanud ringkonnakohus esimese astme kohtuna.

Tsiviil- ja kriminaalasjad, mida piirkonnakohtud arutavad esimese astme kohtuna, sätestatakse kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades.

Piirkonnakohtud tegutsevad esimese astme kohtuna haldusajades, kui eriseaduses ei ole sätestatud teisiti.

Piirkonnakohtud arutavad ka muid kohtuasju, kui nii on sätestatud eriseaduses (seadus nr 166/2003 eraelu puutumatuse kaitse kohta infotehnoloogia omavolilise kasutamise eest ja teatavate muude seaduste muutmise kohta).

Kriminaalkohus

Kriminaalkohus arutab kriminaalasju ja muid kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades sätestatud asju.

Ülemkohus

Ülemkohus arutab järgmisi kohtuasju ja teeb neis otsuseid:

piirkonnakohtute ja kriminaalkohtu otsuste kohta esitatud tavalised edasikaebused, kui nii on sätestatud kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades;

ringkonnakohtute, piirkonnakohtute, kriminaalkohtu ja ülemkohtu otsuste kohta esitatud erakorralised edasikaebused, kui nii on sätestatud kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades;

kohtute ja riiklike haldusorganite vahelised pädevusvaidlused;

kohtuasjade edasiandmine pädeva kohtu asemel mõnele teisele kohtule, kui nii on sätestatud kohtumenetlust käsitlevates eeskirjades;

muud kohtuasjad, kui nii on sätestatud seaduses või rahvusvahelises lepingus.

Ülemkohus teostab **kohtulikku kontrolli** kohtuasjades, mille kohta on tehtud lõplik otsus.

Ülemkohus edendab ka seaduste ja muude üldkohaldatavate õigusaktide **ühetaolist tõlgendamist ja järjepidevat kohaldamist**

oma otsuste kaudu;

võttes vastu arvamusi, mille eesmärk on ühtlustada seaduste ja muude üldkohaldatavate õigusaktide tõlgendamist;

esmatähtsate lõplike kohtuotsuste avaldamisega ülemkohtu arvamuste ja Slovaki Vabariigi kohtuotsuste kogumikus.

Lingid

 [Justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 18/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset

versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti

tõlgivad.

Üldkohtud - Soome

Selles osas esitatakse teavet Soome üldkohtute korralduse kohta.

Üldkohtud - sissejuhatus

Soome kohtud võib jagada tsiviil- ja kriminaalasju lahendavateks **üldkohtuteks**, haldusajades lahendavateks **halduskohtuteks** ja **erikohtuteks**.

Mõiste "üldkohtud" viitab üldise pädevusega kohtutele. Teisiti öeldes – need lahendavad õigusvaidlusi, mis ei kuulu mõne teise kohtu alluvusse. Üldkohtud on:

Piirkonnakohtud (käräjäoikeus/tingsrätt) (praegu 51, vähendatakse 2010. aastal 27le)

Apellatsioonikohtud (hovioikeus, hovrätt, 6)

Ülemkohus (Korkein oikeus/ Högsta domstolen)

Üldised halduskohtud on halduskohtud (hallinto-oikeus/förvaltningsdomstol. 8) Kõrgeim haldusajades arutav kohus on **kõrgem halduskohus** (Korkein hallinto-oikeus/Högsta förvaltningsdomstolen).

Piirkonnakohtud

Kohalikud e piirkonnakohtud mõistavad kohut esimese astme üldkohtutena. Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasju ning kinnipidamisõiguste

(kinnisvaramaksud) ja kinnisvara omandiga (hüpoteegid ja kinnisvara omandiõiguste registreerimine) seotud asju. Praegu on Soomes 51 sellist kohut.

Suuruselt on need märkimisväärselt erinevad. Suurimas kohtus on umbes 80 kohtunikku ja kokku ligikaudu 250 töötajat, nende seas sekretärid, kohtutäiturid ja noored kohtukoolitust läbivad juristid. Väikseimates kohtutes töötab alaliselt kaks kohtunikku ja umbes kümme muud riigiteenistajat.

Kõnealuste kohtute tegevust ja haldamist reguleerivad sätted sisalduvad **piirkonnakohtute seaduses** ja sellele lisatud dekreedis, asjakohastes

põhimäärustes, ning seadusest tulenevates konkreetsemates eeskirjades ja juhistes. Vastavalt seadusele on esimese astme kohtu juhtiv kohtunik ühtlasi ka selle kohtu haldusjuht.

Piirkonnakohtus on ka rahvakohtunikud, kes osalevad peamiselt kriminaalmenetlustes. Rahvakohtunikud valivad kohaliku omavalitsuse volikogud. Kohalike omavalitsuste valitavate rahvakohtunike arvu kinnitab justiitsministeerium. Nende töötasu makstakse riigi vahenditest.

Piirkonnakohtu menetlus

Tsiviilasi on piirkonnakohtus jagatud kahte etappi: **eelmenetlus** ja **põhiistung**. Eelmenetlus algab poolte kirjalike avaldustega. Paljud kohtuasjad – võlgade sissenõudmisega seotud asjad – lahendatakse juba selles etapis. Ettevalmistus jätkub suulisel istungil, kus viibib üks kohtunik.

Kui kohtuasja ei ole võimalik kõnealuses etapis lahendada, määratakse põhiistung. Sellel istungil arutab piirkonnakohtus asja ühe- või kolmeliikmeline kohtukoosseis, v.a perekonnaasjade puhul, kui asja arutab ainult üks kohtunik. Menetlus on võimalikult katkematu.

Kriminaalasjade puhul on piirkonnakohtu koosseis erinev olenevalt menetletavast rikkumisest. Väiksemad õigusrikkumisi käsitlevaid kohtuasju arutab üks kohtunik ning raskemaid õigusrikkumisi käsitlevaid kohtuasju ühest kohtunikust ja kolmest rahvakohtunikust koosnev kogu.

Kriminaalmenetluses järgitakse samu põhimõtteid kui tsiviilmenetluses. Kohus võib paluda süüdistataval teha enne põhiistungit avaldus. Menetlus on suuline ning otsus põhineb faktilistel asjaoludel, mille pooled on isiklikult kohtule teatavaks teinud. Kõik tõendid kogutakse põhiistungil. Ka siin on menetlus võimalikult katkematu. Kohtu koosseis ei saa põhiistungil kestel muutuda.

Kui kohus ei jõua otsuse suhtes **konsensusele**, toimub hääletus. Igal kolleegiumi liikmel on üks hääl. Kui hääled jagunevad võrdselt tsiviiliasja puhul, on otsustavaks kohtuniku hääl, kriminaalasja puhul kohaldatakse sel juhul otsuse leebemat varianti.

Piirkonnakohtu otsuses märgitakse ära kuidas kohtuasi lahendati ning avaldatakse kohtuotsuse põhistus. Enamikul juhtudel tehakse otsus pooltele teatavaks vahetult pärast põhiistungil lõppu. Suuremate või muul põhjusel keerukate kohtuasjade puhul võidakse otsuse tegemine siiski kuni kaheks nädalaks edasi lükata ning selle teeb kirjalikult teatavaks kohtukantsleil.

Apellatsioonikohtud

Soomes on kuus **apellatsioonikoht**. Kõrgemate kohtutena arutavad need piirkonnakohtute lahendite peale esitatud apellatsioon- ja määruskaebusi. Teatud juhtudel toimivad apellatsioonikohtud ka esimese astme kohtutena: näiteks madalama astme kohtu kohtuniku või kõrge riigiteenistuja ametist vabastamise küsimustes.

Lisaks teostavad apellatsioonikohtud järelevalvet õiguse kohaldamise üle esimese astme kohtutes ning lahendavad teatud kohtukorraldusega seotud küsimusi. Kohtukorraldusega seotud küsimuste puhul peavad apellatsioonikohtud eelkõige esitama arvamuse kohtunike valiku komiteele seoses piirkonnakohtu või apellatsioonikohtu kohtunikukoha taotlejatega. Arvamuse esitab apellatsioonikohtu komitee, kellele see on ülesandeks tehtud. Apellatsioonikohtu tegevuse ja töö tõhususe eest vastutab kõnealuse kohtu esimees.

Apellatsioonikohus on jagatud **osakondadeks**, mida juhivad vanemkohtunikud koostöös teiste kohtunikega. Tavaliselt tegeleb asjadega kolmest kohtunikust koosnev osa apellatsioonikohtust.

Apellatsioonikohtu menetlus

Kuni 1998. aastani toimus menetlus apellatsioonikohtust peamiselt kirjalikus vormis. Sellistes menetlustes lahendatakse kohtuasju kohtule esitatud kirjalike tõendite põhjal tehtud esitluse alusel. Apellatsioonikohtu menetluste reformiga on suurenenud suuliste istungite arv. Referendi ülesandeid täidavad nüüd assessorid ja vanemsekretärid.

Ülemkohus

Ülemkohus on **viimase astme kohus**. Nagu apellatsioonikohus, on ka ülemkohus jagatud osakondadeks, mis juriidilise pädevuse eesmärgil koosnevad viiest liikmest.

Kohtuasja edasikaebamiseks ülemkohtusse peab huvitatud või seotud pool taotlema menetlusluba. Sellekohase avalduse saamisel kontrollib ülemkohus, kas ta saab konkreetset juhul anda menetlusloa. Asja arutab kahe- või kolmeliikmeline **kogu**. Menetlusloa võib anda ainult seaduses ette nähtud alustel.

Alates 1980. aastast on ülemkohtust saanud presedente loov institutsioon. Ülemkohtust lahend saab igas mõttes õigusnormiks, mida teised kohtud peavad sarnaste kohtuasjade korral järgima. Selliste kohtuasjade puhul, mida apellatsioonikohus on lahendanud esimese astme kohtuna, ei ole menetlusluba vaja. Ülemkohtu tööd juhib kohtu **esimees**. Ülemkohtu liikmeid nimetatakse ülemkohtu kohtunikeks. Referenditena võivad tegutseda peasekretär, peasekretäri abid ning nooremad ja vanemad kohtusekretärid.

Lisaks põhikirjalistele tegevustele nimetab ülemkohus kohtunikke aastaks või kauemaks ajutistele ametikohtadele. Samuti esitab ülemkohus oma seisukoha õigusaktide eelnõude kohta ning Soome presidendile esitatud armuandmispalvete kohta.

Ülemkohtu **menetlus** on tavaliselt **kirjalik**. Vajaduse korral võib siiski pidada ka **suulisi istungeid**.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

[Soome kohtute veebisait](#)

Kas andmebaasi kasutamine on tasuta?

Jah, andmebaasi kasutamine on **tasuta**.

[Soome kohtute veebisait](#) sisaldab teavet Soome kohtusüsteemi kohta. See on universaalne portaal neile, kes otsivad teavet kohtute, prokuröride, kohtutäiturite, õigusabi pakkuvate büroode ja muude Soome õigusemõistmisega tegelevate avalik-õiguslike asutuste kohta.

Näiteks sisaldab andmebaas apellatsioon- ja halduskohtute värskemaid kohtupraktikat.

Viimati uuendatud: 08/02/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Rootsi

Selles osas antakse ülevaade Rootsi üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtud lahendavad kriminaal- ja tsiviilasju. Üldkohtud kuuluvad **kolmeastmelisse kohtusüsteemi**:

piirkonnakohtud ([Tingsrätt](#).)

apellatsioonikohtud ([Hovrätt](#)) ja

[Ülemkohus](#) ([Högsta domstolen](#)).

Halduskohtud lahendavad avaliku haldusega seotud kohtuasju. Halduskohtud kuuluvad **kolmeastmelisse kohtusüsteemi**:

maakondlikud halduskohtud ([länsrätt](#)),

apellatsioonistme halduskohtud ([kammarrätt](#)) ja

[kõrgem halduskohus](#) ([Högsta förvaltningsdomstolen](#)).

Lisaks on konkreetset liiki kohtuasjade ja küsimuste menetlemiseks loodud mõned erikohtud, näiteks [töökohus](#) (*Arbetsdomstolen*) ja [turukohus](#) (*Marknadsdomstolen*).

Viimati uuendatud: 22/10/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Üldkohtud - Inglismaa ja Wales

Sellel lehel esitatakse teavet Inglismaa ja Walesi üldkohtute kohta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Alljärgnevalt kirjeldatakse Inglismaa ja Walesi eri kohtute korraldust. Põhjalikumalt teavet võib leida [kuningliku kohtuameti](#) (*Her Majesty's Court Service*) veebisaidilt, mis haldab ja toetab kõiki kohtuid peale ülemkohtu.

Ülemkohus

2009. aastal võtab **Ühendkuningriigi uus ülemkohus** üle ülemkoja apellatsioonikomisjoni pädevuse. Samuti võtab see üle riiginõukogu kohtukomitee (*Judicial Committee of the Privy Council*, mis on kõrgeim apellatsioonikohus paljudes sõltumatutes Rahvaste Ühenduse riikides, Ühendkuningriigi ülemereterritooriumidel ja Briti Krooni sõltkondades) volitused.

Ülemkohus on Ühendkuningriigis **viimase astme apellatsioonikohus** nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades, ehkki Šotimaa kriminaalasju ülemkohtusse edasi kaevata ei saa. Ülemkohtusse lubatakse edasikaebusi esitada tavaliselt üksnes siis, kui mängus on üldhuvi pakkuvad õiguslikud asjaolud.

Apellatsioonikohus

Apellatsioonikohus jaguneb kriminaal- ja tsiviilkolleegiumiks ning istungeid peetakse tavaliselt Londonis.

Kriminaalkolleegium, mille eesistujaks on **ülemkohtunik** (*Lord Chief Justice*), vaatab läbi kroonikohtus süüdi mõistetud või karistatud isikute edasikaebusi oma süüdimõistmise või karistuse kohta. Apellatsioonikohtu kriminaalkolleegiumil on õigus süüdimõistev otsus tühistada või kinnitada, anda korraldus kohtuasi uuesti läbi vaadata ning karistusajaga seoses esitatud kaebuste puhul muuta karistusaja pikkust (kuid mitte seda pikendada). Kui kohtuasja esitab apellatsioonikohtusse peaprokurör (*Attorney General*), on kohtul õigus karistusaega pikendada, kui see on tema hinnangul põhjendamatult leebe. Kohtul on laiem pädevus vaadata läbi *ad hoc* edasikaebusi, näiteks aruannete esitamise või üldsuse juurdepääsu piiramisega seotud kaebusi, süüdimõistmise vastu olevate otsuste kohta esitatud kaebusi ning mitmesuguseid kuritegelikul teel saadud tulu käsitleva 2002. aasta seaduse (*Proceeds of Crime Act 2002*) alusel esitatavaid kaebusi. Samuti käsitleb kohus edasikaebusi sõjakohtute otsuste kohta.

Tavaliselt on apellatsioonikohtu kriminaalkolleegiumis kolm kohtunikku, kuid kohus teeb ainult ühe otsuse (enamuse seisukoht).

Apellatsioonikohtu **tsiviilkolleegiumi** eesistuja on **Master of the Rolls**. Kohus vaatab läbi peamiselt kõrgema astme kohtu (sealhulgas lordkantsleri kantselei kolleegiumi, kuninganna kohtu kolleegiumi ja perekonnaasjade kolleegiumi) ning Inglismaa ja Walesi maakohtute ja teatavate tribunalide otsuste vastu esitatud edasikaebusi. Tavaliselt võtab istungitest osa kolm ülemkohtunikku, kes moodustavad kvoorumi. Otsuse tegemisel on kohtunikel õigus anda mis tahes korraldusi, mille nende arvates oleks pidanud andma kohus, kust kohtuasi tsiviilkolleegiumile esitati. Mõnel juhul antakse korraldus kohtuasi uuesti läbi vaadata.

Tunnistajaid kuulatakse apellatsioonikohtus harva üle. Otsused põhinevad tavaliselt dokumentidel, eelmiste kohtuistungite protokollidel ning pooli esindavate advokaatide argumentidel.

Kõrgema astme kohus

Kõrgema astme kohus asub Londonis, kuid kohtuasju võidakse läbi vaadata ka Inglismaa ja Walesi muudes piirkondades. Kõrgema astme kohtu pädevuses on peaaegu kõigi tsiviilasjade läbivaatamine, kuigi peamiselt tegeletakse suuremate või keerulisemate kohtuasjadega. Kohus jaguneb kolmeks kolleegiumiks:

kuninganna kohtu kolleegium (*Queen's Bench Division*) on kolmest kolleegiumist suurim ning tegeleb mitmesuguste tsiviilküsimustega. Sealhulgas käsitletakse lepingurikkumistest tuleneva kahju, lepinguvälise kahju, laimu ja äri vaidlustega seotud tsiviilhagisid ning admiraliteediküsimustega seotud kohtuasju (*admiralty cases* – laevadega seotud tsiviilhagid, näiteks kokkupõrge, lasti kahjustamine ja päästmine);

lordkantsleri kantselei kolleegium (*Chancery Division*) tegeleb peamiselt omandiküsimustega, sealhulgas surnud isikute pärandvara haldamise, testamentide tõlgendamise, patentide ja intellektuaalomandi, maksejõuetuse ning äriühinguid ja partnerlusi käsitlevate vaidlustega;

perekonnaasjade kolleegium (*Family Division*) tegeleb paljude keerulisemate abielulahutustega ning nendega seotud finantsküsimuste ja abieluasjadega. See kolleegium käsitleb oma kohtupädevuse alusel lapsehooldusega seonduvaid kohtuasju (eelkõige eestkoste, adopteerimine ja lapsereöv), kaitsekohtu (*Court of Protection*) kohtuasju ning laste meditsiinilise raviga seotud kohtuasju.

Halduskohus

Halduskohtu töö on mitmekesine ning see hõlmab nii Inglismaa ja Walesi **haldusõiguse kohast pädevust** kui ka **pädevust teostada järelevalvet** madalama astme kohtute ja tribunalide töö üle.

Peamiselt **kohtuliku kontrolli** menetluse teel ellu viidav järelevalvepädevus hõlmab avalik-õiguslikke ülesandeid täitvaid asutusi või üksikisikuid. Kohtuliku kontrolli eesmärk on tagada, et nende asutuste või isikute otsused oleksid tehtud nõuetekohaselt ja seaduslikult ega ületaks parlamendi määratud volituste piire.

Samuti tegeleb halduskohus paljude **seadusandlusega seotud edasikaebuste ja hagiavaldustega**:

teatavate põhimääruste kohane õigus vaidlustada ministrite, kohalike omavalitsuste ja kohtute otsuseid;

2002. aasta kodakondsuse, sisserände ja varjupaiga seaduse (*Nationality, Immigration and Asylum Act 2002*) alusel esitatud hagiavaldused;

rahukohtute ja kroonikohtu teatavate otsuste vastu esitatud hagiavaldused;

hagiavaldused isikuvabaduse kaitsmiseks;

kohtu suhtes avaldatud lugupidamatuse eest kinnipidamist käsitlevad hagiavaldused;

vaidluse pahatahtlike pooltega seotud hagiavaldused;

1988. aasta koroneride seaduse (*Coroners Act 1988*) kohased hagiavaldused;

mitmesugused terrorismi ärahoidmist, kuritegelikul teel saadud tulu, uimastiäri ja kriminaalõigust käsitlevate seaduste alusel esitatud hagiavaldused.

2009. aastal avati Birminghamis, Cardiffis, Leedsis ja Manchesteris halduskohtu piirkondlikud bürood, tänu millele saavad hagejad / nõude esitajad esitada teatavat liiki avaldusi lähemal sellele piirkonnale, millega nad kõige tihedamalt seotud on. 2010. aasta lõpus kavatakse avada ka büroo Bristolis.

Kolleegiumite kohtud

Teatavaid **madalama astme kohtute otsuste kohta esitatud edasikaebusi** vaatavad läbi kõrgema astme kohtu kolleegiumite kohtud (st kohtud, kus on vähemalt kaks kohtunikku).

Maakohtute lordkantsleri kantselei ja kuninganna kohtu kolleegiumite kohtualluvusse kuuluvate otsuste kohta esitatud edasikaebusi vaatavad läbi kolleegiumite asjaomased kohtud.

Kuninganna kohtu kolleegiumi kohtud vaatavad muu hulgas läbi rahukohtute ja kroonikohtu (*Crown Court*) õiguslike seisukohtade kohta esitatud edasikaebusi (välja arvatud juhul, kui kroonikohus tegeleb süüdistusega).

Perekonnaasjade kolleegiumi kohus vaatab läbi edasikaebusi rahukohtutes perekonnaküsimustes tehtud otsuste vastu.

Maakohtud

Maakohtud tegelevad Inglismaal ja Walesis enamiku **tsiviilasjadega**. Sisuliselt vaatavad maakohtud läbi lihtsamaid kohtuasju, keerulisematega tegeleb kõrgema astme kohus. Suurem osa maakohtutes käsitletavatest kohtuasjadest on seotud võlgade sissenõudmisega. Maakohus vaatab läbi ka küsimusi, mis on seotud omandi tagasivõtmise (nt tasumata hüpoteegimaksete puhul), isikukahju või hooletusega seotud nõuete ja pankrotiküsimustega.

Alla 5000 naelsterlingi suurused võla- või kahjunõuded lahendatakse tavaliselt **väikeste nõuete erimenetluse** teel. Selle eesmärk on võimaldada vaidlused lahendada odaval ja mitteametlikul viisil ilma advokaadi kaasamise vajaduseta. Sellistel juhtudel võib kohtunik olla uurija rollis ning aidata nii hagejal kui ka kostjal oma seisukohti selgitada. Samuti pakuvad maakohtud kohtusisest väikeste nõuete vahendusteenust, ehkki muude vaidlustatud nõuete puhul on kättesaadav väline vahendamine.

Samuti tegelevad maakohtud **perekonnaasjadega**, mis hõlmavad abielulahutustega ning lastega, näiteks elukohta ja hoolduse ning adopteerimisega seotud küsimusi. Teatavad perekonnaküsimused on keerulised ning need võidakse läbi vaadata kõrgema astme kohtus. Kesk-Londonis tegeleb kõikide perekonnaküsimustega perekonnaasjade kolleegiumi peakantselei (*principal registry of the family division*), mitte kohalikud maakohtud. Vahendusteenus on perekonnaküsimustes kättesaadav laste ja perede kohtuliku nõustamise ja abistamise teenistuse kaudu (*Children and Family Court Advisory and Support Service – CAFCASS*).

Kroonikohus

Kroonikohus on riiklik kohus, mille istungeid peetakse Inglismaa ja Walesi eri keskustes. See tegeleb kõigi rahukohtutest edasi saadetud **tõsiste kriminaalasjadega**. Kohtuasju vaatavad läbi kohtunik ning 12 avalikkuse esindajast vandekohtunikku.

Mõnikord on vandekohtunike abi vaja ka tsiviilalades (näiteks laimuga seotud juhtumites), kuid seda ei juhtu sageli. Kui selline olukord siiski tekib, toimub kohtuprotsess kõrgema astme kohtus või maakohtus. Samas tegutseb kroonikohus ka rahukohtus kohtunike läbivaadatud kohtuasjade apellatsioonikohtuna.

Rahukohtud

Rahukohtud tegelevad peamiselt **kriminaalasjadega** ning vaatavad läbi suurema osa kuritegudest. Raskemad kuriteod saadetakse menetlemiseks kroonikohtusse. Samuti tegelevad rahukohtud **teatavate tsiviilaladega**, sealhulgas perekonnaõiguse küsimuste, teatavat liiki võlgade (näiteks kohaliku kinnisvaramaksu) sissenõudmise, tegevuslubade andmise (näiteks alkoholimüügiload), tegevuslubade või kohtuotsuste rikkumise ning kihlvedude ja hasartmängudega seotud küsimustega.

Suurema osa rahukohtus käsitletavatest kohtuasjadest vaatavad läbi **aukohtunikud** (keda nimetatakse ka rahukohtunikeks). Aukohtunikel ei ole juriidilist kvalifikatsiooni. Nad peavad oma istungeid tavaliselt kolmekesi ning õigusküsimustes nõustavad neid juriidilise kvalifikatsiooniga ametnikud. Keerulisemaid asju vaatavad rahukohtutes läbi täistööajaga töötavad professionaalsed kohtunikud, keda nimetatakse (rahukohtute) piirkonnaehtunikeks (*District Judges*). (Rahukohtute) piirkonnaehtunikeks (*Deputy District Judges*) töötavad osalise tööajaga.

Rahukohtutel on volitus kuriteos süüdi mõistetud isikuid trahvida ning määrata neile vanglakaristus (piiratud ajaks), seega saadetakse teatavad kohtuasjad otsuse tegemiseks edasi kroonikohtusse.

Teatavaid rahukohtuid nimetatakse **noortekohtuteks**. Need koosnevad eriväljaõppega kohtunikest ning tegelevad ainult laste ja noorukite vastu esitatud süüdistuste ning nendega seotud hagiavalduste läbivaatamisega. Enamikul juhtudel tegelevad need kohtud ainult alla 18-aastaste isikutega, kellele ei esitata süüdistust koos täiskasvanutega. Noortekohtud peavad istungeid teistest kohtutest eraldi ning need on avalikkusele suletud. Nende koosseisu kuulub kõige rohkem kolm kohtunikku, sealhulgas üks mees ja üks naine, või üks (rahukohtu) piirkonnaehtunik.

Seonduvad lingid

[Kuninglik kohtuamet](#)

Viimati uuendatud: 30/11/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Üldkohtud - Põhja-Iirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Põhja-Iirimaa eri kohtuliikidest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Allpool on kirjeldatud Põhja-Iirimaa kohtukorraldust.

Ülemkohus (*Supreme Court*)

2009. aastal võttis uus **Ühendkuningriigi Ülemkohus** üle ülemkoja apellatsioonikomisjoni (*Appellate Committee of the House of Lords*) jurisdiktsiooni. Samuti võttis ülemkohus üle riiginõukogu kohtukomitee (*Judicial Committee of the Privy Council* – kõrgeim apellatsioonikohus mitmes sõltumatus Rahvaste Ühenduse riigis, Ühendkuningriigi ülemereterritooriumidel ja Briti sõltkondades) piirkondlikud funktsioonid.

Ülemkohus on Ühendkuningriigi **kõrgeim apellatsioonikohus** nii kriminaal- kui ka tsiviilalades, ehkki Šoti kriminaalasju ei saa ülemkohtusse edasi kaevata. Kohtuasi lubatakse ülemkohtusse edasi kaevata vaid juhul, kui see hõlmab üldsusele olulisi õigusküsimusi.

Apellatsioonikohus (*Court of Appeal*)

Põhja-Iirimaa apellatsioonikohus asub Belfasti kuninglike kohtute hoones. Apellatsioonikohus menetleb kroonikohtu kriminaalapellatsiooni ja kõrgema astme kohtu tsiviilapellatsiooni.

Kõrgema astme kohus (*High Court*)

Belfastis asuv kõrgema astme kohus menetleb tsiviilalade ja kriminaalapellatsiooni ning samuti on tal volitused vaadata läbi eraisikute või organisatsioonide hagsid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel ja õiglaselt. Kõrgema astme kohus menetleb tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus ületab 30 000 naela. Mõnel juhul võidakse 30 000 naela ületava väärtusega hagi saata kõrgema astme kohtust maakohtusse; samamoodi võidakse alla 30 000 naela jääva väärtusega hagi saata maakohtust kõrgema astme kohtusse.

Kõrgema astme kohtul on kolm kolleegiumi.

Perekonnaasjade kolleegium (*Family Division*) menetleb keerulisi lahutus-, eestkoste-, lapsendamis-, koduvägivalla jms asju. Samuti menetleb kolleegium rahukohtute ja maakohtute apellatsiooni abieluasjades, psüühikahäiretega isikuid hõlmavaid kohtuasju ja lihtsaid pärandvaraasju.

Kuninganna kohtu kolleegium (*Queens Bench Division*) menetleb suuri ja/või keerulisi hüvitusnõudeid. Samuti menetleb see piiratud hulgal rahukohtute või kroonikohtu apellatsiooni. Kolleegium vaatab läbi ka organisatsioonide hagsid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel, ning menetleb laimuhagsid.

Lordkantsleri kantselei kolleegium (*Chancery Division*) menetleb krediidasju, vaidlustatud testamentide, tegevust lõpetavate ettevõtete, pankrottide, hüpoteekide, heategevusühingutega, vaidlustatud tuluga (tavaliselt tulumaksuga) seotud kohtuasju jms.

Kroonikohus (*Crown Court*)

Kroonikohus menetleb järgmisi kohtuasjade liike:

raskemad kuriteod, mida arutavad kohtunik ja enamikul juhtudel vandekohus;

rahukohtute süüdimõistvad kohtuotsused, mis saadetakse edasi kroonikohtusse karistuse mõistmiseks.

Kroonikohus mõistab karmimaid vabadusekaotuslikke karistusi ja trahve kui rahukohus.

Maakohus (*County Court*)

Maakohtud menetlevad tsiviilalade, mida arutab kohtunik või piirkonnaehtunik. Maakohus menetleb tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus jääb alla 30 000 naela (või alla 45 000 naela varahagide korral). Suurema havigäärtusega kohtuasju arutatakse kõrgema astme kohtus – vt eespool. Kõigi tarbijakrediitiseadusega reguleeritud laenulepingutest tulenevate nõuete menetlemist nende väärtusest olenemata tuleb alustada maakohtust.

Näiteid maakohtus menetletavatest asjadest.

Maakohtud menetlevad mitmesuguseid kohtuasju, kuid kõige levinumad on:

üürileandja ja üürniku vahelised vaidlused: näiteks omandi- (väljatõstmine), üürivõlgade- või remondivaidlused;

tarbijavaidlused: näiteks ebakvaliteetsed kaubad või teenused;

isikukahjunõuded (ettevaatamatusel põhjustatud kahju): näiteks liiklusõnnetused, kõnniteeaukudesse kukkumine või tööõnnetused;

vastuväideteta lahutusasjad, kuid neid menetletakse ainult mõnes maakohtus;

rassilist ja soolist diskrimineerimist käsitlevad kohtuasjad;

võlaprobleemid: näiteks võib kohtusse pöörduda võla tasumist taotlev võlausaldaja;

tööhõiveprobleemid: näiteks väljamaksmata palkade või töölt etteteatamata vabastamise hüvitamisega seotud vaidlused; rahukohtute apellatsioonid, mida menetleb kohtunik (ja vähemalt kaks kohtukaasistajat, kui kostja on alaealine).

Väiksemad kohtuvaidlused

Ka väiksemaid kohtuvaidlusi lahendatakse maakohtus. Üldiselt hõlmab väiksem kohtuvaidlus nõuet, mille väärtus ei ületa 3000 naela.

Rahukohtud (*Magistrates' Courts*)

Rahukohtud menetlevad kriminaal- ja mõningaid tsiviilasju. Kohtuasju arutab piirkonna kohtunik (rahukohus).

Kriminaalasjad rahukohtutes

Rahukohtud menetlevad kriminaalasju, milles süüdistataval ei ole õigust kohtumõistmisele vandekohtu osalusel. Selliseid kuritegusid nimetatakse väärtegadeks. Maksimaalne karistus väärtegade eest on kuus kuud vangistust ja/või kuni 5000 naela suurune trahv.

Samuti tegelevad rahukohtud süütegudega, mille korral on süüdistataval õigus valida õigusemõistmine vandekohtu osalusel, kuid ta otsustab rahukohtusse pöördumise kasuks. Kui süüdistatav otsustab vandekohtu osalusel toimuva õigusemõistmise kasuks, saadetakse kohtuasi edasi kroonikohtusse.

Noortekohus (*Youth Court*)

Noortekohus tegeleb 10–17-aastaste noortega, kes on pannud toime kuriteo. Noortekohus on rahukohtu osa ning kohtuasju arutab piirkonna kohtunik (rahukohus) ja veel kaks erikoolitusega kohtukaasistajat. Kui nooruk mõistetakse süüdi väga raskes kuriteos, mille eest on täiskasvanule karistuseks ette nähtud 14-aastane või pikem vangistus, võib noortekohus saata ta kroonikohtusse.

Tsiviilasjad rahukohtutes

Rahukohtud menetlevad piiratud arvul järgmisi tsiviilasju:

mõned tsiviilvõlad: näiteks tulumaksu-, riiklike kindlustusmaksete, käibemaksu- või muud maksuvõlgnevused;

litsentsid: näiteks kõrtsi- ja klubilitsentside väljastamine, uuendamine ja tühistamine;

mõned abieluasjad: näiteks abikaasa ülalpidamise ja abielupaari elukohast väljakolimise seotud vaidlused;

laste heaoluga seotud asjad, näiteks kohaliku omavalitsuse hooldus- või järelevalvekorralduste, lapsendamismenetluste ja elukoha määramise korraldustega seotud vaidlused.

Koronerikohtud (*Coroners Courts*)

Uurivad ootamatute, vägivaldsete või ebaloomulike surmajuhtumite asjaolusid.

Lingid

[Põhja-Iirimaa kohtuteenistus](#)

Viimati uuendatud: 16/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Üldkohtud - Šotimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Ühendkuningriigi Šotimaa kohtualluvuses tegutsevate üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Sessioonikoht (*Court of Session*), kõrgemat kriminaalkohut (*high courts*), krahvkonna tsiviilkohtuid ehk šerifikohtuid (*sheriff courts*) ning palgata rahukohtud (*justice of the peace courts*) haldab Šotimaa kohtuamet (*Scottish Courts Service, SCS*), mis on Šotimaa kõrgeima kohtuniku ehk lordpresidendi juhitud sõltumatu asutus.

Šotimaa kõrgeima astme kohtud

Šotimaal koosnevad kõrgeima astme kohtud sessioonikohtust ja kõrgemast kriminaalkohtust.

Sessioonikohus (*Court of Session*)

Sessioonikohus on Šotimaa kõrgeim tsiviilkohus ning asub parlamendihoones Edinburghis. Tegemist on apellatsioonikohtuga ja ühtlasi tsiviilkohtuga, mis tegeleb võlanõuete, kahjutasude, perekonnaasjade ja kaubandusasjadega.

Kõrgem kriminaalkohus (*High Court of Judiciary*)

Kõrgem kriminaalkohus tegeleb kriminaalasjade edasikaebustega ja tõsiste kriminaalasjadega. Asja menetlevad lisaks kohtunikule ka vandekohtunikud. Apellatsioonikohtuna kuulab kohus asju Edinburghis. Muudes asjades on kohtu alaline asukoht Edinburghis, Glasgows ja Aberdeenis, kuid istungeid peetakse ka muudes linnades üle Šotimaa.

Krahvkonna tsiviilkohtud ehk šerifikohtud (*Sheriff Courts*)

Juriidiliselt jaguneb Šotimaa kuueks šerifiringkonnaks (*sheriffdom*). Igas šerifiringkonnas on ametis ülemšerif (*Sheriff Principal*), kes lisaks tsiviilasjades esitatud edasikaebuste arutamisele vastutab ka kohtute juhatamise eest.

Šerifiringkondades on kokku 49 eri suuruse ja ülesehitusega šerifikohut, mis kõik täidavad sama ülesannet.

Kohtuasju menetleb kohtunik, keda nimetatakse šerifiks. Šerifikohtute töö võib jaotada kolme peamisesse kategooriasse – tsiviilasjad, kriminaalasjad ning testamentide elluviimise ja pärandvara täitjate nimetamisega seotud küsimused – ning nendega tegelevad kohaliku šerifikohtu sekretärid (*sheriff clerks*) ja nende alluvuses töötavad isikud.

Tsiviilasjad

Enamiku tsiviilasjade näol on tegemist isikute ja organisatsioonide vaheliste vaidlustega. Šerifikohtud tegelevad kolme eri tüüpi kohtuasjadega:

tavamenetlused (*ordinary cause*), milles menetletakse peamiselt lahutuse, laste ja varavaidlustega seotud küsimusi ning võla- või kahjunõudeid, mis ületavad 5000 naelsterlingit;

lihtmenetlused (*summary cause*), kus menetletakse peamiselt üürivõlgnevusi, kaupade kohaletoimetamist ja võlanõudeid käsitlevaid vaidlusi vahemikus 3000–5000 naelsterlingit;

väiksemad kohtuvaidlused (*small claims*), mille suhtes kohaldatakse lihtmenetlust ilma õigusnõustajaga konsulteerimise nõudeta ja millega lahendatakse väiksemaid vaidlusi (peamiselt võlad suurusega kuni 3000 naelsterlingit).

Lisaks tegelevad šerifikohtud paljude muude avalduste ja menetlustega, sealhulgas:

laste adopteerimine,

äriühingute likvideerimine,

surmaga lõppenud õnnetuste uurimine,

pankrotid.

Kriminaalasjad

Šerifikohtu kriminaalasju menetletakse kas suurema (*solemn*) või väiksema (*summary*) kohtukoosseisuga. Esimese astme kohtu prokurör (*Procurator Fiscal*) otsustab, millist menetlust tuleb iga konkreetse juhtumi puhul kohaldada.

Suurema kohtukoosseisuga menetlust (*solemn procedure*) kasutatakse tõsiste kohtuasjade puhul, kus kohtuotsusega võidakse määrata üle kaheteistkümne kuu pikkune vanglakaristus või enam kui 10 000 naelsterlingi suurune trahv. Istungeid peetakse šerifi ja vandekohtunike osalusel.

Väiksema kohtukoosseisuga menetlust (*summary procedure*) kasutatakse vähem tõsiste asjade puhul, kus šerif menetleb asja vandekohtuniketa. Ehkki šerifil on pädevus määrata kuni kaheteistkümne kuu pikkune vanglakaristus, võib seda ajavahemikku teatud juhtudel pikendada.

Testamentide elluviimine ja pärandvara täitjate nimetamine

Testamentide elluviimine ja pärandvara täitjate nimetamine tähendab peamiselt surnu pärandvara haldamist. Kohtu poolt testamenditäitjale antud volitusi pärandvara kokkukogumiseks ja jagamiseks nimetatakse kinnituseks (*confirmation*). Kinnitus antakse üksnes siis, kui pärandvara nimistu on kohtule esitatud. Kui pärandvara koguväärtus on kuni 36 000 naelsterlingit, on tegemist väikese pärandvaraga ning kohaliku šerifikohtu kantselei töötajad abistavad kinnitust soovivat isikut vastava vormi täitmisel. Kui pärandvara koguväärtus ületab 36 000 naelsterlingit, soovitatakse kinnitust taotleval isikul pöörduda õigusnõustaja poole.

Palgata rahukohtud (*Justices of the Peace Courts*)

Palgata rahukohus on kaasistujakohus, kus õiguslase kvalifikatsioonita rahukohtunik menetleb asju koos õiguslase kvalifikatsiooniga kohtuametnikuga. Kohtuametnik nõustab rahukohtuniku sisulistes ja menetlusküsimustes. Rahukohus arutab peamiselt vähem tõsiseid kriminaalasju lihtmenetluse korras ja ilma vandekohtuta. Rahukohus võib määrata kuni 60 päeva pikkuse vanglakaristuse või kuni 2500 naelsterlingi suuruse trahvi. Vaid Glasgows on mõne kohtu eesotsas õiguslase kvalifikatsiooniga rahukohtunik, kes võib maksimaalse karistusena määrata kaheteistkümne kuu pikkuse vanglakaristuse või kuni 10 000 naelsterlingi suuruse trahvi.

Šerifikohtu sekretär vastutab šerifi- ja rahukohtute administratiivse töö eest, sealhulgas:

trahvide sissenõudmine ja kulude hüvitamise korraldused;

katseaja, ühiskondlikult kasuliku töö ja kautsjoniga seotud kohtuotsuste ärakirjade väljastamine;

kohtukutsete saatmine vandekohtunikele ja nende tegevuse korraldamine.

Täpsemat teavet Šotimaa kohtute kohta leiab [Šotimaa kohtuameti](#) veebisaidilt.

Lingid

[Šotimaa kohtuamet](#)

Viimati uuendatud: 12/11/2014

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.